

КАТІХІСМУЛ

ОМЪЛУЙ

КРЕЩІН, МОРАЛ ШІ СОЦІАЛ :

ПЕНТРЪ

ТРЕБЪИЦА ТІНЕРІЛОР ДІН ШКОАЛЛЕ

ЖИЧЕНЪТОАРЕ :

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ф. ДРОН

Професор де Історіа Генералъ Ан Колециул
націонал Дін Букѳрещї

БУКѳРЕЩІ :

Ан Типографіа ЛДІ ВЛІАД :

1834.

30072 P

КАТИХИСМУЛ

ОМУЛУИ

КРЕЩИН, МОРАЛ Ш СОЦИАЛ.

ЖТРОДУЧВРБ,

ЧЕ ЕСТЕ ОМДА?

БСТЕ ФЗПТБРА ЧК МАИ ДЕСЗВЖРШИТХ ДИТРЕ
ПОАТЕ ФЗПТБРИЛЕ КЖТЕ А ФЗКБТ ДБМНЕЗЕБ ПЕ
ПЗМЖИТ.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ПЕНТРБ ЧЕ ЕСТЕ ОМДА ФЗПТБРА ЧК ?
МАИ ДЕСЗВЖРШИТХ ?

ПЕНТРБ КЗ НИЧИ О ФЗПТБРХ ДИИ КЖТЕ А ФЗКБТ
ДБМНЕЗЕБ Н'АРЕ МИНТЕ, ЛИЦЕЛЕЦЕРЕ, ЖБДЕКАТХ
ШИ БОЕ СЛОВОДХ ДЕ А ЛБКРА ДБПХ КБМ АРЕ ОМДА.

ДЕ ЧЕ ІСА ДАТ ОМДАБИ АЧЕСТЕ
ДЕСЗВЖРШИРИ ?

КА СХСЕ ФАКХ ФЕРИЧИТ ШІ АН ВІАЦА АЧЕСТА ШІ
АН ЧЕБ ЛАЛТХ.

КАРЕ ЕСТЕ ФЕРИЧИРК ЧК
АДЕВЗРАТХ А ОМДАБИ ?

БСТЕ ОДИХНА ШІ ЛІНИШК КБЦЕТДАБИ КЖИД О-
МДА АШІ АДБЧЕ АМИНТЕ КЗ Н'А ФЗКБТ НИЧИ СИ

рѣѣ ші кѣ афѣкѣт тот вѣне; ші кѣид издѣж-
дѣще кѣ дѣмнезѣѣ орї маї ангракѣ орї маї
тѣрѣѣ, сѣѣ ан вѣаца ачѣста сѣѣ ан чѣѣ лѣл-
тѣ о сѣї дѣ рѣсплѣтїрѣ чѣ кѣвїнчѣасѣ.

Пентрѣ чѣ одїхна ші лїнїцѣ кѣѣтѣлѣї
ѣсте ферїнїрѣ чѣ адеврѣатѣ а омѣлѣї
ші нѣ алт лѣкрѣ?

Пентрѣ кѣ ѣсте маї сїѣрѣ дѣкѣт орї чѣ алт
лѣкрѣ дїи лѣме; пентрѣ кѣ авжидѣѣ чїеба
нїчї одѣтѣ нѣ поѣте сѣѣ о пїарѣѣ; пентрѣ кѣ шї
ан чѣле маї марї нѣнорчїрї фѣче пѣ ом сѣѣ фїѣ
ферїчїт; пентрѣ кѣ фїѣще чѣ ом богѣт сѣѣ сѣрѣк,
пѣтернїк сѣѣ слѣѣѣѣ, кѣ ѣн кѣвжїт орї чѣ ом
поѣте сѣѣ о дѣвжїдѣѣскѣ: кѣчї фїѣще чѣ ом поѣ-
те а се ферї дѣ рѣѣ шї а фѣче вѣне, фїѣще чѣ ом
поѣте сїмцї лїнїще шї одїхнѣ ан сѣфлѣтѣл сѣѣѣ
кѣѣ аѣ фѣкѣт аша, шї фїѣще чѣ ом поѣте издѣж-
дѣї дѣла дѣмнезѣѣ рѣсплѣтїрѣ дѣпѣ фѣпѣтелѣ
сѣле чѣле бѣне.

Ѣсте дѣтор фїѣще кѣре ом асе сїлї
ка сѣсе фѣкѣ ферїчїт?

Дѣр, нѣгрѣшїт, пентрѣ дѣѣ кѣвїнте: 1.) кѣ
пентрѣ а чѣѣ 'га дѣт дѣмнезѣѣ мїнте шї анѣ-
лѣѣере; пентрѣ а чѣѣ 'га дѣт вѣѣ шї пѣтере дѣ
лѣкѣра ка сѣсе ферѣскѣ дѣ рѣѣ шї сѣѣ фѣкѣ вѣне;
пентрѣ а чѣѣ 'га дѣт кѣѣт ка сѣѣ сїмцѣ лїнїще
ші одїхнѣ кѣид фѣче аша, шї ансѣѣршїт

ПЕНТРЪ АЧЕЪ ТА ДАТ ИЗДЕЖДЕ КА СЪ АЩЕПТЕ ДЕ-
ЛА ДЪМНЕХЪ РЪСПЛЪТИРЕ; 2.) ВСТЕ ДАТОР ТОТ
ОМЪЛ АСЕ СІЛІ КА СЪСЕ ФАКЪ ФЕРІЧІТ ШІ ПЕНТРЪ А-
ЧЕСТ КЪВЪНТ, КЪ ФІИДА НЕФЕРІЧІТ ЄСТЕ МІШЪЛ
ШІ ТІКЪЛОС, МЪСТРАТ ДЕ КЪЦЕТ ЗІОА ШІ НОАПЪ,
ИЕМЪНГЪІАТ, КЪ ФРІКА ТОТ Д'АДНА АИ ІНІМЪ КЪ
ДЪМНЕХЪ О СЪ'А ПЕДЕПСЪСКЪ ОРІ АН ВІАЦА АЧЕ-
СТА ОРІ АИ ЧЕЪ ЛАЛТЪ.

ЧЕ ТРЕБЪЕ СЪ ФАКЪ ОРІ ЧЕ ОМ
КАРЕ ВОЕЩЕ СЪ ФІЕ ФЕРІЧІТ?

ФІЕЩЕ КАРЕ ОМ КАРЕ ВОЕЩЕ СЪ ФІЕ ФЕРІЧІТ Е ДА-
ТОР НЕАПЪРАТ СЪСЕ СІЛЪСКЪ А АМПЛІНІ НІЩЕ ДА-
ТОРІІ; ПЕНТРЪ КЪ ДАТОРІІЛЕ АЧЕЛЪ АІ АРАТЪ ЛЪ-
КРЪРІЛЕ ЧЕЛЕ РЕЛЕ ДЕ КАРЕ ТРЕБЪЕ СЪСЕ ФЕРЪСКЪ, ШІ
ТАРЪШІ ДАТОРІІЛЕ АІ АРАТЪ ЛЪКРЪРІЛЕ ЧЕЛЕ БЪНЕ
ЧЕ ТРЕБЪЕ СЪЛЕ ФАКЪ: КЪЧІ НЪ МАІ АМПЛІНІПА
ДАТОРІІЛЕ АЧЕСТЪ ПОАТЕ ОМЪЛ СІМЦІ ОДІХЪШІ ШІ
ЛІНІЩЕ АН КЪЦЕТЪЛ СЪЪ ШІ КЪЧІ ИЪМАІ АТЪНЧІ
ПОАТЕ ИЗДЪЖДІ ДЕЛА ДЪМНЕХЪ РЪСПЛЪТИРЕ, ШІ
КЪ ШН КЪВЪНТ ИЪМАІ АТЪНЧІ ЄСТЕ ФЕРІЧІТ.

ДЕ КЪТЕ ФЕЛЪРІ СЪНТ ДАТОРІІЛЕ КАРЕ ОРІ
ЧЕ ОМ Є ДАТОР АЛЕ АМПЛІНІ?

ДЕ ТРЕІ ФЕЛЪРІ: 1.) ДАТОРІІЛЕ КЪТРЕ ДЪМНЕ-
ХЪ; 2.) ДАТОРІІЛЕ КЪТРЕ СІНЕШІ, ШІ 3.) ДА-
ТОРІІЛЕ КЪТРЕ ЧЕІ ЛАЛЦІ ОАМЕНІ.

ЪИДЕ ПОАТЕ А ФЛА ОРІ ЧЕ ОМ ДАТОРІІЛЕ
ЧЕ ТРЕБЪЕ СЪЛЕ АМПЛІНІЪСКЪ.

ДАКА КОЕЩЕ СЪ ФІЕ ФЕРІЧІТ ?

ЖИ СФЖИТА РЕЛІЦІЕ КРЕЩІНЪСКЪ НЕ КАРЕ А ЛИ-
ТЕМЕТАТО ХРІСТОС ФІЪЛА ЛЪІ ДЪМНЕХЕЪ; ШІ А-
ЧЕЛА КАРЕ ОПЪЗЕЩЕ ШІ ФАЧЕ ТОАТЕ КЪТЕ ПОРЪН-
ЧЕЩЕ ШІ ЛИБАЦЪ ЕА, СЕ ИЪМЕЩЕ КРЕЩІИ.

КАРЕ СЖИТ КЪРЦІЛЕ КАРЕ КОПРІНД ТОАТЕ
КЪТЕ ПОРЪНЧЕЩЕ ШІЪЛИБАЦЪ РЕЛІЦІА
КРЕЩІНЪСКЪ ?

СЖИТ АЧЕСТЕ : СФЖИТА СКРІПТЪРЪ САЪ БІБЛІА,
ЧЕЛЕ 4. ЕВАНГЕЛІИ, КЪРЦІЛЕ АПОСТОЛІЛОР, КЪРЦІ-
ЛЕ СОБОАРЪЛОР ШІ АЛТЕ КЪРЦІ АЛЕ СФІНЦІЛОР ПЪ-
РІНЦІ.

ЧЕ КОПРІНД ТОАТЕ КЪРЦІЛЕ АЧЕСТЕ
АЛЕ СФІНТЕИ РЕЛІЦІИ КРЕЩІНЕЩІ ?

3.) ЛЪКРЪРІ : 1.) КРЕДІНЦА, 2.) ДРАГОСТЪ,
3.) ПЪДЕЖДЪК, КАРЕ ЛЪКРЪРІ КОПРІНД ТОТ ЧЕ
ТРЕБЪЕ СЪ ЦІЕ ШІ ЧЕ ТРЕБЪЕ СЪ ФАКЪ ОРІ ЧЕ ОМ КА-
РЕ ВОЕЩЕ СЪ АМПЛІНЪСКЪ ДАТОРІІЛЕ КЪТРЕ ДЪМ-
НЕХЕЪ, КЪТРЕ СІНЕШІ ШІ КЪТРЕ ЧЕІЛАЦІ ОАМЕНІ,
КА СЪ СЕ ФАКЪ ФЕРІЧІТ ШІ АН ЛЪМЪ АЧЪСТА ШІ
АИ ЧЕЪЛАЛТЪ.

ЖИ ЧЕ СЕ АНКЕЕ КРЕДІНЦА ?

ЖИ СІМБОЛЪЛ КРЕДІНЦІИ ЧЕ Л'АЪ ЛІКЕТАТ 318
СФІНЦІ ПЪРІНЦІ ДЕЛА НІКЕЪ, ШІ КАРЕ СЕ АМПАР-
ТЕ АН 12 АРТІКОЛЕ ПРЕКЪМ ДЪРМЪХЪ :

1.) КРЕХЪ АИТР'ЪИЪЛА ДЪМНЕХЕЪ ТАТЪЛА АТОТ
ЦІТОРЪЛА ФЪКЪТОРЪЛА ЧЕРЪЛАДІ ШІ АЛ ПЪМЪАНТЪЛАДІ,

взхътелор тѣтѣлор ші ал невзхътелор;

2.) Ші ант'ѣна Домн Исус Христос Фіѣла
лѣи дѣмнезѣ, ѣна изскѣт, кареле дін Татѣла
с'а нѣскѣк маї аннаїнте де тоці вѣнї. дѣмнї-
нѣ дін лѣмінѣ, дѣмнезѣ а дѣвѣрат дін дѣмнї-
незѣ а дѣвѣрат, изскѣт нѣнѣ фѣкѣт, чѣла че
ѣсте де офїїнѣкѣ кѣ Татѣла прїн кареле тоате
с'а фѣкѣт;

3.) Кареле пѣнтрѣ ноїї Оаменї ші пѣнтрѣ а-
нострѣ мѣнтѣре с'а погорѣт дін ѣрѣрї ші с'а
антрѣпат дѣла дѣхѣла сфѣнт ші дін Марїа
Фѣноарѣ с'а фѣкѣт ом;

4.) Ші с'а рѣстїгнїт пѣнтрѣ ної сѣѣт Пїлат
дін Понт ші апѣтїмїт, ші с'а ангрѣпат;

5.) Ші а анѣлат а трѣмазї дѣпѣ скрїптѣрї;

6.) Ші с'а сѣїт ла ѣрѣрї ші шаде да дѣрѣп-
та Татѣлѣ;

7.) Ші нѣрѣшї ва сѣвїе кѣмѣрїе сѣ жѣ дѣче
вїї ші морѣїї акѣрѣѣла анпѣрѣѣїе нѣ ва авѣ
сфѣрѣшїт;

8.) Ші антрѣ дѣхѣла сфѣнт Домиѣла, дѣ
вїаѣкѣ фѣкѣторѣла, кареле дін Татѣла ѣсе, чѣла-
че анпрѣѣнѣ кѣ Татѣла ші кѣ фїѣла ѣсте анкї-
нат ші сѣзѣїт, кареле а грѣїт нѣрїн проорѣчї;

9.) Ші антрѣѣна сфѣнтѣ сокѣрнїчѣкѣкѣ ші
апѣстѣлѣкѣкѣ Бїсѣрїкѣ;

10.) МхртѸріесек Ѹн котезѸ антѸрѸ ертарѸ
пзкателор .

11.) Ящепт анвіерѸ морцілор .

12.) Ші віаца вѸкѸлѸві чева сѸ фіе . Амін .

Ѓн че се ликее ДрагостѸ ?

Ѣе ликее ан чель 10 порѸичї пе каре лсѸші
дѸмнезеѸ ан леѸѸ беке лѸ адат прїн Моїсе , пе
каре Хрістос ан леѸѸ иѸѸ лѸ а антѸрїт шї а по
рѸичїт Оаменїлор сѸ ле пзѸѸекѸ , шї каре сѸнт
аче стей :

1.) ѢѸ сѸнт ДомнѸл ДомнезеѸл тѸѸ ; сѸ
иѸ лїї тѸ алці дѸмнезеї афарѸ де мїне ;

2.) ѢѸнѸці фачї ціе кїп чоплїт , нїчї тоа-
тѸ асемѸнарѸ а кѸте сѸнт анчер сѸс , акѸте
сѸнт пре пѸмѸит жос , ан апѸ шї сѸѸт пѸмѸит
сѸ иѸ те анкїнї лор , нїчї сѸ слѸжещї лор ;

3.) ѢѸ нѸ іей нѸмеле ДомнѸлѸї дѸмнезеѸ-
лѸї тѸѸ андешерт , кѸ нѸ ва ертѸ ДомнѸл
пре чел че га нѸмеле лѸї андешерт ;

4.) ЯдѸці амїнте де зїа сѸикетїї ка сѸ о-
сфїицещї пре дѸиса ; аншасе зїле , лѸкрѸѸ шї
сѸвѸршаше тоате лѸкрѸрїле тале ; гар ан зїа а
шаптѸ одїхнещете , кѸчї есте зїоа ДомнѸлѸї
дѸмнезеѸлѸї тѸѸ ;

5.) Чїстеше пре татѸл тѸѸ шї пре мѸмѸта
касѸ лци фіе ціе кїне , шї сѸ трѸещї анї мѸлци
пре пѸмѸит ;

6.) Өз иҗ җчизі;

7.) Өз иҗ прѣкѣрвеші

8.) Өз иҗ фѣрі;

9.) Өз иҗ мзртѣріеші мзртѣріе мін-
чїнодєз аипротїва апроапелдї.

10.) Өз иҗ пофтеші мѣрѣ апроапелдї тзѣ,
нїчї каса лдї, нїчї царїна лдї, нїчї слѣга лдї
нїчї орї че лѣкрѣ, кѣте сѣит але апроапелдї тзѣ.

Ән че се аїкее нзѣждаа ?

Ән рѣгзчїзнѣ домнѣлдї не каре аносші Хріс-
тос а лївзцат пре җченїчї сзї шї прїн җченїчї
пре тоцї оаменїї, шї каре се-аппарте аншапте
черерї:

- 1.) Татзл нострѣ кареле ецї анчерѣрї;
- 2.) Өфїицѣскзсе иҗмеле тзѣ;
- 3.) Віе ампзрзцїа та, фїе воѣ та прекѣм
ан черѣрї аша шї препзмѣнт;
- 4.) Пжїнѣ ноастрз чѣ де тоате зїліле азнє-
о ноз астззї;
- 5.) Шїне мртз ноз грешалеле ноастре прекѣм
шї ної ертзм але грешїцілор ноцїрї;
- 6.) Шї иҗ не аҗче преної ан испїтз;
- 7.) Чїне іскзвеще де чел рзѣ. Амін.

*

ПАРТЕА I

ДАТОРИЦА ОМЪЛА КЪТРЕ ДЪМНЕЗЕЪ

АРЕ ОМЪЛА ДАТОРИИ КЪТРЕ ДЪМНЕЗЕЪ ?

ЧЕЛЕ ДИ Н ТЪИ ДАТОРИИ А ЛЕ ФИЩЕКЪРЪМА ОМ СЪНТ
КЪТРЕ ДЪМНЕЗЕЪ, ПЕНТРОЪ КЪ ЕЛА А ФЪКЪТЪ ЧЕРЪЛА
ШИ ПЪМЪИТЪЛА ШИ ПРЕ ОМ; ЕЛА А ФЪКЪТЪ ТОАТЕ
ЛЪКЪРЪРИЛЕ КАРЕ ЛЕ ВЕДЕМ КЪ ОКИИ ИОЩРИ ШИ КАРЕ ИЪ-
ЛЕ ВЕДЕМ; ЕЛА КА ЪН ФЪКЪТЪТОР А ТОАТЕ ФИГРИЖАЩЕ
ДЕ ТОАТЕ ЛЪКЪРЪРИЛЕ КАРЕ СЪНТ, ШИ КА ЪН ТАТЪ
ДЕ ОЩЕ АЛ ТЪТЪРОР ДЪ ОАМЕНИЛОР ЧЕЛЕ ЧЕ ЛЕ СЪНТ
ДЕ ТРЕКЪДИЦЪ. АША ДАР ШИ ОАМЕНИИ ПЕНТРОЪ АТЪ-
ТЪ ЕЪНЪТЪЦИ СЪНТ ДАТОРИ СЪ ФАКЪ ЧЕВА ПЕН-
ТРОЪ ДЪМНЕЗЕЪ.

КАРЕ ШИ КЪТЕ СЪНТ ДАТОРИЛЕ

ОАМЕНИЛОР КЪТРЕ ДЪМНЕЗЕЪ ?

ОЖИТ АЧЕСТЕ: 1.) А'Л КЪИОАЩЕ; 2.) А'Л ИЪРИ;
3.) А'Л ЧИСТИ; 4.) А'И СЛЪЖИ, ШИ А 5.) А ИЪ-
ДЪЖДЪИ ФИТЪРИСЛА.

КЪМ ПОАТЕ ШИ ТОТ ОМЪЛА КЪ ТРЕКЪДЕ
СЪ АМПИНЪКЪКЪ АЧЕСТЕ ДАТОРИИ КЪТРЕ
ДЪМНЕЗЕЪ ?

ОФЪНТА РЕЛИЦИЕ КРЕЩИИЪКЪКЪ АНБАЦЪ ДЕСТЪЛА ДЕ
КЪРАТ ШИ ДЕ ДЕСЛЪШИТ КЪМ ТРЕКЪДЕ ОРИ ЧЕ ОМ СЪ
КЪИОАСЪКЪ ПЕ ДЪМНЕЗЕЪ, КЪМ СЪ'Л ИЪВЪКЪКЪ, КЪМ

сз'л чинет'кскз, кѡм сзї слѡжаскз шї кѡм сз
 издзждѡтскз лнтржисѡл; дѡр шї орї че ом
 кѡ мїнте шї кѡ жѡдекатз, ѡїтзндѡсе ла чер,
 ла соаре, ла лѡиз, ла стеле, ла пзмжнт шї
 ла тоате лѡкрѡріле каре ле беде-пре пзмжнт,
 лнкз требѡе сз кѡноаскз пе дѡмнехѡѡ, пен-
 трѡ кз нїменї н'а пѡтѡт фаче лѡкрѡріле ачесте
 де кжт сїнгѡр дѡмнехѡѡ, кзтре ачѡста орї че
 ом кѡ мїнте шї кѡ жѡдекатз вззжнд атжтѡ
 лѡкрѡрї шї еѡизтзцї че а фзкѡт дѡмнехѡѡ,
 требѡе сз кѡноаскз кз есте дѡтор пе ачест
 дѡмнехѡѡ прѡ маре, пѡтерїк шї прѡ еѡн сз'л
 ѡбѡкскз сз'л чинет'кскз, сзї слѡжаскз шї сз
 издзждѡтскз лнтржисѡл.

§ I.

Дѡспрѡ коношїнцї дѡ дѡмнехѡѡ.

Омѡа крешїн кѡм требѡе сз кѡноаскз
 пе дѡмнехѡѡ ?

Требѡе сз кѡноаскз кз есте ѡнѡл лнтреї фе-
 це, кз есте атот-пѡтерїк, прѡ еѡн, прѡ мї-
 лостїв, прѡ дрїпт, атоте взззтор шї шїї-
 чѡр, шї фзрз лїчепѡт шї фзрз сфзршїт.

Пентрѡ че требѡе сз кѡноаскз крешїнїї
 кз есте ѡн дѡмнехѡѡ лнтреї феце ?

ПЕНТРЪ КЪ АША ЛИБАЦЪ СФЖИТА РЕЛЕЦІЕ КРЕ-
ЩІНЪСКЪ КЪ ИЪМАЙ, ШИ СІИГЪР! ДЪМНЕХЪЪ ЄСТЕ
ДАР АЧЕСТ ДЪМИЕХЪЪ СЕ ПРОСЛЪВЕЩЕ АНТРЕЙ ФЕ-
ЦЕ: ТАТЪЛА, ФІЪЛА ШІ ДЪХЪЛА СФЖИТ АДІКЪ
СФЖИТА ТРОЦЪ.

[ЧЕ ФОЛОСЕЩЕ ПЕ КРЕЩІНІИ А ЦІИ КЪ ЄСТЕ
ШИ ДЪМНЕХЪЪ АН ТРЕЙ ФЕЦЕ?]

КРЕЩІНІИ КЪИНОСКЪНА ПЕ ДЪМИЕХЪЪ АН ТРЕЙ ФЕ-
ЦЕ, КЪНОСК ТРЕЙ ЛЪКРЪРІ МАРИ АЛЕ ДЪМНЕХЪЕІРІИ,
АДІКЪ КЪНОСК КЪ ТАТЪЛА ЄСТЕ ФЪКЪТОРЪЛА ЧЕРЪ-
ЛЪИ, АЛ ПЪМЪНТЪЛА ШІ АЛ ТЪТЪЛОР ЛЪКРЪРІЛОР;
ФІЪЛА АДІКЪ ХРИСТОС ДІИ МІЛОСТІВІРЪ СА, СЪ
ПОГОРЪТ ПЕ ПЪМЪНТ ШІ А ЛИБЪЦАТ ПЕ ОАМЕНІ
СФЖИТА РЕЛІЦІЕ ПРІИ КАРЕ ПОТ СЪСЕ МЪНТЪСКЪ
ШІ АН ЛЪМЪ АЧЪСТА ШІ АН ЧЕЪЛАЛТЪ; ІАР СФЖИ
ТЪЛА ДЪХ СФІИЦЕЩЕ ШІЩЪ ПЪТЕРЕ ТЪТЪЛОР КРЕ-
ДІИЧОШІЛОР КАРИ ПЪХЪСК РЕЛІЦІА ШІ СФІИТЕЛЕ ЄІ
ЛИБЪЦЪТЪРІ.

КЪМ КЪНОЩЕ ОМЪЛА КРЕЩІИ КЪ
ДЪМНЕХЪЪ ЄСТЕ АТОТ-ПЪТЕРНИК?

БЪГЪНА ДЕ СЪМЪ ШІ ЖЪДЕКЪНА КЪ НИМІИ
ИЪ ПЪТЪТ ФАЧЕ ЧЕРЪЛА ШІ ПЪМЪНТЪЛА ДЕ КЪТ ИЪ-
МАЙ ДЪМНЕХЪЪ; НИМІИ ИЪ ПЪТЪТ АМФРЪМЪСЕЦА
ЧЕРЪЛА КЪ СОДРЕЛЕ, КЪ ЛЪИА ШІ КЪ СТЕЛЕЛЕ ДЕКЪТ
ИЪМАЙ ДЪМНЕХЪЪ; НИМІИ ИЪ ПЪТЪТ АМПОДОКІ
ПЪМЪНТЪЛА КЪ ОАМЕНІ, КЪ ДОКІТОАЧЕ ШІ КЪ ТОТ
ФЕЛЪЛА ДЕ ЄРЕЪРІ, ФЛОРИ ШІ КОПАЧИ, ДЕКЪТ ИЪ-

МАІ ДОМНЕХЕЪ; КЪНОУЩЕ АША ДАР ОМЪЛ АТОТ-ПЪТЕРНИЦА ЛЪІ ДОМНЕХЕЪ ШІ АН ЧЕЛ МАІ МІК ЛЪ-КРЪ АЛ СЪЪ, ПЕНТРЪ. КЪ НИМІНІ ИЪ ПОАТЕ ФАЧЕ ЧЕ А ФЪКЪТ ЕЛ.

ЧЕ ФОЛОСЕЩЕ ПЕ ОМ АЩІ КЪ
ДЪМНЕХЕЪ ЄСТЕ АТОТ-ПЪТЕРНИКЪ?

ОМЪЛ КРЕЩІН ШІИНА КЪ ДЪМНЕХЕЪ А ФЪКЪТ ТОАТЕ ЛЪКРЪРІЛЕ КАРЕ ЛЕ БЕДЕМ ШІ КАРЕ НЪ ЛЕ БЕДЕМ, СЕ ЪМПЛЕ ДЕ СМЕРЕНІЕ, ДЕ ЪМІЛІНЦЪ ШІ ДЕ СЪПЪИЕРЕ АНДІНТЪ ЛЪІ ДОМНЕХЕЪ; ШІ ТОАТЕ ЛЪКРЪРІЛЕ КАРЕ ЛЪ АФЪКЪТ ЕЛ, ЛЕ ЧІНСТЕЩЕ, ЛЕ ПРЕЦЪЩЕ ШІ ЛЕ АНТРЕБЪІНЦЪЪЪ КІНЕ СПРЕ ФОЛОСЪЛ СЪЪ, ПЕНТРЪ КЪ ТОАТЕ СЪИТ ДЕЛА ДЪМНЕХЕЪ.

КЪМ КЪНОУЩЕ ОМЪЛ КРЕЩІН ПЕ
ДЪМНЕХЕЪ КЪ ЄСТЕ ПРЪ КЪН?

ЖА КЪНОУЩЕ АНГР'АЧЕСТ КІП: ПЕНТРЪ КЪ ДЪМНЕХЕЪ АДПЪ ЧЕ А ФЪКЪТ ТОАТЕ ЛЪКРЪРІЛЕ, А ШІ АНГРІЖІТ ДЕ ДЖНСЕЛЕ, АНГРІЖАЩЕ ШІ БА АНГРІЖІ ТОТ Д'АДНА. БА ФАЧЕ КАСЪ РЪСАРЪ СОАРЕЛЕ АН ТОАТЪ ХІОА ШІ СЪ ФІЕ ЛЪМІНЪ; ЕЛ ФАЧЕ КА СЪ ФІЕ ДОБІТОАЧЕ ПЕНТРЪ ТРЕБЪІНЦЕЛЕ ОАМЕНІЛОР; ЕЛ ФАЧЕ КА СЪ ПЛОЪ ЛА ВРЕМЕ КА СЪ КРЪСКЪ ЄРЕБЪРІЛЕ, БЪКАТЕЛЕ, ШІ КОПАЧІІ СЪ ДЪ РОДЪРІ; ЕЛ АЪ ОАМЕНІЛОР МІНТЕ ШІ ПЪТЕРЕ КА СЪ ЛЪКРЕЪ ШІ СЪ ШІ КЪЩІЩЕ ЧЕЛЕ ТРЕБЪІНОУЩЕ; КЪН КЪБЖИТ ТОАТЕ БЪНЪТЪЦІЛЕ ДЕ КАРЕ СЕ БЪКЪРЪ ОАМЕНІІ АН ЛЪМЕ, ТОАТЕ СЪИТ ДЕЛА ДЪМНЕХЕЪ.

ЧЕ ДОБЯНДЕСК ОАМЕНИЇ ЦІІНД КЪ
ДЪМНЕХЕЪ ЄСТЕ ПРЪ БЪН?

ОАМЕНИЇ ЦІІНД КЪ ДЪМНЕХЕЪ ЄСТЕ АТЪТІ ДЕ
БЪН АН КЪТ ЄЛ ЛЕ ДЪ ТОАТЕ ЧЕЛЕ ТРЕБЪІНОАСЕ
СЕ ЪМПЛЕ ДЕ МЪЛЦЪМІРЕ КЪТРЕ БЪИЗТАТЪ ЛЪІ,
І СЕ ЛІКІНЪ ШІ'Л СЛЪВЕСК КА ПЕ ЧЕЛ МАЇ МАРЕ ФЪ-
КЪТОР ДЕ КІНЕ. КЪТРЕ АЧЪСТА ЛА ОРІ ЧЕ ПЪС ШІ
ТРЕБЪІНЦЪ АЛОР ТОТ ЛА ДЪНЕСЪЛ АЛЪРГЪ, ФІІНД
КЪ ЄСТЕ ІЗВОРЪЛ БЪИЗТЪЦІЛОР, ШІ ЄЛ ДЪ ОРІ ЧЕ
ТРЕБЪЕЩЕ ОАМЕНИЛОР, ДАКА ЄЇ ВОР ФІ БЪНІ ШІ
ВРЕДНІЧІ КАСЪ ЛЕ ДЪ.

ОМЪЛ КРЕЩІН КЪМ КЪНОАЩЕ КЪ
ДЪМНЕХЕЪ ЄСТЕ ПРЪ МІЛОСТІВ?

ОМЪЛ КРЕЩІН КЪНОАЩЕ ПЕ ДЪМНЕХЕЪ КЪ ЄС-
ТЕ ПРЪ МІЛОСТІВ, ПЕНТРЪ КЪ ОАМЕНИЇ ГРЕШЕСК ДЕ
МЪЛАТЕ ОРІ ШІ ПЪКЪТЪЕСК ШІ НЪ АШІ АМПАІНЕСК
ДАТОРІІЛЕ ЛОР, ШІ КЪ ТОАТЕ АЧЕСТЪ ДЪМНЕХЕЪ
АЇ МАРТЪ ШІ НЪІ ПЕДЕПЕЩЕ.

ЧЕ КЪЩІГЪ ОАМЕНИЇ ЦІІНД КЪ
ДЪМНЕХЕЪ ЄСТЕ ПРЪ МІЛОСТІВ?

ОАМЕНИЇ ЦІІНД КЪ ДЪМНЕХЕЪ ЄСТЕ ПРЪ МІЛО-
СТІВ ШІ МАРТЪ, НЪ ТРЕБЪЕ СЪСЕ СЕМЕЦЪСКЪ НІЧІ О-
ДАТЪ А ФАЧЕ САЪ А ГЪИДІ РЪЪ; КЪЧІ ДЪМНЕХЕЪ Є-
СТЕ АНДЕЛЪНГ РЪЕДЪТОР ШІ ДЕ МЪЛАТЕ ОРІ НЪ ПЕ-
ДЕПЕЩЕ ПЕ ОАМЕНИЇ АТЪНЧІ КЪИД ФАК РЪЪ, ЧІ А-
ЩЪПТЪ КА СЪСЕ АНДРЕПТЕЪ ШІ СЪСЕ ФАКЪ БЪНІ.
КЪТРЕ АЧЪСТА ОАМЕНИЇ ЦІІНД КЪ ДЪМНЕХЕЪ ЄСТЕ

прѣ милостив нічі одатъ нѣ требѣ сѣсе десиз-
 азжадѣаскѣ де милостивірк лѣи дѣмнезѣ, пей-
 трѣ кѣ дѣмнезѣ, лѣ гартѣ дака єї вор авѣ
 пѣрере де рѣѣ пейтрѣ грешалеле лор, ші дака
 вор хотѣрѣ кѣ се вор пѣрѣсі де пѣкате ші нѣ
 вор маї фаче рѣѣ.

Кѣм кѣноаще омѣл кѣ дѣмнезѣ

єсте прѣ-дрепт ?

Пріитр'ачестѣ: кѣ дѣмнезѣ оаменілор челор єѣ-
 ні ші дрепці каре лѣшї амплінеск даторііле лор
 ші фак єіне ле дѣ єіне ші лѣ лѣмѣ ачѣста ші
 лѣчѣк лалтѣ; лѣр пе чѣї рѣї ші недрепці карі нѣ
 шї амплінеск даторііле лор ші фак рѣѣ, о сѣѣ
 педепсѣскѣ ші лѣ лѣмѣ ачѣста ші лѣ чѣлал-
 тѣ.

Че фолосѣе пе оаменї а шї кѣ

дѣмнезѣ єсте прѣ-дрепт ?

Лѣ фолосѣе фодрте мѣлт, кѣчї шїінд єї кѣ
 дѣмнезѣ ка єн прѣ-дрепт нѣ поате да єіне
 дѣкѣт нѣмаї челор че лѣ фѣкѣт єіне, ші нѣ
 поате да рѣѣ де кѣт челор че лѣ фѣкѣт рѣѣ,
 єї се фѣреск де орї че лѣкрѣ рѣѣ, лѣшї амплінеск
 тоате даторііле лор, ші фак тот єіне ле че пот
 сѣл' факѣ.

Кѣм кѣноаще омѣл кѣ дѣмнезѣ

єсте атоате-вѣзѣтор ші шїітор ?

Орї че ом требѣ сѣ кѣноаскѣ кѣ дѣмнезѣ

ЕСТЕ ПРЕТЪТИНДЕНЪ ШІ АН ТОТ ЛОКЪЛ; ЕЛ ВЕДЕ
ТОАТЕ ШІ ЦІЕ ТОАТЕ, ПЪНЪ ШІ ІНІМА ГЪНДЪЛ ШІ
КЪЦЕТЕЛЕ ОАМЕНІЛОР АН КЪ ЛЕ ПЪТЪРЪНДЕ, ЛЕ ВЕДЕ
ШІ ЛЕ ЦІЕ .

КЪМ СЕ ФОЛОСЕСК ОАМЕНІ ЦІІНД КЪ

ДЪМНЕЗЕЪ ВЕДЕ ШІ ЦІЕ ТОАТЕ ?

ОАМЕНІІ ЦІІНД КЪ ДЪМНЕЗЕЪ ЕСТЕ ПРЕТЪТИН-
ДЕНЪ ШІ АН ТОТ ЛОКЪЛ, ШІ КЪ ВЕДЕ ШІ ЦІЕ ТОА-
ТЕ, СЕ ФЕРЕСК ДЕ РЪЪ ШІ ФАК КІНЕ ОРІ ШІ БИДЕ
ВОР ФІ; ПЕНТЪРЪ КЪ ДЕ ШІ ИЪІ ВЕДЕ АЛТ ЧІНЕ-
ВА, ДАР АІ ВЕДЕ ДЪМНЕЗЕЪ. КЪТРЕ АЧЪСТА ОА-
МЕНІІ ЦІІНД КЪ ДЪМНЕЗЕЪ ВЕДЕ ШІ ЦІЕ ШІ ГЪН-
ДЪРІЛЕ ОАМЕНІЛОР, НИЧІ ГЪИДЕСК АН КЪЦЕТЪЛ ЛОР
СЪ ФАКЪ РЪЪ, ПЕНТЪРЪ КЪ ДЪМНЕЗЕЪ ВЕДЕ ШІ
ЦІЕ ШІ ІНІМІЛЕ ШІ ГЪИДЪРІЛЕ ЛОР .

КЪМ КЪНОАЩЕМ ПЕ ДЪМНЕЗЕЪ ФЪРЪ

АЧЕПЪТ ШІ ФЪРЪ СФЪРШІТ ?

ОРІ ЧЕ ОМ ТРЕБЪ СЪ КЪНОАСКЪ КЪ ДЪМНЕЗЕЪ
АФОСТ ДІИ ВЕЧІЕ, ЕСТЕ, ШІ ВА ФІ ТОТ Д'АБНА
ФЪРЪ СФЪРШІТ; НИЧІ ОДАТЪ НЪ СЕ СКІМЕЪ, ЧІ
ЕСТЕ ТОТ Д'АБНА АША ДЪПЪ КЪМ НЕ АИВАЦЪ
СФЪРИТА РЕЛЕЦІЕ СЪЛ КЪНОАЩЕМ .

ЧЕ ФОЛОСЕЩЕ ПЕ ОАМЕНІ СЪ ЦІЕ КЪ ДЪМНЕЗЕЪ

ЕСТЕ ФЪРЪ АЧЕПЪТ ШІ ФЪРЪ СФЪРШІТ ?

ОАМЕНІІ ЦІІНД ПЕ ДЪМНЕЗЕЪ ФЪРЪ АЧЕПЪТ
ШІ ФЪРЪ СФЪРШІТ, МЪРЕСК СЛАВА АЪІ ЧЪ МАРЕ,
КЪ АЪКЪРЪРІЛЕ ОМЕНЕЩІ ТРЕК ШІ СЕ АЪК, ДАР

ДЪМНЕХЪЪ РЪЗМЪНЕ ТОТ АША ДЪПЪ КЪМ АФОСТ
 ДІН БЪК; АСЕМИКЪ ОАМЕНИІ ЦІИНА КЪ ДЪМНЕХЪЪ
 ЁСТЕ ТОТ Д'АДНА, СЖИТ ЂИКРЕДИЦАЦІ КЪ ОРІ
 ЂИ ЧЕВРЕМЕ ДЪМНЕХЪЪ О СЪ ЛЕ ДЪ ТОТ КІНЕЛЕ ШІ
 ФЕРІЧІРЪ, ДАКА ЁІ ВОР ФІ ВРЕДИЧІ ДЕ ДЖИСА.

§ II.

ДВОПРЪ ЮБІРЪ ДЪ ДЪМНЕХЪЪ.

ПЕНТРЪ ЧЕ СЖИТ ДАТОРІ КРЕЩІНІІ СЪ
 ІВЕКЪКЪ ПЕ ДМНЕХЪЪ ?

ПЕНТРЪ КЪ ЕЛ ЁСТЕ ТАТЪА ШІ ФЪКЪТОРЪА ДЕ
 КІНЕ АА ОАМЕНИЛОР, ЕЛ А ІВЕІТ ПЕ ОАМЕНИІ ФЪ-
 КЪИД ТОАТЕ АДЪРЪІЛЕ ШІ ЕЪИЪТЪЦІЛЕ ПЕНТРЪ
 ДЖИШІ; ЕЛ АІ ІВЕЩЕ ТОТ Д'АДНА ДЖИДЪЛЕ ЧЕЛЕ
 ЧЕ ЛЕ СЖИТ ДЕ ТРЕБЪІЦЪ ШІ ДЕ ФОЛОС; ЯША ДАР
 СЖИТ ДАТОРІ ШІ КРЕЩІНІ СЪ ІВЕКЪКЪ ПЕ ДЪМ-
 НЕХЪЪ МАІ МЪЛТ ДЕ КЪТ ОРІ ЧЕ АДЪРЪ ДІН АДМЕ.

ОМЪА КРЕЩІН КЪМ ТРЕБЪЕ СЪ
 ІВЕКЪКЪ ПЕ ДЪМНЕХЪЪ ?

ДІН ТОАТЪ ІИМА СА, ДІН ТОТ СЪФЛЕТЪА
 СЪЪ ШІ ДІН ТОАТЕ ПЪТЕРІЛЕ САЛЕ, ПЕНТРЪ КЪ
 ІВЕЩЕ ПЕ ДЪМНЕХЪЪ КАРЕ Е ВРЕДИКЪ ДЕ ТОАТЪ
 ІВЕІРЪ МАІ ПРЕЪСЪ ДЕ ТОАТЕ АДЪРЪІЛЕ.

Каре Ом Івеще пе ДѸмнезеѸ ?!

Ичела каре тот д'Ѹна пззеще порѸиіле лѸї ДѸмнезеѸ, шї тот д'Ѹна се сілеще сз факз воѸ лѸї.

Че порѸищеще ДѸмнезеѸ шї че воеще ?

ДѸмнезеѸ порѸищеще шї воеще ка тот омѸа сзсе фер'Ѹскз де релє шї сз факз кїне, сѸ сз'шї амплїн'Ѹскз даторїїле кзтре ДѸмнезеѸ; сз'шї амплїн'Ѹскз даторїїле кзтре сїнешї, сзсе Ів'Ѹскз пе сїнешї шї сзсе сіл'Ѹскз ка сзсе факз ферїчїт; сз'шї амплїн'Ѹскз даторїїле кзтре чеї лалцї оаменї, сзї Ів'Ѹскз' лїтокмаї ка пре сїне, пентѸ кз шї сї сжїт фзптѸрї алє лѸї ДѸмнезеѸ ка шї сїл; сзсе фер'Ѹскз д'а нѸї взтзма, д'а нѸле фаче нїчї Ѹи рзѸ шї д'а ле фаче тот кїнеле че ва пѸтѸ.

Каре Ом нѸ Івеще пе ДѸмнезеѸ ?

Ичела каре нѸ'шї амплїнеще даторїїле кзтре ДѸмнезеѸ; каре нѸ'шї амплїнеще даторїїле кзтре сїне шї каре нѸ се сілеще ка сзсе факз ферїчїт; каре нѸ'шї амплїнеще даторїїле кзтре чеї лалцї оаменї, нѸї Івеще, нѸ ле фаче кїне, чї лї ватзмз шї ле фаче рзѸ.

§ III.

ДВОПРЪ ЧИНОТІРЪ ДЪ ДЪМНЕЗЕЪ

ПЕНТРЪ ЧЕ СЖИТ ДАТОРІ КРЕЩІНІІ
СЪ ЧІНСТЪСКЪ ПЕ ДЪМНЕЗЕЪ?

ПЕНТРЪ КЪ ДЕЛА ДЪМНЕЗЕЪ СЖИТ ТОАТЕ ЛЪ-
КРЪРІЛЕ КАРЕ ЛЕ БЕДЕМ ШІ КАРЕ ИЪ ЛЕ БЕДЕМ; ДЕЛА
ЕЛ СЖИТ ТОАТЕ КЪНЪТЪЦІЛЕ КАРЕ ЛЕ АВЕМ, ШІ
ДЕЛА ЕЛ АЩЕПЪМ ОРІ ЧЕ КЖИД АВЕМ ТРЕКЪІН-
ЦЪ; АША ДАР СЖИТ ДАТОРІ ОАМЕНИ КА СЪ ДЪ
ЧІНСТЕ АЧЕСТЪІ ДЪМНЕЗЕЪ ПРЪ МАРЕ ШІ ПРЪЕДИ.
КЪМ ТРЕБДЕ СЪ ЧІНСТЪСКЪ ОМЪЛ ПЕ ДЪМНЕЗЕЪ?

ОМЪЛ КРЕЩІН ТРЕБДЕ СЪ ЧІНСТЪСКЪ ПЕ ДЪМ-
НЕЗЕЪ ШІ ДІН ЛЪДНІТРЪ ШІ ДІН АФАРЪ, АДІКЪ
ШІ КЪ ІНІМА ШІ КЪ ГЖИДЪЛ ШІ КЪ ФАПТА МАІ
ПРЕСЪЕ, ДЕКЖТ ОРІ ЧЕ ЛЪКРЪ ДІН ЛЪМЕ.

ПЕНТРЪ ЧЕ ТРЕБДЕ СЪ ЧІНСТЪСКЪ ОМЪЛ ПЕ
ДЪМНЕЗЕЪ ШІ ДІН ЛЪДНІТРЪ ШІ ДІН АФАРЪ?

ПЕНТРЪ КЪ ДЪМНЕЗЕЪ ШІЕ ШІ ІНІМА ИО-
СТРЪ ШІ БЕДЕ ШІ ФАПТЕЛЕ ИОАСТРЕ; АКЪМ ДАКА
ОРІ ЧЕ ВОМ ФАЧЕ СПРЕ ЧІНСТЪ ЛЪІ ДЪМНЕЗЕЪ,
ИЪ ВОМ ФАЧЕ ШІ ДІН ІНІМЪ, АТЪИЧІ ЛЪКРЪРІЛЕ
АЧЕЛЪ СЖИТ ИЪМАІ НИЩЕ ЛЪКРЪРІ ГОАЛЕ, ШІ П-
ЛОК ДЪ ЧІНСТІ ПЕ ДЪМНЕЗЕЪ КЪ ЕЛЕ МАІ МЪЛТ
ПЪ НЕЧІСТІМ.

ЧЕ ТРЕБДЕ СЪ ФАКЪ ОМЪЛ КРЕЩІН
КА СЪ ЧІНСТЪСКЪ ПЕ ДЪМНЕЗЕЪ?

Тот омѣл крещѣн ка сѣ чинстѣскѣ пе дѣм-
 незеѣ кѣм се каде требѣе сѣ чинстѣскѣ сѣжн-
 та релігіе шѣ тоате ѡмвѣцѣтѣрїе єї сѣ ле
 крѣзѣ фѣрѣ ѡдомѣлѣ, сѣ ле аскѣлте шѣ сѣ
 ле пѣзѣѣскѣ пѣ де плїн; сѣ се ѡнкїне ѡдї дѣм-
 незеѣ кѣ смиренїе шѣ кѣ ѣмїліицѣ ка челѣта че
 а фѣкѣт черѣл шѣ пѣмѣнтѣл; сѣ слѣвѣскѣ пе
 прѣ сѣжнта Трїоїцѣ адїкѣ пе Татѣл фѣкѣтѣ-
 рѣл, пе фїѣл рѣкѣѣмпѣрѣтѣрѣл шѣ пе дѣхѣл
 сѣжнт мѣнѣжїтѣрѣл; сѣ слѣвѣскѣ пе Татѣл ка
 пе чел че а фѣкѣт ѡмѣѣ адїкѣ черѣл шѣ пѣ-
 мѣнтѣл шѣ тоате кѣте сѣнт дїн нїмїка; сѣ
 слѣвѣскѣ пе фїѣл адїкѣ пе Хрїстѣс каре дїн
 милѣстївїрѣѣ Ѣа сѣѣ погорѣт пе пѣмѣнт шѣ ѡ-
 лѣат трѣп де ѡм нѣмаї ка сѣ мѣнтѣтѣскѣ пе
 ѡменї кѣ ѡмвѣцѣтѣрїе шѣ фѣпѣтеле сале челе
 дѣмнезеѣшї; а пѣтїмїт пентрѣѣ ѡменї рѣстїг-
 нїре, а мѣрїт шѣ сѣ ѡнѣропат шѣ а ѡвїлат ка
 ѣн дѣмнезеѣ пѣтернїк шѣ сѣ сѣїт тѣрѣшї ѡ
 черѣрї; сѣ слѣвѣскѣ пе дѣхѣл сѣжнт кареле а
 ѡнѣѣфлат пе Прѣорѣчї, пе Апѣстѣлї шѣ пе тоцї
 сѣїнцї пѣрїнцї ка сѣ вестѣскѣ ѡмїї шѣ сѣ ѡм
 прѣшїе ѡмвѣцѣтѣрїе челе трѣвѣїнѣѣсе пентрѣѣ
 мѣнтѣїнцѣ, каре тоате сѣнт ѣрѣнѣдїте спре
 мѣнтѣїрѣѣ шѣ сѣїнцїрѣѣ крещїнїѣлѣр; сѣ чинстѣ-
 скѣ пе Марїа фѣѣѣарѣѣ маїка ѡдї Хрїстѣс шѣ
 пе тоцї сѣїнцїї карї сѣнт ка нїѣе прїетенї

Ївці аї лїї дѣмнезеѣ; сѣ чинстѣскѣ пе сѣжн-
та вѣче каре ѣсте семнѣл крешинѣтѣциї пентрѣ
кѣ пе еа с'а рѣстїгнїт Христос ѣнсемнѣторѣл ре-
ліциї крешинѣшї; сѣ чинстѣскѣ челе 7 сѣнте таї-
не, адїкѣ Ботѣжѣл, Мірѣл, Ісповѣданїа, Кѣме-
некѣтѣра, Преоциа, Нѣита шї Маслѣл; сѣ чин-
тѣскѣ тоате лѣкрѣрїле челе сѣнте каре сѣнт
спре сѣнцїрѣ шї подоѣба крешинїлор, преѣм
сѣнт ікоанеле шї алтеле ка ачесте; ѣн сѣжр-
шїт сѣ чинстѣскѣ кѣрциле сѣнतेї Релїциї, сѣ ле
чїтѣскѣ адесѣ орї, шї сѣ жїкѣ адесе орї сїм-
волѣл крединци адїкѣ Крѣжѣл, пентрѣ кѣ
ѣн ѣл се копрінѣ пе скѣрт тоатѣ Релїциа кре-
шинѣскѣ.

Че ѣнмѣвѣцѣтѣрї маї кѣпрїнѣ Релїциа
крешинѣскѣ пе каре крѣжнѣлѣ крешинїї
чинстѣск пе дѣмнезеѣ?

Тот крешинѣл тѣрѣде сѣ шїе 1.) кѣ сѣфлетѣ
омѣлѣї ѣсте немѣрїтор, адїкѣ: де шї
моаре тѣрѣл омѣлѣї шї нѣтрѣзѣше; адр сѣ-
флетѣл лѣї нѣ моаре, чї тѣзѣше шї дѣпѣ мо-
рте; 2.) Тот крешинѣл тѣрѣде сѣ шїе кѣ дѣ-
пѣ моарте ѣсте рѣсплѣтїре пентрѣ фаптеле че-
ле бѣне шї пѣдѣпѣсѣ пентрѣ фаптеле челе реле;
3.) Тот крешинѣл тѣрѣде сѣ шїе кѣ ѣсте о-
жѣдекатѣ маї дѣпѣ дѣмнѣ кѣнѣ тоци морциї
вор ѣнѣїа, шї дѣмнезеѣ ка ѣн жѣдекатѣтор

ДРЕПТ О СЪ ЖЪДЕЧЕ ТОАТЪ ЛЪМЪ, ЧЕЛОР ЧЕ'ШІ
 ДЪ АМПЛИНІТ ДАТОРІІЛЕ, С'АЪ ФЕРІТ ДЕ РЪЪ ШІ
 ДЪ ФЪКЪТ БІНЕ АН ЛЪМЪ АЧЪСТА, О СЪЛЕ РЪСАПЪ-
 ТЪСКЪ КЪ ФЕРІЧІРЪ ВЕЧНІКЪ; ІАР ПЕ ЧЕІ РЪІ ДІН
 ЛЪМЪ АЧЪСТА О СЪІ ПЕДЕПЪСАСКЪ КЪ МЪНЧІ ГРОА-
 ЗНІЧЕ ШІ ФЪРЪ СФЪРШІТ.

ДЕ ЧЕ ТРЕКЪЕ СЪСЕ ФЕРЪСКЪ ОМЪЛ КРЕЩІН
 КА СЪ ЧІНСТЪСКЪ ПЕ ДЪМНЕХЕЪ ?

ТОТ ОМЪЛ КРЕЩІН КАРЕ ЧІНСТЕЩЕ ПЕ ДЪМНЕ-
 ХЕЪ ТРЕКЪЕ СЪСЕ ФЕРЪСКЪ ДЕ НЕКРЕДІНЦЪ, ДЕ І-
 ДОЛОЛАТРЕ, ДЕ СЪПЕРСТІЦІЕ, ДЕ ЖЪРЪМІНТЕ, ДЕ
 ВЛЕСТЕМ ШІ АНЖЪРЪТЪРІ, ДЕ АЕСКЪАНТЕЧЕ ШІ ВЪЗ-
 ЖІГОРІІ ШІ ДЕ ІПОКРІСІЕ С'АЪ ФАРИСЕІСМ, ПЕНТРЪ КЪ
 ТОАТЕ АЧЕСТЕ ВАТЪМЪ ЧІНСТІРЪ ЛЪІ ДЪМНЕХЕЪ.

КЪМ СЕ НЕЧІНСТЕЩЕ ДЪМНЕХЕЪ
 ПРІН НЕКРЕДІНЦЪ ?

КЪНА ЧІНЕВА НЪ КРЕДЕ ЧЕЛЕ ЧЕ АМБАЦЪ РЕЛІ-
 ЦІА, С'АЪ НЪ ЛЕ КРЕДЕ ДЪПЪ КЪМ АМБАЦЪ ЕА,
 С'АЪ НЪ ФАЧЕ НІЧІ ПЪХЕЩЕ ЧЕЛЕ ЧЕ АМБАЦЪ ШІ ЧЕ-
 ЛЕ ЧЕ ПОРЪНЧЕЩЕ ЕА, АЧЕЛА НЕЧІНСТЕЩЕ ПЕ ДЪМ-
 НЕХЕЪ КАРЕ А ДАТ ОАМЕНІЛОР РЕЛІЦІА КА СЪ СЕ ФА-
 КЪ ФЕРІЦІЦІ, ШІ ЪН АСФЕЛ ДЕ ОМ НЪ ПОАТЕ АВЪ
 НІЧІ О НЪДЕЖДЕ ДЕ МЪНТЪІРЪ СЪФЛЕТЪЛЪІ ДЪ-
 ПЪ МОАРТЕ; ДАР ШІ АН ВІЛАЦА АЧЪСТА ОМЪЛ НЕ
 КРЕДІНЧОС ЁСТЕ ЧЕЛ МАІ ТІКЪЛОС; ЁЛ НЪ ШІЕ ДЕ
 ЪНАЕ ЁСТЕ, ЪНАЕ СЕ АФЛЪ ШІ ЧЕ О СЪ ФІЕ; ТРЪЕ-
 ЩЕ АН ЛЪМЕ ТЪРЪЕЪРАТ ШІ МЪХНІТ КЪ ГЪНАЪ-

рїле сале; ѣсте ороясіт де лѡме шї гонїт дїм
соціятатѣ оменѣаскѣ, шї моаре деснѣдѣжѣдїт
шї фѣрѣ нїчї о мѣнѣере.

Ѣ ѣсте ідолатрїа шї кѡм се
нечїнстѣе дѡмнезѣ прїн еа?

Ідолатрїе ѣсте кѣндѣ чїнеба кѡноше, чїн-
стѣе шї се ѣнкінѣ ла алт чїнеба че нѡ ѣсте
дѡмнезѣ; асеменѣ тот ідолатрїе ѣсте кѣндѣ
чїне ва ѣн лѡме чїнстѣе шї слѣвѣе вѣрѣн
лѡкрѣ маї мѣлт де кѣт пе дѡмнезѣ. Пре
кѡм фак мѣндрїї карї нѡ слѣвек де кѣт пе
сїне; скѡмпїї, каре нѡ слѣвек дѣкѣт канї сѣї
шї дѣсфрѣнаці карї ѣшї дїтѣ де дѡмнезѣ шї
нѡ слѣвек дѣкѣт плѣчерїле шї дѣсфрѣнѣрїле
лор. Дїнтрѣчестѣ се веде ѣндѣстѣл ѣн че кїп
їдолатрїї нечїнстѣек пе дѡмнезѣ, дѣндѣ ла
алте лѡкрѣрї чїнстїрѣ, слава шї ѣнкінѣчї-
нѣ че се кѡвїне нѡ маї дѡмнезѣлѣдї чѣлѣдї а-
дѣвѣрат.

Ѣ ѣсте сѣперстїціа шї пентрѣ че оаменїї
трѣвѣ сѣ се фѣрѣскѣ де еа?

Сѣперстїціа ѣсте о крѣдїнѣ дѣшартѣ дѣспре
лѡкрѣрї каре нѡ сѣнт нїчї де кѡм, нїчї пот
сѣ фїе, шї де каре оаменїї аѣ фрїкѣ шї се тем;
кѡм ам зїче:

Сѣтафїї, смѣї, прїколїчї шї алтеле мѣлте пе
каре ле крѣде нерозіа шї нешїїнѣа оаменїлор.

ДЕ АЧКСТЪ СЪПЕРСТИЦІЕ ТРЕБДЕ ТОТ ОМЪЛ СЪСЕ ФЕР-
РЪСКЪ; ПЕНТРЪ КЪ НЕЧІНСТЕЩЕ ЧІНЕ ВА ПЕ ДЪМ-
НЕХЕЪ КРЕЖИДЪ КЪ ЁЛ А ФЪКЪТ ШІ А ЛЪСАТ АСФЕЛ
ДЕ ЛЪКРЪРІ; АФАРЪ ДЕ АЧКСТА, ОАМЕНІИ СЪПЕРСТИ-
ЦИОШИ СЪНТ ФРІКОШИ ШІ ТІКЪЛОШИ ШІ НЕЧІНСТЕСК
ПЕ ДЪМНЕХЕЪ ТЕМЪНАДЪСЕ ДЕ ЛЪКРЪРІ КАРЕ НЪ
СЪНТ, АН ВРЕМЕ ЧЕ ОАМЕНІИ НЪ ТРЕБДЕ СЪСЕ ТЪ-
МЪ ДЕ КЪТ ДЕ ДЪНЕХЕЪ КА ДЕ ЪН ПЪРІНТЕ АЛ
ЛОР ПРЪ БЪН.

БЪМ СЕ НЕЧІНСТЕЩЕ ДЪМНЕХЕЪ
ПРІН ЖЪРЪМІНТЕ?

ЖЪРЪМЪНТЪЛА ЁСТЕ О ФАПЪТЪ ПРІН КАРЕ МЪР-
ТЪРІСЕЩЕ ЧІНЕБА АДЪВЪРЪЛА КЕМЪНАДЪ ДЕ МЪРТЪРІЕ
ПЕ ДЪМНЕХЕЪ. ЖЪРЪМІНТЕЛЕ ЧЕЛЕ ДРЕПТЕ КАРЕ ЛЕ
ПЪНЕ СТЪПЪНІРЪК АСЪПРА ОАМЕНІЛОР КА СЪ АФЛЕ
АДЪВЪРЪЛА ЛА ЪРЕ О ПРІЧІНЪ МАРЕ, НЪ НЕЧІН-
ТЕСК ПЕ ДЪМНЕХЕЪ. ПЕ ДЪМНЕХЕЪ АЛ НЕЧІНСТЕСК
НЪМАИ ЖЪРЪМІНТЕЛЕ ЧЕЛЕ СТЪЖМЕ, ШІ ЖЪРЪ-
МІНТЕЛЕ АЧЕЛЪ КАРЕ ЛЕ ФАЧЕ ЧІНЕБА АНТОТ МІ-
НЪТЪЛА ПЕНТРЪ ЛЪКРЪРІ ДЕ НІМІК; ПЕНТРЪ КЪ А-
ТЪНЧИ АШІ БАТЕ ЧІНЕ ВА ЖОК ДЕ ДЪМНЕХЕЪ ШІ
ДЕ ЛЪКРЪРІЛЕ САЛЕ ПЕ КАРЕ СЕ ЖЪРЪ СТЪЖМЕ;
СЕ ЛЪПЪДЪДЪ ДЕ ДЪМНЕХЕЪ, ДЕ АЖЪТОРОЛ ЛЪИ ШІ
ДЕ МЪНТЪІРЪК СА, ШІ ПЕНТРЪ КЪ ЪН ОМ КАРЕ
СЕ ЖЪРЪ ДЕС ШІ ПЕНТРЪ ЛЪКРЪРІЛИ ДЕ НІМІК, ШІ
АЧЕЛА КАРЕ ЖЪРЪ СТЪЖМЕ, ПІЕРДЕ КРЕДЕТЪЛА ЛА
ОАМЕНІ, НЪА МАИ КРЕДЕ НІМЕНІ, ЁСТЕ ЪРЪІСІТ

АИ ТОЦІ, ШІ ЇСТЕ ВРЕДНИК Д'А ФІ СВРГІВНІТ
ДІНТРЕ ОАМЕНІ.

ПЕНТРЪ ЧЕ ТРЕБДЕ ЧІНЕВА СЪ СЕ ФЕРЪСКЪ
ДЕ ВЛЕСТЕМЕ ШІ АНЖРЪЗТЪРІ?

ПЕНТРЪ КЪЧІ, КЪНД ЧІНЕВА ВЛЕСТЕМЪ ПЕ АЛ-
ТЪЛ ПОФТИНДЪІ РЪЪ, АТЪНЧІ НЕЧІНСТЕЩЕ ПЕ
ДЪМНЕХЪЪ КАРЕ ИЪ ДЪ РЪЪ ОАМЕНІЛОР ЧІ ВЛАГО-
СЛОВЕНІЕ, ДАРЪ, ШІ МІЛЪ; ШІ ПЕНТРЪ КЪ НЪ СЕ
КЪВІНЕ СЕ ПОФТЪЕКЪ ЧІНЕВА РЪЪ АЛТЪІ ОМ, КЪЧІ
ШІ АЧЕЛА ЇСТЕ ФЪІТЪРЪ АЛДІ ДЪМНЕХЪЪ ШІ ФРА-
ТЕ КЪ ЕЛ; ЧІ МАІ ВЪРТОС ЇСТЕ ДАТОР СЪЛ ІВЪК-
СКЪ. КЪТРЕ АЧЪСТА, АЧЕЛ ЧЕ АНЖРЪЪ АНКЪ НЕ-
ЧІНСТЕЩЕ ПЕ ДЪМНЕХЪЪ ШІ ЛЪКРЪРІЛЕ САЛЕ ЧЕЛЕ
СФІНТЕ, ШІ ДЪ СЕМН КЪ ЁЛ НЪ ЇСТЕ ОМ ЧІ ДО-
ВІТОК, ПЕНТРЪ КЪ Д'АР ФІ ОМ КЪ МІНТЕ, ПЕН-
ТРЪ ДЪМНЕХЪЪ ШІ ПЕНТРЪ ЛЪКРЪРІЛЕ ЛДІ ДЪМ-
НЕХЪЪ АР ВОРКІ ТОТ КЪ СФІМАЛЪ ШІ КЪ ФРІКЪ,
ШІ НЪ МАІ ЛА ВРЕМЕ ШІ ТРЕБДІНЦЪ.

НЪМ СЕ НЕЧІНСТЕЩЕ ДЪМНЕХЪЪ ПРІН
ДЕСКЪНТЕЧЕ ШІ ВРЪЖІТОРІІ?

КРЕЗЪНД ЧІНЕВА КЪ КЪ СПЪНЕРЪ А ВРЕ О КЪТЕ
ВА ВОРКЕ САЪ КЪ НІЩЕ ЛЪКРЪРІ СЪПЕСТІЦІОАСЕ О-
СЪ СЕ ФАКЪ КОЛНАВІ СЪНЪТЪШІ, САЪ ОСЪ СЕ ФА-
КЪ АЛТЪМ РЪЪ, САЪ К'ОСЪ СЕ ФАКЪ АЛТЕ МІНЪ-
НІ; ПРІН ДЕСКЪНТЕЧЕ ШІ ПРІН ВРЪЖІТОРІІ НЕЧІН-
СТЕЩЕ ЧІНЕ ВА ПЕ ДЪМНЕХЪЪ ШІ АНТР'АЛТ КІП,

КЪЧІ СЕ ПЪРЪСЕКЪ ШІ НЪ СЕ АНТРЕВЪІНЦЪЗЪ МІЖ-
ЛОДЧЕЛЕ ЧЕЛЕ КЪВІІНЧОАСЕ ПЕНТРЪ СЪНЪТАТЕ ШІ
АЛТЕ АДКРЪРІ, ШІ ПЕНТРЪ КЪ ФОАРТЕ ДЕС СЕ АН-
ТЪМПАЪ КА АСФЕЛ ДЕ ОАМЕНІ КАРІ ДМЕЛЪ КЪ
ДЕСКЪНТЕЧЕ ШІ КЪ ВРЪЖІТОРІІ СЪ СЕ АРЪНЧЕ АН-
ПРІМЕЖАІІ ДЕ ВЪНЪ ВОЪ ЛОР.

ЧЕ ЁСТЕ ІПОКРІСІА САЪ ФАРИСЕІСМЪЛ ШІ КЪМ
СЕ НЕЧІНСТЕЩЕ АДЪМНЕЗЕЪ ПРІН ЁЛ ?

ІПОКРІСІЕ САЪ ФАРИСЕІСМ ЁСТЕ, КЪНД ЧІНЕВА
ШІ АН ІНІМА СА ЁСТЕ РЪЪ ШІ АН ФАПТЕ ІАРЪШІ
РЪЪ; ДАР СЕ АРАТЪ ВЪМ АН НАІНТЪ ОАМЕНІЛОР,
ВОРКІНД ТОТ КІНЕ КЪ НЪМЕЛЕ АДІ АДЪМНЕЗЕЪ ШІ
КЪ АДКРЪРІ СФІНТЕ. ІПОКРІСІА АЧЪСТА НЕЧІН-
ТЕЩЕ ПЕ АДЪМНЕЗЕЪ ФОАРТЕ МЪЛТ, ПЕНТРЪ КЪ
АДЪМНЕЗЕЪ ШІЕ ІНІМА ШІ ФАПТЕЛЕ ІПОКРІТЪЛДІ ОРІ
КЪТ ЛЕ ВА АСКЪНДЕ ЁЛ; ІПОКРІТЪЛ АШІ БАТЕ ЖОК
ДЕ НЪМЕЛЕ АДІ АДЪМНЕЗЕЪ, ПЕНТРЪ КЪ АНШАЛЪ
О ЛЪМЕ ДЕ ОАМЕНІ КЪ АЧЕЛ СФЪНТ НЪМЕ ШІ О-
АМЪЩЕЩЕ КА СЪІ ДЪ ЧІНСТЕ, АН ВРЕМЕ ЧЕ ЁЛ АР
ТРЕВЪІ ПЕДЕПІТ, ДРЪІСІТ ШІ ГОНІТ АІНТРЕ ОА-
МЕНІ.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

§ III.

ДВОПРЪ ОЛЪЖІРЪ ДЪ ДЪНЪЗІВЪ

ПЕНТРЪ ЧЕ СЪНТ ДАТОРІ КРЕЩІНІИ СЪ
СЛЪЖАСКЪ ЛЪІ ДЪМНЕЗЕЪ?

ПЕНТРЪ КЪ СЪНТ ДАТОРІ АФАЧЕ ШІ ЁІ ЧЕВА
ПЕНТРЪ ДЪМНЕЗЕЪ ЂНТРЪ СЕМН ДЕ СЪПЪНЕРЕ ШІ
ДЕ МЪЛЦЪМІРЕ ПЕНТРЪ ФАЧЕРІЛЕ САЛЕ ДЕ БІНЕ ЧЕ
ЁА ЛЪА РЪВЪРСАТ АСЪПРА ОАМЕНІЛОР; ПЕНТРЪ КЪ
ЂНТР'АЛТ КІП ОАМЕНІИ Н'АР ФІ ВРЕДНІЧІ ДЕ БЪНЪ-
ТЪЦІЛЕ ДЪМНЕЗЕЩІ, НІЧІ Н'АР ФІ ДЕСТОІНІЧІ
СЪ СЕ НЪМЪСКЪ ФЪПТЪРІ ШІ ФІИ АІ ЛЪІ ДЪМНЕ-
ЗЕЪ КЪНА Н'АР АСКЪЛА ШІ Н'АР СЛЪЖІ ЛЪІ ДЪМ-
ЗЕЪ.

КЪМ ТРЕБЪ СЪ СЛЪЖАСКЪ ЧІНЕ ВА ЛЪІ ДЪМНЕЗЕЪ?

КЪ ТОАТЪ ІНІМА, КЪ ТОАТЪ ЁВЛАБІА ШІ КЪ
ТОАТЪ КЪЧЕРНІЧІА; ПЕНТРЪ КЪ СЛЪЖАЩЕ АЧЕЛЪІА
КАРЕ А ФЪКЪТ ТОАТЕ, КАРЕ ВЕДЕ ШІ ЦІЕ ТОАТЕ
ШІ КЪРЪІА ЂІ СЪНТЕМ ДАТОРІ ТОАТЕ КЪТЕ АВЕМ.

ЧЕ ТРЕБЪ СЪ ФАКЪ ЫИ ОМ КРЕЩІН КА СЪ
СЛЪЖАСКЪ ЛЪІ ДЪМНЕЗЕЪ?

ФІЕЩЕ КАРЕ ОМ КРЕЩІН Ё ДАТОР СЪ ФАКЪ ТОА-
ТЕ КЪТЕ ЂМБАЦЪ ШІ КЪТЕ ПОРЪНІЧЕЩЕ СФЖІТА
РЕЛІЦІЕ КРЕЩІНЪЕКЪ, ДАКА БОЕЩЕ СЪ СЛЪЖАСКЪ
ЛЪІ ДЪМНЕЗЕЪ КЪМ СЕ КАДЕ.

ЧЕ АМБАЦЪ ПЕ СЪКЪРЪТ ШІ ЧЕ ПОРЪИЧЕЩЕ
СФЖИТА РЕЛІЦІЕ КРЕЩІИ'БСКЪ СЪ ФАКЪ
ОАМЕНИІ КА СЪ СЛЪЖАСКЪ ЛЪІ ДЪМИЕЗЪ?

Фіеце каре ом ѣ датор фъръ де деосііре 1.)
сз се котезе, пентрѣ кз нѣмаі прии сфжнтѣла
Ботез се фаче крещіи, ші нѣмаі прии Ботез
се фаче дестоіиік касъ приим'бскъ ші челе лалте
таіне ші бѣизтъці але РЕЛІЦІЕІ КРЕЩІИ'ЕЩІ; 2.)
Тот крещіиѣла ѣ датор неапзрат сз ші іспове-
дѣмскъ пзкателе сале ла Преот де 4 орї фн-
тр'ѣн ан, фн 4 постѣрї сал чел пѣціи ода-
тъ ла Паще негрешіт, ка сз та деслегаре де
дѣнселе хотѣрїа кз се-ба пѣрзсі де пзкате.
3.) Дѣпз че крещіиѣ с'а кѣрѣціт де пзкате
прии ісповеданіе ші с'а фѣгѣдѣіт кз нѣ ва
маі пзкѣтѣі ѣ датор сз се грїжаскъ кѣ сфжн-
та кѣмінекѣтѣрѣ фн тоате постѣрїле де піс-
те ан дѣпз ісповеданіе, сал чел пѣціи ѣ да-
тор негрешіт сз факъ ачѣста ла Пащї ка сз
се амвредіи'бскъ де маі маре дар ші сфін-
ценіе; 4.) Тот крещіиѣла ѣ датор сз ціе дѣ-
мінічіле ші сѣрѣкторїле легате де песте ан, сз
мѣргъ ла сфжнта бїсерікъ, сз аскѣлте сфжн-
та слѣжкъ; сз аскѣлте кѣвѣнтѣла ші амвѣ-
цѣтѣра бѣвангеліеі, ші сз се роаце лѣі дѣм-
незѣ дїи преднѣ кѣ чей лалці крещіиі; сз нѣ
лѣкрѣзе нїмік фн зїліле ачелк, нїчі сз ле не-

чістѣскъ прии беціи ші алте лѣкрѣрї некѣві-
оасе, дар фапте бѣне нѣ иѣмаї є словоа чї є-
ші датор а фаче; 5.) Тот крецінѣла є датор
сз ціе челе 4 постѣрї але анѣлї, прекѣм ші
міеркѣрѣ ші вінерѣ де песте тот анѣл ші а-
жѣнѣрїле; 7.) Тот крецінѣла є датор сз чїс-
тѣскъ ші сз арате смеренїе ші сѣпѣиере кѣ-
тре персоданеле бїсерїчещї каре слѣжеск ші се
роагъ лѣї дѣмнезеш пентрѣ народ.

§ V

Д Б С П Р В Н Ъ Д Б Ж Д К Ђ Н Д У М Н Е З Е Ш

Пентрѣ че трекѣ креціниї сз иѣ
дѣждѣскъ ѣн дѣмнезеш?

Пентрѣ кѣ дела дѣмнезеш пѣтем ащепта
ші ащептѣм орї че бїне пентрѣ ферїчїрѣ ноа-
стрѣ; пентрѣ кѣ нѣ маї єл не поате да орї
че неесте де трекѣнцѣ пентрѣ ферїчїрѣ ноа-
стрѣ; шї пентрѣ кѣ єл нїчї одатѣ нѣне ласѣ
де кѣте орї вом авѣ трекѣнцѣ де ажѣторѣла
лѣї чел сѣжнт.

Каре ом крецін нѣдѣждѣеще ѣн дѣмнезеш?
Ачела каре кѣ таре ѣнкрѣдїнцаре шї фѣрѣ
ѣндопала ащїптѣ дела дѣмнезеш тоате кѣте
єл а фѣгѣдѣїт.

ЧЕ АФЪГЪДЪИТ ДЪМНЕХЪЪ ОАМЕНИЛОР КРЕШИНІ?

ДЪМНЕХЪЪ А ФЪГЪДЪИТ КРЕШИНІЛОР ТОАТЪ ФЕ-
РІЧІРЪКЪ ШІ ТОТЪ КІНЕЛЕ АНЪ ВІАЦА АЧЪСТА ШІ АНЪ
ЧЕЪКЪ АЛАТЪ.

ЧЕЪ ДАТОРЪ ОМЪЛА КРЕШИНЪ СЪ ФАКЪ КАСЪДО-
ВЪНЪДЪКЪКЪ ЧЕЪКЪ ЧЕ АФЪГЪДЪИТ ДЪМНЕХЪЪ?

ОХЪСЕ ФЕРЪКЪКЪ ДЪ РЪЪ ШІ СЪ ФАКЪ КІНЕ, САЪ
СЪШІ АМПАІНЪКЪКЪ ДАТОРІІЛЕ КЪТРЕ ДЪМНЕХЪЪ
КЪТРЕ СІНЕ ШІ КЪТРЕ ЧЕІ АЛАЦІ ОАМЕНИ; ШІ А-
ТЪНЧИ ПОАТЕ НЪДЪЖЪДІ КЪ АНЪКРЕДІНЦАРЕ КЪ
ДЪМНЕХЪЪ ОСЪІ ДЪКЪ КІНЕЛЕ ШІ ФЕРІЧІРЪКЪ ЧЕ О А-
ФЪГЪДЪИТ.

ОХЪНТЪ ДАТОРІ КРЕШИНІІ СЪ СЕ РОАЦЕ АЪІ ДЪМ-
НЕХЪЪ КА СЪ ЛЕ ДЪКЪ ЧЕЪКЪ ЧЕ АФЪГЪДЪИТ?

КЪ ТОАТЕ КЪ ДЪМНЕХЪЪ ЦІЕ ЧЕ АЩЪКЪПЪТЪ СА-
МЕНИІ ДЕЛА АЖИСЪЛА, ДАР ОАМЕНИ КА НІЩЕ ФЪП-
ТЪРІ ШІ ФІІ АІ АЪІ ДЪМНЕХЪЪ СЪНТЪ ДАТОРІ
СЪ СЕ РОАЦЕ АЪІ ДЪМНЕХЪЪ КА ДИДІ ТАТЪ ПРЪКЪ
ЕЪН АЛ ЛОР КА СЪЛЕ ДЪКЪ КІНЕЛЕ ШІ ФЕРІЧІРЪКЪ.

ЧЕ МАІ ПОТЪ ОАМЕНИІ СЪ АРАТЕ АЪІ.

ДЪМНЕХЪЪ ПРІН РЪГЪЧІВНЕ?

ОРІ ЧЕ ПЪС, ОРІ ЧЕ ТРЕВЪІНЦЪ, ШІ ОРІ ЧЕ ДО-
РІРЕ АЛОР ПОТЪ СЪ О АРАТЕ АЪІ ДЪМНЕХЪЪ ПРІН
РЪГЪЧІВНЕ.

КЪНДЪ СЪНТЪ ДАТОРІ КРЕШИНІІ А СЕ РЪГА
АЪІ ДЪМНЕХЪЪ?

АНЪ ТОАТЪ ВРЕМЪКЪ ШІ АНЪ ТОТЪ ЧЪКЪСА, ПЕНТЪРЪ

кзчї тот д'аѡна аѡ тревѡицѡ де мїла шї
ажѡторѡла лѡї дѡмнезѡ.

Кжнд се роагѡ омѡла, кѡ чїне корѡце?

Кѡ ѡисѡшї дѡмнезѡ; де ачѡк кжнд се роа-
гѡ креѡиїї тревѡе сѡ депѡртеѡе тоаѡе гѡндѡ-
рїле шї сѡ фїе кѡ іїма піроїтѡ ла дѡмне-
зѡ; кѡтре ачѡста, иѡ тревѡе сѡ чѡрѡ дела
дѡмнезѡ лѡкрѡрї некѡвїїчоаѡе шї каѡе иѡ
сжнт фолосїтоаѡе спре ферїчїре.

Прїи че рѡгѡчївїе чер креѡиїї дела дѡмнезѡ
челече сжнт де тревѡицѡ спре ферїчїрѡ лор?

Прїи рѡгѡчївїѡ домиѡлѡї каѡе ѡсте: "Татѡла
иострѡ кареле ѡшї ѡи чер, сфїнѡцѡкѡкѡсе иѡеле
тѡѡ, шї челе даѡте,, пекаѡе креѡиїї сжнт да-
торї лорїче тот д'аѡна шї иѡичетат.

Че чер креѡиїї дела дѡмнезѡ прїи
рѡгѡчївїѡ ачѡста?

Маї ѡнтѡїѡ ѡи аѡптѡкѡзѡ рѡгѡчївїѡ лор кѡ-
тре дѡмнезѡ ка кѡтре ѡи татѡ прѡкѡ вѡи,
каѡе аскѡлатѡ черерїле фїїлор сѡї; 2.) чер сѡ-
иѡтате, мїнте шї пѡтере ка сѡ поатѡ фаче
воѡ лѡї дѡмнезѡ адїкѡ сѡ се ферїѡкѡ де-
рѡѡ шї сѡ факѡ вїне. 3.) чер пѡтере шї мїѡ-
лоаѡе дела дѡмнезѡ ка сѡшї поатѡ кѡшїга
челе тревѡїчоаѡе пентрѡ вїацѡ адїкѡ хрѡиѡ
ѡмѡрѡкѡзїмїте, лѡкаш, чїнсте шї даѡте ѡмѡз-

цзтѣрї шї кѣноцїнце требѣнчосе; 4.) чер
дела дѣмнезѣ ѣртаге де пѣкате, фѣгѣдѣн-
дѣсе кѣ шї ѣї вор ѣрта пе тоцї ачега карї ле
вор грешї шї лї вор вѣтѣма; 5.) шї лїн сѣжр-
шїт, чер дела дѣмнезѣ ажѣтор ка сѣї фе-
рѣскѣ де испїтѣ, адїкѣ де пофте релє шї де
патїмї карє лї траг сѣре пѣкат; шї се роа-
гѣ ка дѣмнезѣ сѣї ферѣскѣ де прїмеждїї,
де потоапе, де фокѣ де чїзмѣ, де рѣзѣоде, шї
де неферїчїрї де карє поате ѣї нѣ се-пог ферї.

Че маї сѣнт дѣторї крещїнїї сѣ драте
лѣї дѣмнезѣ прїн рѣгѣчїне ?

Крещїнї сѣнт дѣторї прїн рѣгѣчїне сѣ се
роаѣ лѣї дѣмнезѣ шї пентрѣ алцї оаменї
фрацї аї лор; асемейк сѣнт дѣторї сѣ се роа-
ѣ лѣї дѣмнезѣ шї пентрѣ чеї морцї ка сѣле
ѣрте грешалеле че лѣад фѣкѣт лїн вїацѣ; дѣр
дїнтре тоате маї кѣ сѣкмѣ сѣнт дѣторї кре-
щїнїї сѣ шї мѣлѣдѣмѣскѣ лѣї дѣмнезѣ тот
дѣадна пентрѣ фачерїле сале де бїне, шї пен-
трѣ вѣнѣтѣцїле че ѣл а фѣкѣт пентрѣ оаме-
нї; фѣкѣндѣ крещїнїї аша, дѣмнезѣ вѣн шї
лїндѣрѣтор тот дѣадна де кѣте орї се вор
рѣга, ле дѣ челе че ѣл сокотеше кѣ ле сѣнт
де требѣнцѣ пентрѣ ферїчїрѣ вїєцїї лор.

ПАРТЕА II

ДАТОРИИЛВ ОМЪЛУИ КЪТРЕ СИНЕ.

Аре омѡа даториї кзтре сїне?

Аре пентрѡ кз ори че ом ꙗшї ѡбеце кїниде шї ферїчїрѣ са, шї пентрѡ кз шї дѡмнезѡ воеще шї порѡичеце ка сз се-ѡеѣекѡ не сїнешї шї сз шї каѡте ферїчїрѣ са, кзѡ пентрѡ ачеѣ лѡ фѡ-кѡт дѡмнезѡ; аша дѡр аре ори че ом даториї ка сз шїе кѡм треѡе, сз се-ферѣкѡ де рѡѡ шї сз факѡ кїне ка сз фїе ферїчїт.

Че даториї аре ори че ом кзтре сїне?

Ори че ом аре даториї пентрѡ трѡпѡа сѡѡ шї сѡнѡтѡтѣ са, пентрѡ сѡфлетѡа сѡѡ, пентрѡ а-бере сѡѡ вѡгѡще, пентрѡ чїнсте шї пентрѡ не-ѡрѡѡрѡрѣ вїѡцїї сале.

§. 1.

ДАТОРИИЛВ ОМЪЛУИ ПЕНТРЕ ТРѡПѡА СЪѡ.

Че е датор сѡ факѡ омѡа пентрѡ трѡпѡа сѡѡ?

Ори че ом е датор сѡ фїгрїжаскѡ ка трѡпѡа сѡѡ сз фїе фїтреѡ, сѡравѡи шї сѡнѡтѡѡ фїѡ

ТОАТЕ МЪДЪЛЪРИЛЕ, ПРЕКЪМ ОКИИ, МЪИИЛЕ, ПИЧОА-
РЕЛЕ, ГЪРА, ВРЕКИЛЕ ШИ ТОТ ТРЪПЪЛ, ПЕНТРЪ КЪ НИ
МАК ИЪ ЕСТЕ ОМЪЛЪИ МАИСКЪМПЪДЕ КЪТ СЪИЗТАТЪ;
ФЪРЪ СЪИЗТАТЕ ИЪ ПОАТЕ ОМЪЛ СЪШИ АМПЛИИ-
СКЪ ДАТОРИЛЕ; ФЪРЪ СЪИЗТАТЕ ВІАЦА ЕСТЕ ИЪ-
МАИ О ПЕДЪПСЪ, ШИ ОРІ ЧЕ ФЕРІЧИРЕ ДІИ ЛЪМЕ ФЪ-
РЪ СЪИЗТАТЕ ИЪ ПЪЗТЕЩЕ ИИМІК.

КЪМ АИГРИЖАЩЕ ОМЪЛ ДЕ СЪИЗТАТЪ СА?

ФЕРІИДЪСЕ ДЕ ТОАТЕ ЛЪКРЪРИЛЕ КАРЕ АИ СТЪІКЪ
СЪИЗТАТЪ, ШИ КЪГЖИД ДЕ СЪМЪ КА СЪ ФАКЪ ОРІ
ЧЕ АИ АИТЪРЕЩЕ ШИ АИ ЦІИЕ СЪИЗТАТЪ. ІАР ДА-
КА СЕ АИТЪМПАЪ СЪ СЕ КОЛИЗВЪСКЪ, Е ДАТОР СЪ-
ШИ КАЪТЕ АИГРАБЪ СЪИЗТАТЪ КЪ МІЖЛОАЧЕ КЪНЕ,
ШИ СЪ ИЪМАИ ФАКЪ ЛЪКРЪРИ КАРЕ АЛ БОЛИАВЕСК;
КЪЧИ ОМЪЛ КАРЕ ДІИ ПРИЧИНА СА СЕ КОЛИЗВЕЩЕ ШИ
ИЪ СЕ КАЪТЪ, ДЕ СЕ ВА АИТЪМПА СЪ МОАРЪ, ЕСТЕ
КЪ ДРЕПЪЛ СЪ СЕ ЗІКЪ КЪ СІИГЪР СЪ ОМОРЪТ.
ДАР ШИ КЪИД АИГРИЖАЩЕ ЧІНЕ ВА ДЕ СЪИЗТАТЪ СА
ТРЕБЪ СЪ ПЪЗЪСКЪ МЪСЪРА, СЪ ИЪ ПЪРЪСКЪ
ЧЕЛЕ ААТЕ ДАТОРИИ, ШИ СЪ ИЪ АИГРИЖАСКЪ ПРЪ-
МЪЛТ ДЕ СЪИЗТАТЕ КЪЧИ ОМЪЛ АДЕСЕ ОРІ СЪ КОЛ-
ИЗВЕЩЕ ШИ АИГРИЖИИД ПРЪ МЪЛТ ДЕ ДЪИСА.

ДЕ ЧЕ ТРЕБЪ ЧІНЕ ВА СЪ СЕ ФЕРЪСКЪ КА
СЪШІПЪЗЪСКЪ СЪИЗТАТЪ?

ДЕ ЛЪКОМІЕ, ДЕ НЕКЪРЪЦЕНІЕ, ДЕ ЛІНЕ, ДЕ АЕС-
ФЪРИЗЪРИ ШИ ДЕ ОРІ ЧЕ ЛЪКРЪРИ ФЪРЪ ОРЖИДЪТАЛЪ.

ЧЕ ТРЕБДЕ ЧІНЕ ВА СЗ'ФАКЪ КА СЗ'ШІ ЦІЕ ШІ
СЗ'ШІ ПЗСТРЕДЕ СВИЗТАТЪ?

ОЗ ФІЕ АМФРЖИАТ ШІ КЪМПЗТАТ, СЗ ФІЕ КЪ-
РАТ, СЗ МЪИЧЪСКЪ КЪ ОРЖИДЪМАЪ, ШІ СЗ СЕ-О-
ДІХИЪСКЪ [КЪ МЪСЪРЪ ПЕТРЕКЖИДЪШІ КЪ ПЛЗЧЕРІ
НЕВЪТЪМЪТОАРЕ.

КЪМ СЕ-ВАТЪМЪ СВИЗТАТЪ ПРІИ АЗКОМІЕ?

АЗКОМІЕ ЕСТЕ КЖИД ЧІНЕ ВА МЪИЖИКЪ САЪ ЕМА
ПЕСТЕ МЪСЪРЪ ШІ АПОІ СЕ-БОЛИЗВЕЩЕ. ТОТ АЗКО-
МІЕ ЕСТЕ ШІ КЖИД ЧІНЕ ВА МЪИЖИКЪ ВЪКАТЕ НЕКЪ-
РАТЕ КАРЕ АДЪК ГР'КЦЪ ШІ СКЪРЪКЪ ШІ ПЕ БРМЪ
БОАЪ; АСЕМІЕ'К ШІ БЖИД ВЪДЪТЪРІ СПІРТОАСЕ КА-
РЕ АМБАТЪ. ОМЪА ЕМАТ ЕСТЕ КА ШІ ШІ ДОБІТОК
КАРЕ ИЪ СІМТЕ НІМІК; АШІ ПЪРЪСЕЩЕ ДАТОРІІЛЕ,
ФАЧЕ ЧЕЛЕ МАІ БРЖТЕ АЪКРЪРІ ШІ АШІ ПЪРЪПЪДЕЩЕ
ШІ СВИЗТАТЪ. АЗКОМІА АЧЪСТА ОМОАРЪ МАІ
МЪЛЦІ ОАМЕНІ ДЕКЪТ РЪЗКОДЕЛЕ ШІ ЧІЪМА, ПЕН-
ТЪРЪ КЪ АЧЕСТЪ СЕ-АИФРЖМПЪЗ ИЪМАІ КЪТЕ О ДА-
ТЪ, ІАР АЗКОМІА ЕСТЕ ТОТ Д'АЪНА КЪ ОАМЕНІІ.

КЪМ СЕ-ЦІНЕ СВИЗТАТЪ ПРІИ КЪМПЪТ
ШІ АИФРЖИАРЕ?

КЖИД ОМЪА МЪИЖИКЪ ШІ ЕМА КЪ МЪСЪРЪ ИЪ-
МАІ АТЪТА КЪТ АІ ТРЕБДЕЩЕ, ШІ КЖИД МЪИЖИ-
КЪ ШІ ЕМА АЪКРЪРІ КЪРАТЕ ШІ ПОТРІВІТЕ, АТЪИЧІ
СВИЗТАТЪ СЕ-ЦІНЕ ШІ СЕ-АНТЪРЕЩЕ; ШІ ТОТ О-
МЪА ТРЕБДЕ СЗ ЦІЕ КЪ НЪ ТРЕЩЕ КА СЗ ЕМА ШІ
ЕЪ МЪИЖИЧІ, ЧІ МЪИЖИКЪ ШІ ЕМА КА СЗ ТЪРЪМЪСКЪ.

Некбрзценіа кѡм батѡмъ сзизѡатѣ?

Кжид чіне ва нѡ шї спалѡ овражѡл шї трѡ-
пѡла, шї нѡ поартѡ хайне кѡрате, атѡичї пе-
трѡпѡла ачелѡм се-фаче ѡи пороѡ каре астѡпѡ
пѡрї трѡпѡлѡї, шї омѡл непѡтѡид сѡ рѡсѡфле шї
сѡ асѡдехе, се-колизѡеще адеце орї, асеменѣ
есте некбрзценїе шї кжид чіне ва аи касѡ ѡнде
петрече нѡї аескїде ѡшїле шї ферестрїле адеце орї
ка сѡ се-ферїсѣскѡ касѡ, шї нѡ аи грїжаще ка сѡ
фїе кѡратѣ аи касѡ, кѡчї шї атѡичї аерѡл аче-
ла аїн каѡ се-фаче пѡтѡроѡ шї отрѡѡеще сзиз-
ѡатѣ омѡлѡї. Омѡл каре ѣ некбрѡт есте гре-
цѡе шї сѡжрѡе ла орї че рм, нїмїнї нѡл ѡѡеще,
тѡцї се-фереск сѡ нѡ се-атїнгѡ ае ажисѡл; нѡ
есте прїїмїт аи аѡѡнѡрї шї сѡцїетѡцї, шї сѡфе-
ре адеце орї рѡшїнї марї, кѡчї нѡ ѣ вреднїк сѡ
аи грїжаекѡ ае трѡпѡл сѡѡ.

Нѡрзценїа кѡм цїне сзизѡатѣ?

Кжид чіне ва ашї спалѡ фаѡа шї трѡпѡла а-
деце орї, шї поартѡ хайне кѡрате, нѡ сѡѡмпе
кѡчї орї че ом поате фї кѡрат; кжид аи грїжа-
ще ка касѡ ѡнде лѡкѡеще сѡ фїе кѡратѡ, шї
кжид аескїде ѡшїле шї ферестрїле адеце орї ка сѡ
їнтре аер кѡрат, атѡичї се-сїмте ка кжид ар фї
маї сѡнѡѡѡс ае кѡт маї аи аїнте. Кѡрзценїа
ачѣста есте атѡѡ ае трѡѡїнѡѡсѡ орї кѡрѡм ом,
аи кѡт еѡ сѡ гїче кѡ есте аѡѡѡ ѡнїѡтѡте. Кѡ-

тре ачѣста ѡи ом кѡрат есте шї драг шї паз-
кѡт ла тоцї.

Кѡм се-дѡрамѡ сѡнзтатѣ прїи лене
шї тѡжидѡвїе?

Кжид чїнева доарме прѣ мѡлт, саѡ шаде мѡл-
тѡ време фѡрѡ а се-мїшка шї фѡрѡ а фаче чева,
а тѡвичї тѡрѡпѡла ачелѡга се-аигрѡвѡлѡзѡ, се-кличе-
ще шї аї пѡтѡрежеск пѡтерїле; а семенѣ шї дѡхѡла
шї мїнтѣ ачелѡга се-аигрѡашѡ шї омѡла се-фаче
несїмцїтор, тѡрїст шї посоморжт, шї маї а десе
орї се-болизвеще. Омѡла ленеш шї тѡжидѡвїе есте
маї де мѡлате орї шї сѡзѡрак, пентрѡ кѡ ел нѡ лѡ-
крѡзѡ кжид чеї лалцї оаменї мѡвическ шї се-о-
стїенеск, шї нїмѡлабї нѡ се каде сѡї фїе мїлѡ де
дѡжнѡла шї сѡї дѣ чева.

Прїи мѡвикѡ кѡ оржидѡвїалѡ кѡм се-пѡстрѣ-
зѡ сѡнзтатѣ;

Мѡвичїнд омѡла кѡ оржидѡвїалѡ а шї аекѡте пѡ-
терїле тѡрѡпѡлабї, фаче тѡрѡпѡла вїотѡ шї ѡшор,
а нѡдѡжнїатек ла орї че шї аї сѡфѡршїт сѡнзтѡс.
Омѡла нѡвїтор де мѡвикѡ нѡ поате шѡдѣ фѡрѡ де
лѡкрѡ, аї кѡт се-паре кѡ лѡкрѡла аї дѡ сѡнз-
татѡ. Кѡтѡре ачѣста омѡла мѡвичїтор нїчї о да-
тѡ нѡ есте сѡзѡрак, пентрѡ кѡ дѡмнѡезїѡ аї бла-
гословеще остїнѣла шї тот дѡвїна а шї гѡжїгѡ
челе тѡреѡвїнчѡдсе.

КЪМ СЕ-СТРІКЪ СЪИЪТАТЪ ПРИН ДЕСФРЪИЪРІ
ЛЪКРЪРІ ФЪРЪ ОРЖИДЪТАЛЪ?

КЪИД ЧІНЕВА ПЕТРЕЧЕ ФЪРЪ ОРЖИДЪТАЛЪ ШІ ПЕСТЕ
МЪСЪРЪ НОПЦІ ЛІТРЕЦІ ЛА КЛЪПЪРІ, БАЛЪРІ, ЖОКЪ-
РІ ШІ АЛТЕ ДЕСФРЪИЪРІ, ДАКА АЧЪСТА О ВА ФАЧЕ
ДЕС, Ё ПЕСТЕ ПЪТІЦЪ СЪ ИЪ СЛЪКЪСЪКЪ ШІ СЪ ИЪ СЕ
БОЛИВЪСЪКЪ ОМЪЛ АЧЕЛА. Я СЕМЕИЪ ШІ КЪИД АЛЪКЪ-
ГЪ ЧІНЕВА ПРЪ МЪЛАТ, КЪИД САРЕ ПРЪ МЪЛАТ, КЪИД
РЪДІКЪ ПРЪ МЪЛАТ, ШІ АТЪИЧІ ЛІКЪ ЛШІ ВАТЪМЪ
ТРЪПЪЛ ШІ СЪИЪТАТЪ. Я ПОІ ШІ ТОАТЪ ЛЪМЪ
ЩІЕ КЪ АСФЕЛ ДЕ ЛЪКРЪРІ ШІ АЛТЕЛЕ КА АЧЕСТЪ ФЪ-
РЪ ОРЖИДЪТАЛЪ ШІ ДЕСФРЪИАТЕ, ИЪ ИЪМАІ К'АЪ
КОЛИВІТ, ЧІ АЪ ШІ ЛІГРОПАТ ПЕ МЪЛЦІ ТІИЕРІ
ЛИ ФЛОАРЪ ТІИЕРЕЦІЛОР.

КЪМ СЕ-ЦІНЕ СЪИЪТАТЪ ПРИН ОДІХІЪ ШІ
ОАРЕ КАРЕ ПЛЪЧЕРІ НЕВЪТЪМЪТОАРЕ?

ОМЪЛ ДЕ АР ТОТ МЪИЧІ ФЪРЪ А СЕ ОДІХІ, АР
ОКОСІ, ШІ МАІ ПЕЪРМЪ АР ПІЕРДЕ ШІ ГЪСТЪЛ ДЕ А
ЛЪКРА, ШІ С'АР ШІ БОЛИВІ. ДЕ АЧЕЛА, ОМЪЛ Ё ДА-
ТОР ДЪПЪЛЪКРЪ КЪИД ШІ КЪИД СЪ СЕ-ОДІХІСЪКЪ,
ФІИД КЪ ІМІК ИЪ ЕСТЕ МАІ ДЪЛЧЕ КА ОДІХНА ДЪ-
ПЪ МЪИКЪ. ОДІХНА АЧЪСТА ПОАТЕ С'О ФАКЪ ПЛІМ-
БЪИДЪСЕ ПЪЦІНТЕЛ, САЪ ПЕТРЕКЪИД ЛІ АДЪИЪРІ
ШІ СОЦІЕТЪЦІ ДЕ ПРІЕТЕНІ КЪ ВОРЕЪ, КЪ ЖОК, КЪ
ГЛЪМЕ КЪ АЛТЕ ЛЪКРЪРІ НЕСЪПЪРЪТОАРЕ. ОМЪЛ
КАРЕ ФАЧЕ АША, КАРЕ ЛШІ ЛІДЪЛЧЕЩЕ МЪИКА ШІ

ОСТЕНѢЛА КЪ ОДИХНЪ ПОТРИВІТЪ ШІ КЪ О АРЕ КАРЕ
 ПЛЪЧЕРІ НЕВЪТЪМЪТОАРЕ, СЕ-АПЪКЪ ДЕ ЛЪКРЪ ТОТ
 Д'АДНА КЪ ПЛЪЧЕРЕ ШІ ЕСТЕ ТОТ Д'АДНА СЪНЪТОС

§. 2.

ДЯТОРИЛЪ ОМЪЛЪ ПЪНТРЪ ОУФЛЕТЪЛ ОЪХ

ЧЕ Е ДАТОР ОМЪЛ СЪФАКЪ ПЕНТРЪ
 СЪФЛЕТЪЛ СЪХ?

ФІИНА КЪ СЪФЛЕТЪЛ ЕСТЕ ПАРТЪ ЧК МАІ АЛЪСЪ
 А ОМЪЛЪІ, ПЕНТРЪ КЪ ЕЛ МІШКЪ ТРЪПЪЛ, ЕЛ СІМ-
 ТЕ, ЕЛ АНЦЕЛЕЦЕ, ЕЛ ЖЪДЕКЪ, ЕЛ АШІ АДЪЧЕ А-
 МІНТЕ ШІ ЕЛ СІМТЕ ФЕРІЧІРЪ ШІ НЕФЕРІЧІРЪ; ДЕ А-
 ЧЕКЪ ТОТ ОМЪЛ Е ДАТОР СЪ АНГРІЖАСКЪ ПЕНТРЪ
 СЪФЛЕТЪЛ СЪХ МАІ КЪ ПРІСОС ДЕ КЪТ ПЕНТРЪ ТРЪП:
 КЪЧІ Д'АР ФІ ТРЪПЪЛ ОМЪЛЪІ КЪТ ДЕ СЪНЪТОС,
 ДАКА НЪГ ВА ФІ АНГРІЖІТ ШІ СЪФЛЕТЪЛ, ОМЪЛ А-
 ЧЕЛА Е ТОТ ТІКЪЛОС, МІШЕЛ ШІ НЕФЕРІЧІТ.

КЪМ ТРЕБЪЕ СЪ АНГРІЖАСКЪ ЧІНЕ ВА ДЕ
 СЪФЛЕТЪЛ СЪХ?

Орї че ом требѣе сѣ анделетничѣскѣ пѣтеріле
 сѣфлетѣлѣ сѣх адікѣ, мінтѣ, анцелецерѣ, жѣ-
 деката, цінерѣ демінте ші сімціріле кѣчї пен-
 трѣ ачела і ле а дат дѣмнехѣд, тар нѣ сѣ ле ласе
 сѣ се-рѣцінѣскѣ. Ачесте пѣтері але сѣфлетѣлѣ
 се анделетничѣскѣ амвѣцѣид омѣ орї че кѣно-

цінцє фолосітоаре пентрѣ віацѣ, цііндѣлє мін-
те кінє, обічнїнд але жѣдека шї але антрекѣ-
інца. Омѣл карє фачє аша есе ом кѣмінте, ом
кѣ жѣдекатѣ, шїє мѣлте, кѣноащє мѣлте, шїє
сѣ'шї амплїнѣскѣ датарїїлє маї кінє, есте драг
шї пазкѣт ла орї че ом, шї кѣн кѣвѣнт есте маї
ферїчїт; тар чєл чє нѣ ангрїжащє дє пѣтерїлє сѣ-
флєтѣлѣї сѣѣ, нѣ амѣацѣ нїмїк, нѣ цїнє мін-
те нїмїк, нѣ жѣдекѣ нїмїк, есте ка шї ѣн до-
кїток нєсїмцїтор карє сє-потїкнєщє орї фїкотро
дѣ; нѣ'шї кѣноащє датарїїлє, нѣ шїє чє сѣ фа-
кѣ, ла євѣржнєцє ашї пѣжнєцє анїї тїнєрєцєлор
пє карї та пєтрєкѣт нє амѣвцїнд нїмїк, шї ан
тоатѣ віаца лѣї есте тїкѣлос, мїшєл шї нєфє-
рїчїт.

Чє фєл дє кѣношїнцє шї дє їдєї трєбѣ сѣ
'шї кѣщїцє чїнє вє?

Жн анїї чєї дїнтѣїѣ аї копїлѣрїї тот омѣл
трєбѣ сѣ'шї агонїсѣскѣ кѣношїнцєлє чєлє чє сѣнт
нєапѣрат трєбѣнчєлє пєнтрѣ орї че ом, фїє дє
чє стєрє вє фї. Ачєстє кѣношїнцє сѣнт: а чїтї,
а скрї, а сокотї шї рєлїцїа. Дѣпѣ ачєстє дїн-
тѣїѣ кѣношїнцє, орї че ом ѣ датор сѣ сє-апѣчє
сѣ амѣєцє кінє омєсєрїє чїнєтїтѣ кѣ карє сѣ'шї
кѣщїцє чєлє трєбѣнчєлє пєнтрѣ віацѣ. Тар да-
ка чїнє вє арє пофтѣ сѣ амѣєцє маї мѣлт, шї а-
рє шї мїжлєдчє, шї дака есте шї трєбѣнцѣ д'а цї

маї мѡлте прекѡм есте пентрѡ Преоцї шї пентрѡ
 дрегзторїї шї слѡжкашїї Статѡлѡї шї пентрѡ
 амвзцзторї, атѡнчї сз амвце шї сз'шї кж-
 цїце шї алте їдеї шї кѡноцїнце маї аналте; нѡ-
 маї тоате сз фїе фолосїтоаре пентрѡ вїаца оме-
 нѣскз шї пентрѡ ферїчїре, шї сз факз пе ом маї
 бѡн де кѡм а фост маї аналте.

Де че їдеї шї кѡноцїнце требѡе чїне ва
 сз се-ферѣскз?

Де тоате їдеїле шї кѡноцїнцелѡ ачелѣ каре н'а-
 дѡк нїчї ѡн фолос ла месерїа че о аре чїне ва шї
 ла ферїчїрѣ вїецїї, пентрѡ кж ачелѣ окосек нѡ-
 маї шї слзбек пѡтерїле сѡфлетѡлѡї; кѡм ам
 зїче: пе ѡн пѡдгар нѡ'л. фолосецѡ нїмїк а цї сз
 жоаче пе театрѡ, нїчї пе ѡн кроїтор нѡ'л фоло-
 тецѡ нїмїк а цї астрономїа, пентрѡ кж шї ѡнѡл
 шї алѡл пот прѣ вїне сз'шї ѡрмезе месерїа лор
 фзрз а авѣ требѡїнцз а'ачеле їдеї шї кѡноцїн-
 це. Ан сфжршїт требѡе чїнева сз се-ферѣскз шї
 де а цї шї а'а коноацѡ лѡкрѡрїле ачелѣ каре лї
 батзмз шї лї стрїкз ферїчїрѣ прекѡм есте жо-
 кѡл ан кзрцї шї алтеле мѡлте ка ачестѣ.

§. 3.

ДАТОРИАБ ОМЪЛЪИ ПЕНТРЪ АВЕРЪ.

Че даториі' аре омѡл пентрѡ авере?

Прин зичерѣ авере анцелелем тоате лѡкрѡриле ачеле тревѡинчѡаце пентрѡ ка сз трѡжаскѡ чинева бине ан бѡацз. Асфел де авере, тот омѡл каре ашѡ іѡвеще бинеле шѡ феричѡрѣ са е датор сз стрѡнѡгѡ, пентрѡ кѡ кѡ аверѣ трѡеще; пентрѡ кѡ дѡмнезѡ пентрѡ ачѣѣ а фѡкѡѡт тоате лѡкрѡриле ка сз се-фѡлѡсѣскѡ ѡаменіѡ кѡ дѡнселе. Чел че се-сѡлеще а'шѡ кѡшѡга авере, есте мѡлѡцѡ-мѡитор кѡтре дѡмнезѡ каре а фѡкѡѡт тоате лѡкрѡриле, шѡ ел трѡеще бине шѡ феричѡт; тар чел че се-леневеще, шѡ нѡ стрѡнѡѡе нѡмѡк есте ѡн не-мѡлѡцѡмѡитор кѡтре дѡмнезѡ, есте сзрак, тѡ-кѡлѡс шѡ неферичѡт шѡ неврѡднѡк ка сѡі дѣ чинева чева.

Каре сѡнт лѡкрѡриле челе неапѡрат тревѡинчѡаце пе каре е датор ѡрѡ че ом ан-тѡжѡ сз шѡ ле кѡщѡѡе?

Сѡнт хѡрана, амерѡкѡзмѡнтѣ шѡ лѡкашѡл. Ачесте лѡкрѡрѡ неапѡрате тот омѡл е датор а шѡ ле гѡщѡга, дѡр нѡ фѡе кѡм ворфѡ, чѡ бине; кѡчѡ е рѡшѡне пентрѡ ом кѡрѡга 'га дѡт дѡмнезѡ мѡнте, пѡтерѡ шѡ мѡжѡлаче, сз мѡнѡнѡче ѡрѡ

че се-ва антѣмпла, сз поарте ори че хаїне рѣп-
 те шї тренцуроасе, шї сз лзкѣтаскз ори шї ѣн-
 де ан бордее шї гѣѣрї. Тот омѣл сзнѣтос шї
 кѣ мїнте поате сз'шї кѣщїце ачелѣ лѣкрѣрї тре-
 бѣнчоасе кѣт се-поате маї бїне нѣмаї сз мѣн-
 чѣскз; поате се-аївз хранз бѣнз шї кѣратз;
 поате сз аївз хаїне кѣрате фѣрз а фї скѣмпе;
 поате сз аївз о касз бѣнз ѣнде сз лзкѣтаскз
 маї ѣрїхнїт шї маї мѣлѣмїт. Омѣл каре
 фаче аша, есте мѣлѣмїтор кѣтре дѣмнезѣв,
 трѣще бїне шї фѣрїчїт, шї есте плзкѣт шї їбїт
 шї де чеї аалѣї оаменї.

Маї аре омѣл шї алте трѣбѣнце афарз де
 хранз, амѣрзкз мїнте шї лзкаш?

Омѣл маї аре шї алте трѣбѣнце каре нѣ сѣнт
 неапзрате пентрѣ бїацз; дар дакз чї не ва поа-
 те сз шї ле кѣщїце, атѣнчї ел трѣще шї маї
 бїне, шї бїаца лѣї есте шї маї плзкѣтз; ансз
 нѣ сѣнт даторї тоцї оаменїї фѣрз деосевїре а
 се-сілі сз'шї ле агонїѣскз, чї нѣмаї ачїїта карї
 пот, кѣрора ле дѣ мѣна, саѣ лї се кѣвїне се ле
 аївз; асфел де трѣбѣнце се-нѣмеск лѣкс, пре-
 кѣм: касе марї, палатѣрї, хаїне скѣмпе, фе-
 лѣрїмї де бѣкате, калешчї, лѣкрѣрї де аѣр шї
 де арѣїнт, подоабє шї алтеле.

ДѢКЕДА ачеста сад тревдинцеле ачестѣ де
присос, нѣ стрикъ чева ші нѣ есте оприт?

Нѣ; пентрѣ кх кѣ кхт ва воі чіне ва сз аївз
лѣкрѣрї тревдинчоасе маї мѣлте ші маї бѣне ка
сз трзгаскх маї бїне ші маї мѣлцѣмїт, кѣ а-
тхтат тревде сз'шї мѣнчѣскх маї мѣлт ка сз
'шї ле кхщїце; шї дака ел кѣ мѣнка ші кѣ со-
доарѣ лѣї 'шї ле агонїсѣше нѣ поате сз'л опрѣ-
скх нїмїні. ДѢКЕДА есте оприт, ші стрїк нѣ-
маї атѣнчї кхнд ѣн ом ва сз аївз лѣкрѣрї мѣл-
те ші бѣне фхрх а мѣнчї кхт тревде ка сз'шї ле
кхщїце, сад фхрх а пѣтѣ ка сз ле аївз; сад
кхнд ѣн ом нѣ кѣ мѣнка чї кѣ мїнчїдна ші кѣ
лшвелзчїднѣ ва сз'шї кхщїце ачеле лѣкрѣрї де
лѣкк; сад кхнд чїне ва ва сз аївз лѣкрѣрї че
лѣї нѣ і се кѣбїне сз аївз.

Кѣ че мїжлок кхщїгх чїне ва аѣре, сад
атхт лѣкрѣрїле челе де неапзратх тревд-
їнцх кхт шї челе де лѣкк?

Мїжлокѣ кѣ каре орї че ом лшї кхщїгх тоа-
те лѣкрѣрїле челе тревдинчоасе пентрѣ вїаца са,
фіе де лѣкк фіе де орї че тревдинцх вор фі, есте
месерїа фіеце кхрдїа че тревде с'о аївз фіеце
каре ом каре воеце сз трзгаскх чїнстїт кѣ мѣн-
ка са дѣпз кѣм ва шї дѣмнезѣѣ; гар нѣ ка ѣн
трхнтор кѣ багѣва ші кѣ сѣдоарѣ алѣгїа; кѣм
ам зїче: плѣгарѣл, лемнарѣл, фіерарѣл, крої-

торѣла , мілітарѣла , амбазциторѣла , Преотѣла ,
 дрегзиторѣла Статѣлаѣ ші міністрѣла , тоцї ачешїа
 аѣ кѣте о месерїе кѣ каре прїн мѣнкѣ кѣ осте-
 нѣлѣ кѣцїгѣ банї , шї кѣ банїї пот сѣ гѣсѣскѣ
 тоате челе че ле тревѣде спре а трѣї вїне ѣї мѣл-
 цѣміцї.

• Че фел де месерїе тревѣде сѣ шї алѣгѣ орї че ом?
 Фїїндѣ кѣ траїѣла чел еѣн шї ферїчїт атѣрнѣ
 дела месерїа че о аре чїне ва , а ачѣѣ тот омѣла
 е датор ѣнкѣ дїн тїнерѣце сѣ шї алѣгѣ о месе-
 рїе ; дар ла алецѣрѣѣ месерїїї тревѣде сѣ шї ѣнтре-
 бе їнїма са дака ѣї плаче саѣ нѣ ; поате сѣ ѣн-
 треве шї пе алцїї , ѣнсѣ їнїма са сѣї фїе сѣз-
 тѣїторѣла чел маї крѣдїнѣос . Кѣтре ачѣста е датор
 сѣ базѣ дака месерїа ачѣѣ е чїнстїтѣ шї
 дака е фолосїтоаре шї ла алцїї оаменї , шї дака
 лѣкрѣндѣ ел месерїа ачѣѣ о сѣї аѣѣкѣ тоате че-
 ле тревѣдїнѣоасе пентрѣ старѣѣ ѣн каре се-афлѣ.
 ѣн сѣѣршїт е датор сѣ кадте дака ел е дестої-
 нїк пентрѣѣ месерїа ачѣѣ шї дака о кѣноаѣе вїне
 ка лѣкрѣрїле еї сѣ ле поатѣ десѣѣѣршї дїн зї
 ѣн зї.

Пентрѣ че е датор омѣла сѣ ѣнгрїѣаскѣ ѣн
 асфел де кїп де алецѣрѣѣ месерїїї сале ?

Пентрѣ кѣ омѣла каре ѣмѣрѣцїшазѣ о месерїе
 кѣ пазчере , чїнстїтѣ шї фолосїтоаре , шї пентрѣ
 каре ел есте дестоїнїк ѣндестѣла , атѣнчї мѣн-

чеще кѣ плзчере ші кѣ драг, фаче лѣкрѣрї тот
 бѣне, кжцїгз мѣлт, поате трзї бїне ші тот
 д'адна е мѣлцѣмїт ші весел; гар омѣл каре ам-
 брзцїшазз о месерїе кѣ неплзчере ші нефолосі-
 тоаре, сѣл пентрѣ каре ел н'аре нїчї о дестоїні-
 чїе, нѣ поате фаче нїмїк, нѣ лѣкрѣзз нїмїк кѣм
 сз каде, нѣ кжцїгз кжт лї требѣ ші тот д'а-
 дна есте мжхнїт, сѣпзрат ші некжїт.

Кѣм требѣ тот омѣл сз'шї лѣкрезе месерїа?
 Тот омѣл е датор сз'шї чїнстѣскз месерїа че
 а амбрзцїшат, с'о прецѣтскз ка пе мїжлокѣл
 кѣ каре лшї цїне бїаца, сз лѣкрезе кжнд е де
 лѣкрат фзрз а се-да ленїї; лѣкрѣ де азї сз нѣ'а
 ласе пе мжїне; тоате лѣкрѣрїле месерїї сале сз ле
 лѣкрезе кжт се-поате маї бїне, ка фїешї каре ом
 сз пофтѣскз а авѣ лѣкрѣрї д'а ле лѣї; сз нѣ
 лшшале пе нїмїнї сз нѣ мїнцз, чї тот д'адна сз
 се-цїе де борба че а фзгзѣїт. Омѣл кѣ месерїе
 каре фаче аша, кжцїгз маї мѣлт, трзеще маї
 бїне шї есте ферїчїт; гар ачел че поате авѣ о ме-
 серїе, шї поате мѣнчї, дар нѣ ва, чї маї воеще
 а фї сзрак шї а чере мїлз дела ѣнїї алцї, есте
 пзкат сзї дѣ чїнева чева. Кжтре ачѣста омѣл
 че н'аре нїчї о месерїе кѣ каре сз се-хрзнѣскз
 требѣ сз фїе ѣн ом рзѣ, фѣр, хоц шї лшшазз-
 тор, де каре орї чїне требѣ сз се-ферѣскз, шї
 сгзгжнїрѣ лнкз требѣ сз'а педепѣскз шї сз
 нѣ'а сѣфере ампрѣднз кѣ чїї лалцї оаменї.

Дар дака њн ом кѡ месеріе мѡнчеце андестѡл ші
тот нѡ поате кжціга челе требѡнчоасе,
че требѡе сѡ факѡ?

Дака њн ом кѡ месеріе мѡнчеце андестѡл ші
тот нѡ поате кжціга челе требѡнчоасе, причіна
нѡ поате фі алта, декжт орї кѡ ел 'ші а алес о
месеріе але кѡрїа лѡкрѡрї нѡ ле прѡ требѡеск оа-
мінілор, орї кѡ ел нѡ е дестоїнік сѡ лѡкрѡзе ме-
серїа ачеѡ кѡм се-каде ка сѡ плакѡ оаменїлор
лѡкрѡрїле еї, орї кѡ е вре о време ненорочїтѡ кѡм
ам зїче: скѡмпете, фѡамете шї, алте ненорочїрї,
кжнд шї алці оаменї пѡтїмеск. Де ва фі причї-
на кѡ ел нѡ 'ша алес месеріе бѡнѡ шї фолосїтоа-
ре пентрѡ каре ел сѡ фіе дестоїнік, атѡнчї лѡшї
сїнгѡр требѡе сѡ 'ші ваце де вїнѡ, шї де ва пѡ-
тѡ, сѡ се-апѡче д'алтѡ месеріе каре се-каѡтѡ шї
ла каре ел се-прїчепе маї бїне. Іар де ва фі причї-
чина некжцігѡлѡдї, дїн вр'о време ненорочїтѡ, а-
тѡнчї сѡ мѡлцѡмѡскѡ лѡї дѡмнезїѡ де тоате,
сѡ се-мѡлцѡмѡскѡ маї пе пѡцїн, шї сѡ се-роаце
лѡї дѡмнезїѡ ка сѡ факѡ сѡ трѡкѡ ачѡ време
ненорочїтѡ, шї сѡ вїе алта маї бѡнѡ ка тар сѡ
кжціце маї мѡлт сѡ трѡгаскѡ маї бїне.

Че регѡлѡ требѡе сѡ пѡзѡскѡ фіеце каре ом
каре кжцігѡ банї, вѡгѡце шї авере?

Орї че ом каре кѡ месерїа са кжцігѡ банї, вѡ-
гѡце шї аверї, требѡе сѡ цїе кѡ нѡ сѡнт аче-

стѣ феричирѣ, чи нѣмаї мѣжлоаче ка сѣ трѣтаскѣ
 маї бѣне, маї мѣлцѣмѣт шѣ маї феричѣт. Де а-
 чеѣ, нѣ трѣбѣ чѣне ва сѣ тот стрѣнѣт ла банѣ,
 ла богѣцѣї шѣ ла аверѣ, ка кѣм ар трѣї сѣте де
 анѣ, чи трѣбѣ сѣ шѣ келѣтѣаскѣ кѣ мѣсѣрѣ ла
 трѣбѣдѣнѣеле салѣ, кѣчѣ пентрѣ ачеѣ а лѣсат дѣм-
 незѣ тоате лѣкрѣдрѣле; шѣ кѣт ва пѣтѣ сѣ се-
 ферѣскѣ де патѣма скѣмпѣцѣї салѣ а іѣбѣрѣї де
 банѣ шѣ де аверѣ, пентрѣ кѣ есте ѣн пѣкат ѣ-
 рѣт шѣ вѣтѣмѣтор шѣ пентрѣ дѣмнезѣ шѣ пентрѣ
 чеї лалѣї оаменѣ шѣ кѣр шѣ пентрѣ скѣмпѣ.

Кѣм батѣмѣ скѣмпѣла пе дѣмнезѣ, пе
 чеї лалѣї оаменѣ шѣ кѣр шѣ пе сѣне?

скѣмпѣла батѣмѣ пе дѣмнезѣ пентрѣ кѣ ел
 нѣ вагѣ де сѣмѣ кѣ дѣмнезѣ а лѣсат банѣї,
 богѣцѣїа шѣ аверѣле, ка сѣ се-фолосѣскѣ кѣ елѣ лѣн
 вѣацѣ; шѣ пентрѣ кѣ ел лѣшѣ чѣнѣтеѣе шѣ лѣшѣ
 іѣбѣеѣе банѣї маї мѣлат дѣкѣт кѣр пе дѣмне-
 зѣ; пе чеї лалѣї оаменѣ лѣ батѣмѣ, пентрѣ
 кѣ нѣ дѣ нѣмѣлѣдѣї нѣмѣк, фѣе кѣт де сѣрак ва
 фѣ ачѣла шѣ аїѣз орѣ че трѣбѣдѣнѣцѣ ва авѣ, шѣ
 рѣпѣеѣе шѣ дѣла алѣї мѣжлоачѣле ка сѣ трѣтаскѣ,
 пентрѣ кѣ ел стрѣнѣе орѣ че ла ел; тар пе сѣне сѣ
 батѣмѣ, кѣкѣ скѣмпѣла фѣе кѣт де богѣт ва
 фѣ, ел е тот сѣрак, нѣаре нѣмѣк пентрѣ кѣ нѣ
 ва сѣ келѣтѣаскѣ, е*калік, мѣшел шѣ тот дѣа-
 ѣна кѣ фрѣка лѣн інѣмѣ ка сѣ нѣ шѣ пѣарѣз банѣї,

ші де мѣлте орї се-ласъ съ пѣтимѣскъ де фоаме
ші де алте требѣице ші се-ѣйтъ ла банї фѣръ а
келтѣ дїеї кѣт де пѣци.

Кѣид чїнева стрѣнѣ банї, богѣцїї ші а-
верї ка съ ласе ла копїї нѣ е скѣмп ?

Дака ѣи ом аре копїї поате стрѣнѣ богѣцїї
ші аверї ка съ ле ласе дѣпъ моартѣ са; нѣмаї
съ баѣ де сѣмъ ка дїн прїчина ачѣста ел съ нѣ
трѣтаскъ ка ѣи калїк ші сѣрак. Кѣтре ачѣста
требѣе съ м. ан вѣгаре де сѣмъ кѣ де мѣлте орї
копїї карї аѣ нѣдежде к'о съ ле рѣмѣе банї ші
аверї дела пѣрїнцїї ші рѣде, нѣ амѣацъ нїмїк
ші нѣ шїѣ нїчї о месерїе, ші аша дѣпъ че кел-
тѣск аверѣ пѣрїнцїлор, рѣмѣи мѣрїторї де фоа-
ме, ші се-фак рѣї ші елестемацї; д'ачега маї
кїне есте ка пѣрїнцїї съ дѣ копїлор лор о креще-
ре ѣнѣ ші сѣї амѣеце о месерїе, де кѣт съ ле
ласе банї, богѣцїї ші аверї пентрѣ кѣ ачестѣ
се-прѣпѣдеск ан грак, мар крещерѣ ѣнѣ, амѣа-
цѣтѣра ші месерїа фаче пе копїї оаменї ѣнї,
чїнїцїї ші ферїцїї.

Кѣм требѣе съ келтѣтаскъ чїнева аверѣ ші
богѣцїа че о кѣшїгъ дѣпъ месерїа са ?

Орї че ом фѣръ а фї скѣмп, поате ші е ші
аатор съ фїе економ ші пѣстрѣтор де аверѣ са.
Маї анѣѣ ел требѣе съ келтѣтаскъ пентрѣ аѣ-
крѣрїле челе де неапѣратъ требѣицѣ, адїкѣ:

пентрѸ хранѸ, а мерѸкѸмѸнте шѸ лѸкаш, шѸ шѸ
 дѸнтр'ачестѸк' тревѸе сѸ келѸѸгаскѸ маѸ лѸтѸѸѸ
 пентрѸ хранѸ, апоѸ пентрѸ а мерѸкѸмѸнте шѸ
 лѸ сѸѸршѸт пентрѸ лѸкаш, дака лѸ шѸ амплѸне-
 ще ачесте тревѸѸнце, атѸнчѸ поате келѸѸѸ шѸ пентрѸ
 лѸкрѸрѸле де лѸкѸ кѸчѸ атѸнчѸ тревѸе омѸла
 маѸвѸне шѸ маѸ мѸлѸѸмѸт; поате да шѸ ла сѸ-
 рачѸѸ чѸѸ вѸредѸнчѸ де мѸлѸ чѸ ле ва тревѸѸ шѸ чѸ ва
 авѸѸ ел; дар тревѸе сѸ стрѸжѸгѸ шѸ сѸ пѸстревѸе
 чева шѸ пентрѸ вѸтрѸѸнѸе шѸ пентрѸ алте времѸ
 менорочѸте кѸнд ѸѸ поате лѸкра саѸ ѸѸ поате
 кѸщѸга; сѸ ѸѸ фѸе прѸ дарѸнѸк, рѸсѸпѸтор шѸ сло-
 год ла мѸѸѸ ка сѸ сѸрѸчѸкѸкѸ; кѸчѸ ла Ѹн ом
 каре а авѸѸ о датѸ шѸ Ѹ а шѸѸѸт сѸ пѸстревѸе ѸѸ-
 мѸк ѸѸ поате сѸѸ вѸе маѸ кѸ грѸѸ шѸ маѸ амар
 декѸт дѸн а мѸвѸелшѸгарѸк че а авѸѸт сѸ петрѸкѸкѸ
 вѸаца лѸчѸк маѸ маре лѸпѸсѸ шѸ тѸкѸлошѸе.

ПентрѸ лѸкрѸрѸле де лѸкѸ кѸнд келѸѸѸе
 чѸне ва, че регѸлаз тоевѸѸ сѸ пѸѸѸкѸкѸ.

РегѸла десѸѸе пентрѸ лѸкрѸрѸле де лѸкѸ есте:
 кѸ орѸ че ом ѸѸ тревѸе сѸ шѸ а мѸмѸлѸѸкѸкѸ тревѸѸѸнѸе
 елѸе, дака вѸѸѸе сѸ трѸѸгаскѸ одѸхнѸт шѸ
 мѸлѸѸмѸт; кѸчѸ ѸѸ кѸт лѸ шѸ ва а мѸмѸлѸѸ чѸне-
 ва тревѸѸнѸе кѸ атѸѸт о сѸѸ вѸе шѸ маѸ мѸлѸте.
 Іар регѸлаз деосѸкѸтѸ есте: кѸ орѸ че ом тревѸе
 сѸ лѸ лѸ кѸгаре де сѸѸмѸ че старе'аре, шѸ че раѸг
 копрѸнде лѸ соѸѸетате, шѸ че венѸт аре, мѸлѸт

саѢ пѢцин, статѡрник саѢ дѢпз антѡмпларе.
 ПентрѢ кѢ Ѣи фел келтѢще Ѣи министрѢ шѢ алт
 фел Ѣи мещер лемиар; Ѣи фел келтѢще Ѣи ми-
 нистрѢ богат шѢ алт фел Ѣидл сѢрак; Ѣи фел
 келтѢще Ѣи мещер богат шѢ алт фел Ѣидл сѢ-
 рак. Дака чѢне ва ва бѢга десѢмз ка сѢ кел-
 тѢскз тот д'абна дѢпз старѢк шѢ рангѢл сѢѢ
 шѢ дѢпз аверѢса, атѢнчѢ о сѢ трѢскз кѢмпз-
 тат, антѢкиѢ шѢ антѢмѢлѢмѢре; фѢрѢ аѢ лѢнсі
 чева дѢнчеле трѢѢнчѡасе; тѢр дака чѢй де ста-
 ре шѢ де ранг маѢ де жѡс се-вор лѢа дѢпз чѢй де
 старе шѢ де ранг маѢ де сѢс, саѢ дака чѢй кѢ
 венѢт маѢ пѢцин, се-вор лѢа ка сѢ келтѢскз ка
 шѢ чѢй бѡгацѢ, атѢнчѢ вѢне стѢнѢре пе капетеле
 ачелора, о сѢ сѢрѢчѢскз, о сѢ се-фѢдаторѢре,
 о сѢ трѢскз о вѢацѢ тѢкѢлошѢтѢ шѢ сѢ моарѢ
 десѢз дѢжѢѢцѢ шѢ неферѢнѢцѢ, рѢмѢндѢ дѢпз еѢ
 грѢмѢзѢ дѢ-даторѢй ка сѢ ле-пѢтѢскз копѢ лор.

ЧѢ сѢнт дѢторѢ сѢ факѢ оаменѢй ачѢм кѢ-
 рѡра ле рѢмѢнѢ аверѢ шѢ бѡгѢцѢй дѢла пѢ-
 цѢ шѢ алте рѢѢе?

ОаменѢй карѢ моѢениескѢ аверѢ шѢ бѡгѢцѢй дѢла
 аѢцѢй, пентрѢ кѢ нѢѢцѢ кѢ кѢтѢ мѢикѢ шѢ сѢ-
 доаре се-кѢѢцѢ бѢнѢй, келтѢскѢ фѢрѢ дѢрѢре де
 ѢнѢмз пе орѢ че ле есе антѢнте, шѢ неѢнѢндѢ нѢчѢ
 о месѢре кѢ карѢ сѢ кѢѢцѢ шѢ еѢ, дѢпз че ѢспрѢ-
 беск тот че дѢ рѢмѢнѢ мѢрѢторѢ де фоамѢ

ші нїмѣлѣтї нѣ лї есте мїлз де джиші . Пе а-
 чест фел де оаменї шї Ѡтзпжирѣ лї опреше ка
 сз нѣ ржсїпѣскз тот ; дар ка сз нѣ ажѣнгз ла
 сзрзчїе шї сз нѣї пѣе стзпжирѣ сѣвт епїтро-
 піе , еї сжит даторї сз келтѣмскз кѣ мзсѣрз ,
 сз нѣ се-ласе лн нздеждѣк аверїї ачелїа каре тре-
 ке сз се-їспрзвѣскз , чї сз лмвече шї о мѣсерїе ,
 ка де се-ва лнтжмпла сз іспрзвѣскз ванїї , саж
 сзї пїарзз прїн вре о ненорочїре , сз лїкз кѣ че
 сз трзпскз сз нѣ рзмже мѣрїторї де фоаме ,
 спре грѣтатѣ Ѡтзпжирїї шї ачелоралалцї оа-
 менї .

§. 4.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ДАТОРЦІА ОМЪЛЪІ ПЕНТРЪ ЧІНГТЪ

Че даторїї аре омѣл пентрѣ чїнсте ?

Чїнсте есте кжид пе чїне ва лл лаѣдз алцї
 доменї , кжид лл борбек тот де бїне шї лї даѣ
 ѣн нѣме еѣн . Я кжїга асфел де чїнсте аре
 тот омѣл даторїе ; пентрѣ кз нїчї ѣн ом кѣ мїн-
 те шї кѣ сїмцїрї нѣ поате сз нѣї парз бїне
 кжид аѣде кз оаменїї лл лаѣдз шї кз борбек
 бїне де джнѣл ; шї нїчї ѣн ом кѣ мїнте шї кѣ
 сїмцїрї нѣ поате сзї плакз кжид аѣде кз ал-
 цї оаменї борбек рѣѣ де джнѣл , кз л хѣлеск
 шї кз л дефаїмз .

Чи че кіп поате орі че ом сз кжціце ченсте?
 Міжлокѣл чел дінтяѣ ші маї бѣн пейтрѣ а
 кжціга чіне ва чінсте есте сз'ші лѣкрезе месеріа
 че а амвръцішат кѣ вреднічіе, ші сз лѣкрезе
 тот лѣкрѣрї бѣне фзрѣ а ашзла пе чіне ва ші
 фзрѣ а мінці; кѣм ам зїче: пѣлгарѣл кжцігѣ
 чінсте кжнд лѣкрѣзѣ пѣмжитѣл бїне, скоате
 бѣкате бѣне ші мѣлте ші ле вїнде фзрѣ а аш-
 зла пе чіне ва; школарѣл кжцігѣ чінсте кжнд
 аскѣлтѣ, кжнд се-сѣпѣне ші кжнд амвацѣ чеѣ
 че'ї гѣл дат амвацѣторїї сзї; жѣдекѣторѣл кж-
 щїгѣ чінсте кжнд жѣдекѣ тот д'абна дрѣпт ші
 нѣ фаче недрѣптате нїмѣлѣї; ші асеменѣ кѣ орі
 че ом кѣ месерїе. Яфарѣ д'ачест міжлок маї
 сжит ші алтеле кѣм ам зїче; орі че ом кжцігѣ
 чінсте кжнд кѣноаще пе дѣмнезѣл, кжнд а
 ѣбеще кжнд аї слѣжаше, ші к'ѣи кѣвжит кжнд
 ашї амплїнеше даторїїле кѣтре джисѣл; кжнд
 ашї амплїнеше даторїїле кѣтре сїне фзрѣ а лѣ-
 са вреѣна; кжнд ашї амплїнеше даторїїле ші
 кѣтре алці оаменї, кжнд нѣ'ї батѣмѣ, нѣ ле
 фаче нїчї ѣи рѣл, чї дїн протївѣ се-сілеше сз ле
 факѣ орі че бїне поате.

Че фолосеше чїстѣ пе ом?

Нїчї ѣи лѣкрѣ дїн лѣме нѣ поате фаче пе оа-
 менї сз'ші лѣкрезе кѣ вреднічіе месерїїле лор ка
 чїстѣ, ші нїчї ѣи лѣкрѣ дїн лѣме нѣ поате сз'ї

ФАКЪ КА СЪ СКОАЦЪ ЛЪКРЪРІ ЕЪНЕ КА ЧІНСТЪ, КЪМ
 АМ ЗІЧЕ: ШКОЛАРЪЛА КА СЪ ФІЕ ЧІНСТІТ ЛМБАЦЪ
 ДІИ ТОАТЕ ПЪТЕРІЛЕ САЛЕ; СКРІІТОРЪЛА КА СЪ ФІЕ
 ЧІНСТІТ СЕ-СІЛЕШЕ СЪ СКРІЕ КЪТ СЕ-ПОАТЕ МАЇ БІНЕ;
 СОЛДАТЪЛА КА СЪ КЪЩІЦЕ ЧІНСТЕ ЛШІ ЖЕРТВЕШЕ ТОТ
 ПЪНЪШІ ВІАЦА; АСЕМЕНЪ ШІ КЪ АЛЦІІ. КЪТРЕ А-
 ЧЪСТА НІЧІ ШІ ЛЪКРЪ НЪ ФАЧЕ ПЕ ОАМЕНІ КА СЪ ШІ
 ЛМПЛІНЪСКЪ ДАТОРІІЛЕ ЛОР ШІ СЪ ФІЕ ДЕ ТРЪБЪШ,
 ЕЪНІ ШІ ДРЕПЦІ КА ЧІНСТЪ; ПЕНТРЪ КЪ ШІ ОМ ЧІН-
 СТІТ ЕСТЕ ДРАГ ЛА ТОЦІ, ШЕІТ ШІ ПЪКЪТ ЛА ТО-
 ЦІ ОАМЕНІІ, ВЕСЕЛ ШІ МЪЛЦЪМІТ ЛІ СЪФЛЕТЪЛА СЪШ
 ТОТ Д'АЪНА

Дар нечінстѣ че стрікѣ ла ом?

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Нечінстѣ фаче стрікаре ла ом атѣт де маре,
 ЛІ КЪТ ШІ ОМ НЕЧІНСТІТ НІЧІ КЪ МАЇ ПОАТЕ ТРЪЗІ
 КЪ ЧЕІ ЛАЦІ ОАМЕНІ; ПЕНТРЪ КЪ ДЕ ТОЦІ ЕСТЕ ХЪ-
 ЛІТ, ДЕФЪІМАТ, ШРІСІТ ШІ ОРОПСІТ; ТОЦІ СЕ-
 ФЕРЕСК ДЕ ЕЛ КА Д'О ЧІШЪШ, ШІ ЕСТЕ ФЪПТЪРА ЧЪ
 МАЇ ТІКЪЛОАСЪ ДЪПЕ ПЪМЖІТ; ПЕНТРЪ КЪ ЧІНЕ
 ВОЕШЕ А АВЪ А ФАЧЕ КЪ ШІ МЕЩЕР ЛІШЪЛЪТОР, ШІ
 МІНІНОС? ЧІНЕ ВОЕШЕ А КЪМПЪРА ЛЪКРЪРІ ДЕЛА ШІ
 ПЕРЪЦЪТОР МІШЕЛ, АМЪЦІТОР ШІ ЛІШЕЛЪТОР? ЧІНЕ
 ВОЕШЕ А АВЪ А ФАЧЕ КЪ ОМ РЪШ, ВЛЕСТЕМАТ, БЕЦІВ
 ХОЦ ШІ ФЪКЪТОР ДЕ РЕЛЕ? НІМІНІ; ПЕНТРЪ КЪ
 СЖІТ НЕЧІСТІЦІ ТОЦІ КАРІ ФАК АША.

КЪМ ТРЕБЪДЕ СЪ СЕ-ПОАРТЕ ЧІНЕ ВА КЪ ЧІНСТЕ?

ДАКА ШІ ОМ ЛШІ ЛЪКРЪШЪШ МЕСЕРІА КЪМ СЕ-КА-

ДЕ ШІ АШІ АМПЛІНЕЩЕ ТОАТЕ ДАТОРІІЛЕ, ТРЕБЪЕ
 СЗ ФІЕ АНКРЕДІНЦАТЪ КЪ ОАМЕНИ ЧЕИ ДРЕПЦІ ШІ ЧИН-
 СТИЦІ КАРІ ШІС СЗ ЖЪДЕЧЕ ВРЕДНІЧІА, НЕГРЕШІТ О
 СЗ І ДЪ ЧІНСТЪ ЧЕ І СЕ КЪВІНЕ; ДАР ЕА НЪ ТРЕБЪЕ
 НІЧІ ОДАТЪ С'О ЧЪРЪ, КЪЧІ АЧЪСТА ЕСТЕ НЕРЪШІ-
 НАРЕ ШІ ОБРЪЗНІЧІЕ; ШІ ЧЕЛ ЧЕ ЧЕРЕ ЧІНСТЕ КЪ Д'А-
 СІЛА ДЕЛА ОАМЕНИ, ДЪ ДОБАДЪ КЪ НЪЕ ВРЕДНІК
 ДЕ ДЖНСА. ДАТОРІА ФІЕШІ КЪРЪМА ОМ ЕСТЕ Д'А СЕ
 ПЪРТА ТОТ Д'АВНА АША КА СЗ ФІЕ ВРЕДНІК ДЕ ЧІН-
 СТЕ, АПОІ ЗІКЪ АЪМЪ ЧЕ ВА ЗІЧЕ, КЪЧІ НЪ СТЪ
 АН ВОЪ АЪІ ЧЕЪ ЧЕ ВОРЕЩЕ АЪМЪ, ШІ КЪЧІ МАЪ ВІНЕ
 ЕСТЕ СЗ ФІЕ ЧІНЕ ВА ЧІНСТІТ ШІ СЪ'А ВОРЪКЪСКЪ ЗНІІ
 ШІ АЛЦІ ДЕРЪЪ. ДЕКЪТ СЗ ФІЕ НЕЧІНСТІТ ШІ СЪ'А
 ВОРЪКЪСКЪ ЗНІ ШІ АЛЦІ ДЕ ВІНЕ. ЗН ОМ КАРЕ ОРІ
 КЪТ ЕСТЕ ДЕ ЧІНСТІТ, ОАМЕНИІ НЪ І ДАЪ ЧІНСТЪ
 ЧЕ І СЕ КЪВІНЕ, ИЪ ТРЕБЪЕ СЗ СЕ-НЕКЪЖАСКЪ НІМІК,
 ЧІ ТРЕБЪЕ СЪ'ШІ ГЪКЪСКЪ МЪЛЦЪМІРЕ АН ІНІМА СА
 ЧЪ ДРЪКЪТЪ ШІ ЧІНСТІТЪ, ШІ СЪ НЪДЪЖАЪМЪСКЪ КЪ
 ДАКА НЪ ШІ ІА РЪСПЛЪТІРЕ ШІ ЧІНСТЕ ДЕЛА ОАМЕНИ
 АН АЪМЪ АЧЪСТА, ЕСТЕ АЛТЪ ВІАЦЪ ДЪПЪ МОАРТЕ
 ЗНАДЕ ДЪМНЕХЪЪ КА ЗН ЖЪДЕКЪТОР МАЪ ДРЕПТ ДЕ
 КЪТ ОАМЕНИІ, О СЪ'І ДЪ РЪСПЛЪТІРЪ ЧЪ КЪВІІНОАСЪ.

ДЕ ЧЕ ТРЕБЪЕ ЧІНЕ ВА СЪ СЕ-ФЕРЪКЪСКЪ КЪНІА КЪ-
 ШІГЪ ЧІНСТЕ?

ОРІ ЧЕ ОМ КАРЕ ІВЪЩЕ СЪ ФІЕ ЧІНСТІТ, ТРЕБЪЕ СЪ
 КАЦЕ ВІНЕ ДЕСЪМЪ КА СЪ НЪ КАЪЪ АН ПАТІМА МЪН-
 ДРІІ КАРЕ ЕТЕ ЗН ПЪКАТЪ БРЪТ. МЪНДРІЕ ЕСТЕ КЪНІА

чінева ащ'єптз лабдз ші славз пентрѣ лѣкрѣрї
 каре ел нѣ лѣ а фзкѣт, сав нѣ лѣ а фзкѣт кѣм
 сз каде; орї кжнд ащ'єптз лабдз ші славз пент-
 трѣ вр'єн дар деосекїт каре ел нѣ лѣ каре сав ші
 де'ларе, нѣ і се кѣвіне лабдз пентрѣ кз есте тре-
 кзтор; кѣм ам зїче: мжндрѣ есте омѣл ачела
 каре се-лабдз кз есте дїн фамїліе маре каре а
 фзкѣт мѣлте слѣжбе пентрѣ патріе, а н време
 че ел нѣ а фзкѣт нїмїк; мжндрѣ есте мещерѣл а-
 чела каре креде кз нѣ лѣр'єзз нїмїнї ка ел, кѣ
 тоате кз нѣ е аша; мжндрѣ есте тжнзрѣл ачела
 каре се-лабдз кз е фрѣмос сав аре хайне скѣмпе
 каре лѣкрѣрї сжнт трекзтоаре, а семей'є ші кѣ
 алції.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Всте стрїкзтоаре мжндрїа?

Дар, есте фоарте стрїкзтоаре, кзчї батзмз
 шї пе дѣмнезѣш шї пе оаменї шї пе мжндрѣ сїн-
 гѣр; пентрѣ кз мжндрѣл не нѣїндѣсе де кжт
 не сїне шї лѣкрѣрїле сале ашї ѣїтз кз аре дато-
 рїї кзтре дѣмнезѣш адела каре вїн тоате кѣнз-
 тзціле, шї нѣ'ї дз чїнст'є че і се кѣвіне; пе чеї-
 лалці оаменї аї батзмз мжндрѣл, пентрѣ кз
 ел се-сокотеше маї вѣн де кжт тоці, деспреце-
 ше пе орї че ом, нѣ'ї плаче нїмїк че есте ала-
 тѣл, дефаїмз тот че'ї есе аїаїнте шї пофтеше
 ка тоатз лѣм'є сз і се аїкїне, кѣ тоате кз тоа-
 тз лѣм'є рѣде шї ашї вате жок де джнѣл; нар

ПЕ СІНЕ СЕ ВАТЪМЪ МЪНДРЪЛ, КЪЧІ НЕІВІНД
 АЛТ ЧЕВА ДЕ КЪТ ПЕ СІНЕ, НЪШІ БЕДЕ ГРЕШАЛЕЛЕ
 ШІ СЛЪКІЧІНІЛЕ САМЕ, ЧІ ТОТ ПА'ЛЕ АЛТОРА, МЕР-
 ЦЕ ТОТ ЪМФЛАТ ШІ АНГЪНФАТ ПЪНЪ КЪНД СЕ
 СПАРЦЕ, АПОІ СІНГЪР АШІ БЕДЕ ДЕШЕРТЪЧІНЪ
 СА.

КЪ ЧЕ СЕ АПЪРЪ ЧІНЕВА КА СЪНЪ КАЪЪ АН-
 МЪНДРІЕ?

КЪ СМЕРЕНІА КАРЕ НЪ ЕСТЕ АЛТ ЧЕВАШІ ДЕКАТ
 АДЪВЪРАТА КЪНОЩІНЦЪ ДЕ ДЪМНЕХЪ, ДЕ СІНЕ
 ШІ ДЕ ЧЕІДАЦІ ОАМЕНІ. ЧІНЕ КЪНОЩЕ АДЪВЪРАТ
 ПЪ ДЪМНЕХЪ, НЪСЕ МЪНДРЕЩЕ НІЧІ ОДАТЪ, ПЕН-
 ТРЪ КЪ ЦІЕ КЪ ОРІ ЧЕ АРЕ ТОТ ДЕЛА ДЪМЕХЪ ЕС-
 ТЕ; ЧІНЕ СЕ КЪНОЩЕ ПЕ СІНЕ, НЪ СЕ МЪНДРЕЩЕ
 НІЧІ ОДАТЪ, ПЕНТРЪ КЪ СЕ ЦІЕ ЧЕ ПЛЪТЕЩЕ, ЕЛ
 АШІ КЪНОЩЕ ВРЕДНІА ШІ ЛЪКРЪРІЛЕ ЧЕ ЛЕ АРЕ;
 ЧІНЕ КЪНОЩЕ ПЕ АЛЦІ АНЪКЪ НЪ СЕ МЪНДРЕЩЕ
 НІЧІ ОДАТЪ, ПЕНТРЪ КЪ ЦІЕ КЪ ШІ АЛЦІ ОАМЕНІ
 СЖИТ ФЪПТЪРІ АЛЕ ЛЪІ ДЪМНЕХЪ, АІ ІВЕЩЕ
 ПЕ ТОЦІ, АІ ЧІНТЕЩЕ ПЕ ЕІ ШІ ЛЪКРЪРІЛЕ ЛОР ШІ
 ЛЕ ДЪ ЛАБДА ЧЕ ЛІСЕ КЪВІНЕ; КЪМ АМ ЗІЧЕ: ЪН
 ТЪНЪР ДЕ ФАМІЛІЕ КАРЕ ЕСТЕ СМЕРІТ КЪНД НЪСЕ
 ЛАБДЪ КЪ СТЪМЪШІ ЛЪІ АЪ ФЪКЪТ ЛЪКРЪРІ МА-
 РІ, ЧІ СЕ СІЛЕЩЕ СЪ ФАКЪ ШІ ЕЛ АСЕМЕНЪ; ЪН
 МЕЩЕР ЕСТЕ СМЕРІТ КЪНД НЪ ДЕФАІМЪ ЛЪКРЪРІЛЕ
 АЛТЪЛ, ЧІ ЛЕ ЛАБДЪ АЪПЪ КЪТ СЕ-КЪВІНЕ; ЪН

ТЖИЗР ФРЪМОС ЕСТЕ СМЕРІТ КЖИД НЪ ШІ ПЪИ
 ЧОАТЪ СІЛІИЦА СПРЕА'ШІ АМПОДОБІ ФАЦА ШІ ТРЪ
 ПЪЛ, ПЕНТЪРЪ КЪ ЦІЕ КЪ АЧЕСТЕ СЖИТ ТРЕКЪТОАРЕ.

СМЕРЕНІА ПРЪ МЪЛТЪ АН ЧЕ ПОАТЕ СЪ СЕ ПРЕ-
 ФАКЪ ?

ВРЖИД ЧІНЕВА КЪ СМЕРЕНІК СЪ КІРЪТАСКЪ МЖИ-
 АРІА, ТРЕБЪЕ ТАР СЪ КАЦЕ ВІНЕ ДЕСКМЪ КА СМЕ-
 РЕНІА ЛЪІ СЪ НЪ СЕ ПРЕФАКЪ АН ШМІЛІИЦЪ ДЕ РОБ.
 ЧЕЛ ЧЕ АНТИНДЕ СМЕРЕНІА ПРЪ МЪЛТ, ДІН ОМ
 СЕ ФАЧЕ КЖІНЕ ТЪРЖТОР; ПЕНТЪРЪ КЪ ЕЛ ЧІНСТІНД
 ПЕ АЦІ СЕ ДЕСПРЕЦЪЩЕ ПЕ СІНЕ, ШІ НЪІ ПЛАЧЕ
 НІМІК ЧЕ ЕСТЕ АЛ СЪШ, ЧІ НЪМАІ ЧЕ ЕСТЕ АЛ АЛ-
 ТОРА. АСФЕЛ ДЕ ОАМЕНІ СЖИТ ФОАРТЕ ПРІМЕЖ-
 АІОШІ, ПЕНТЪРЪ КЪ Н'АД РЪШІНЕ СЪ ААДЪ ШІ
 ФАПТЕЛЕ ЧЕЛЕ РЕЛЕ; ШІ ШИ ОМ КАРЕ ПАКЪКЪ ШРЕКЪ
 АА АСФЕЛ ДЕ ОАМЕНІ, КАДЕ ПРЪ ЛЕСНЕ АН МЖИ-
 АРІЕ, ШІ ДІН ОМ КЪИ, АРЕПТ ШІ ЧІНСТІТ, ПОА-
 ТЕ СЪ СЕ-ФАКЪ ШИ ОМ РЪШ, НЕДРЕПТ ШІ НЕ ЧІН-
 СІТ.

§. 5.

ДАТОРІАЕ ПЕНТЪРЪ НЕТЪРЪЪРАРЪ ВІВЦІ.

ЧЕ ДАТОРІІ АРЕ ОРІ ЧЕ ОМ ПЕНТЪРЪ НЕТЪРЪЪ-
 РАРЪ ВІВЦІ?

ОМЪА ФІІНД СЪИЗТОР, АНГРІЖІНЪ ДЕ СЪФА-

ТЪА СЪЪ КА СЪ'І КЪШІУЕ ІДЕІ ШІ КОНОШІУЕ, А-
 ВЪНА АВЕРЕ ШІ ФІІНА ШІ ЧІНСТІГ, АР ПЪТЪ ФІ
 ФЕРІІТ АН ВІАЦА АЧКСТА; ДАР АНКЪ НЪ Е ДЕС-
 ТЪА ПЕНТРЪ ФЕРІІРЪ АБІ, КЪНІ ДЕ МЪЛЧЕ ОРІ АН-
 ВІАЦЪ ІСЕ АНГЪМПАЪ НІЩЕ АЪКРЪРІ КАРЕ АМЪХ-
 НЕСК, АЛ ТЪРЕЪРЪ ШІ 'І-АМЪРЪСК ВІАЦА; АША
 ДАР КА СЪ ФІЕ ДЕСЪВЪРШІГ ФЕРІІТ, ТРЕЪЪ СЪ
 ШІЕ ШІ АЪКРЪРІЛЕ КАРЕ А'І-АМЪРЪСК ВІАЦА, ШІ
 ТРЕЪЪ СЪ КЪНОДСКЪ ШІ МІЖАОЧЕЛЕ КЪМ ТРЕЪЪ
 СЪ СЕ ФЕРЪЕКЪ ДЕ ЕЛЕ.

КАРЕ СЪНТ АЪКРЪРІЛЕ АЧЕЛЪ КАРЕ АМЪРЪСК
 ВІАЦА ОМЪЛЪІ?

СЪНТ АЧЕСТЕ: ПАТІМІЛЕ, ПОФТІЛЕ, ПЪКАТЕЛЪ,
 АЪРЕРІЛЕ, ПРІМЕЖДІІЛЕ ШІ ФРІКА ДЕ МОАРТЕ.

ЧЕ СЪНТ ПАТІМІЛЕ ШІ КЪМ ТЪРЕЪРЪ ВІАЦА
 ОМЪЛЪІ?

ПАТІМЪ КЪНІД ЗІЧЕМ АНЦЕЛЕЦЕМ ОРІ ЧЕ ПОФТЪ
 КАРЕ СТЪПЪНЕЩЕ НЕ ОМ; АЛ ПОАРТЪ АНКЪТРО-
 ВРЪ ЕА, АЛ ФРЪМЖИТЪ, НЪ'А ЛАСЪ АН ПАЧЕ, НЪІ
 АЪ ПАС ДЕ ОДІХНЪ, ОМЪЛ ЕСТЕ СОРЪІТ ДЕ ЕА
 ШІ КЪН КЪВЪНТ ЕСТЕ НЕФЕРІІТ, ПЕНТРЪ КА Н'А-
 РЕ АІНЕЩЕ ШІ ОДІХНЪ АН СЪФЛЕТЪА СЪЪ. АСФЕЛ
 ДЕ ПАТІМІ СЪНТ: НЪІРЪ БИДІ АЪКРЪ ПЕСТЕ МЪ-
 КЪРЪ, НЪДЕЖДЪ ЧЪ МАРЕ АН ВРЕДН АЪКРЪ,
 БРА, ПІСМА, ЗАВІСТІА ШІ МЪНІА; ПЕНТРЪ КЪ ЧЕА
 НЕ НЪЕЩЕ БИ АЪКРЪ ПЕСТЕ МЪКЪРЪ, АШІ БІТЪ ДЕ
 ГОАТЪ ЧЕЛЕ АДАТЕ ДАТОРІІ ААЕ САЛЕ, ШІ НЪ ГЕМ

ДЕШЕ ДЕ КЪТ ЛА ЛЪКРЪЛА АЧЕЛА ЧЕ ИЩЕШЕ; ЧЕЛ
 ЧЕ ИЗДЪЖДЕШЕ АНВРЕДН ЛЪКРЪ ПРЪ МЪЛТ, ГАР
 НЪ МАЇ ГЪНДЕШЕ ЛА НИМІК ДЕ КЪТ ЛА ЛЪКРЪЛА
 АЧЕЛА ДЕЛА КАРЕ АЩЪПТЪ ЧЕВА; ЧЕЛ ЧЕ УРАЩЕ
 ПЕ АЛТЪЛА НЪ ПОАТЕ СЪ'Л ВЪЗЪ АИ ОКІ П'АЧЕЛА,
 АР ВРЪ СЪ'І ФАКЪ ОРІ ЧЕ РЪДЪ, ШІ НЪМАЇ КЪНД
 ГЪНДЕШЕ ЛА ЕЛ АНКЪ ІСЕ УМІЛЕ СЪФЛЕТЪЛА Д'А-
 МЪРЖИШЕ; ЧЕЛ ЧЕ ПІСМЪШЕ ПЕ АЛТЪЛА, СЕ-БЪКЪРЪ
 КЪНД АЛ ВЕДЕ НЕНОРОЧІТ, ОРІ ВРЪ СЪ'ІСЕ АНТЪМ-
 ПЛЕ АЧЕЛЪЛА ТОАТЕ РЕЛЕЛЕ, СЕ АНТРИСТЪКЪЗЪ КЪНД
 АЛ ВЕДЕ БІНЕ, ИЪ СЕ ПОАТЕ ОДІХНІ ШІ НЪ ГЪН-
 ДЕШЕ ДЕ КЪТ СЪ ВЪЗЪ П'АЧЕЛА НЕНОРОЧІТ. ЧЕЛ
 ЧЕ ЗАВІСТЪШЕ ПЕ АЛТЪЛА ПЕНТРЪ ВРЕДН ЛЪКРЪ,
 СЕ-МЪХИШЕ КЪ ДЕ ЧЕ СЪ-АІБЪ ЛЪКРЪЛА АЧЕЛА,
 СКЪРЕНЕШЕ АНДІНЦІ ШІ НЪ ПОФТЕШЕ АЛТ ДЕКЪТ
 СЪ'ШІ ПІАРЪЗЪ АЧЕЛА ЛЪКРЪЛА ЧЕЛ АРЕ; ЧЕЛ ЧЕ ЕСТЕ
 МЪНІОС ПЕ АЛТЪЛА ПЕНТРЪ ВР'О МІКЪ ВЪТЪМАРЕ ЧЕ
 ГЪФЪКЪТ, СЕ АН ВІЕРШДИКЪЗЪ КА СЪ'ШІ РЪСЪДИЕ,
 НЪ СЕ-ПОАТЕ ОДІХНІ, ЧІ ГЪНДЕШЕ ТОТ КЪМ АР
 ПЪТЪ СЪ'І ФАКЪ АЧЕЛЪЛА ОРІ ДН АСЕМЕНЪ РЪДЪ ОРІ
 ВРЕ ДНЪЛА МАЇ МАРЕ. КЪНД ЧІНЕВА ЕСТЕ СТЪПЪНІТ
 ДЕ ВРЕ О ПАТІМЪ ДЕ АЧЕСТЕ, ЧІНЕ ПОАТЕ ЗІЧЕ КЪ
 АЧЕЛА ЕСТЕ МЪЛЦЪМІТ, АНІЦІТ ШІ ФЕРІЧІТ?

КЪМ ПОАТЕ ОМЪЛА СКЪПА ДЕ ПАТІМІ КА СЪ'І
 ФІЕ ВІАЦА АНІЦІТЪ?

ЧЕРЖНД АЖЪТОРЪЛА ЛЪІ ДЪМНЕЖЕЪ КА СЪ'І ДЪ
 ТЪРІЕ СПРЕ А ПЪТЪ СІРЪІ ОРІ ЧЕ ПАТІМЪ ЧЕ'Л СТЪ-

пжнеше; ашпз ачѣк, ші ел сінгѣр требѣ сз се
 сілѣскѣ а бірѣі ачесте патімї кѣ фапте едне
 ампротівітоаре ла ачеле патімї; кѣм ам зїче
 ѡвїрѣ ѡнѡї лѣкрѣ песте мѣсѣрѣ о бірѣше к'о
 ѡвїрѣ мѣсѣратѣ, ші нѣмаї атѣт кѣт е вред-
 нік лѣкрѣ; нѣдеждѣ чѣ маре обїрѣше к'онѣ-
 дежде кѣ кѣвѣнт, нѣдѣждѣїнд нѣмаї атѣт
 кѣт се-кѣвіне; ѣра о бірѣше кѣ ѡвїрѣ де оме-
 ніре, ѡвїнд, чїнстїнд, воїнд ші фѣкѣнд віне
 ла орї че ом; пісма о бірѣше тар кѣ ѡвїрѣ еѣ-
 кѣрѣндѣсе кѣнд веде пе алѣл віне ші норо-
 чїт, ші антрїстѣндѣсе кѣнд ал веде неїноро-
 чїт; забїстіа о бірѣше а семенѣ кѣ ѡвїрѣ, еѣкѣ-
 рѣндѣсе кѣ алѣл аре ѡн лѣкрѣ еѣн ші сілін-
 дѣсе ка сз шї'л кѣшїѣе ші ел; тар мѣніа обї-
 рѣше кѣ елѣдеѣк, ші ертарѣ, ертѣнд пе алѣї
 пенѣрѣ вѣтѣмарѣ че'га фѣкѣт.

Пофтеле че сѣнт? ші кѣм амѣрѣск віаѣа
 омѣлѣї?

Прїн пофѣз лїцелеѣем орї че черере а требѣїн-
 целор ноастре, адікѣ, кѣнд не требѣше чеѣа, поф-
 тім касѣ авем саѣ сз фачем лѣкрѣл ачела,
 асфел есте пофта мѣнкѣрї, пофта еѣѣтѣрїї,
 пофта одїхнїї, пофта д'астрѣнѣе аверї ші ал-
 теле. Пофтеле ачестѣ нѣ сѣнт реле ан сіне, чї
 сѣнт де требѣїнѣз спре мѣлѣѣмірѣ ші ферїчі-
 рѣ віѣїї; пенѣрѣ кѣ дака чїнеѣа аре пофѣз де

мѣнкарѣ трѣбе съ мѣнѣичѣ, дака 'арѣ пофтѣ
де бѣдѣрѣ, трѣбе съ б'ѣ, дака арѣ пофтѣ дѣ
одѣхнѣ, трѣбе съ-се одѣхнѣскѣ, шѣ дѣтеле дѣ
семенѣ.

Дар ачестѣ пофтѣ кѣт сѣнт елѣ дѣ бѣне, лѣ
сѣндѣлѣ чѣнедѣ лѣ воѣ лор шѣ не лѣмфрѣгѣнѣ
дѣлѣ се-префак лѣ патѣмѣ, шѣ атѣнчѣ амѣрѣскѣ
вѣаца омѣлѣтѣ ка шѣ патѣмѣлѣ; кѣм ам зѣчѣ;
пофтѣ мѣнкѣрѣтѣ не-лѣмфрѣнѣнѣдѣо, се префачѣ
лѣ лѣкѣкомѣе; пофтѣ бѣдѣрѣтѣ се-префачѣ лѣнѣ
кѣчѣе; пофтѣ дѣ одѣхнѣ лѣ лѣне шѣ трѣнѣдѣ
вѣре, шѣ дѣсеменѣ кѣ орѣ чѣ пофтѣ.

Кѣм трѣбе съ лѣмфрѣнѣзе омѣлѣ пофтѣлѣ
ка съ нѣ лѣ дѣкѣ лѣ патѣмѣ?

Дѣдѣторѣлѣ лѣтѣ дѣмнѣхѣдѣ естѣ мѣжлѣкѣлѣ чѣлѣ
мѣтѣ трѣдѣнѣчѣос не карѣ трѣбе съ лѣ чѣрѣ омѣлѣ
тѣт дѣдѣна ка съ лѣмфрѣнѣзе пофтѣлѣ; дар шѣ
омѣлѣ сѣнгѣрѣ трѣбе съ жѣдѣчѣ кѣ пенѣтрѣдѣ пѣ
цѣнѣ пѣлѣчѣре чѣтѣ адѣчѣ о пофтѣ, дака ел нѣоѣа
лѣмфрѣна, атѣнчѣ ел о сѣкѣкѣзѣ сѣбѣт рѣдѣа пѣ
тѣмѣ карѣ о сѣ лѣ поартѣ лѣкѣтѣрѣвѣрѣ ел шѣ нѣ о
сѣ лѣ лѣсе ка съ фѣе фѣрѣчѣтѣ.

Пѣкѣтелѣ чѣ сѣнт, шѣ кѣм тѣрѣдѣрѣ вѣаца
омѣлѣтѣ?

Пѣкѣт естѣ орѣ чѣ кѣлкарѣ шѣ не-лѣмплѣнѣре дѣ
дѣторѣлѣлѣрѣ нѣоастѣре кѣтрѣ дѣмнѣхѣдѣ, кѣтрѣ нѣоѣ
нѣшѣне шѣ кѣтрѣ чѣтѣ лѣлѣцѣ оаменѣ. Дака вѣрѣ-

ЇН ОМ КАЛКЪ ВРЕ ЇНА ДІН ДАТОРІІЛЕ АЧЕСТЕ ШІ
 ПЪКЪТЪЩЕ, АТЪНЧІ КЪЦЕТЪЛ ЛЪІ АЛ МЪСТРЪКЪ
 КЪ А ФЪКЪТЪРЪЪ, СРЪТЕМЕ ДЕ ПЕДЪПСА ЧЕЛ АЩІБІ-
 ТЪ, ШІ КЪН КЪВЖІТЪ ЕСТЕ ТЪРЪВЪРАТ ШІ НЕЛІ-
 НІЩІТЪ.

ЧЕ ТРЕВЪЕ СЪ ФАКЪ ЧІНЕВА КА СЪ СЕ ФЕРЪ-
 СКЪ ДЕ ПЪКАТЕ КА СЪ НЪШІ ТЪРЪВЪРЕ ВІАЦА?

ТОТ АЖЪТОРЪЛ ЛЪІ ДЪМНЕЗЪЪ ТРЕВЪЕ СЪЛ ЧЪ-
 РЪ ОРІ ЧЕ ОМ КА СЪІ ДЪ ТЪРІЕ СПРЕ АШІ АМПЛІ-
 НІ ТОТ ДЪВНА ТОАТЕ ДАТОРІІЛЕ. ДЪПЪ АЧЪС-
 ТА ШІ ОМЪЛ СІНГЪР ДІН ТОАТЕ НЪТЕРІЛЕ САЛЕ ТРЕ-
 ВЪЕ СЪ СЕ-СІЛЪКЪ АШІ АМПЛІНІ ТОТ-ДЪВНА ТОА-
 ТЕ ДАТОРІІЛЕ. ФЪКЪНД ОМЪЛ АША СЕ ОБІЧНЪЩЕ
 АШІ АМПЛІНІ ДАТОРІІЛЕ, НЪ ІСЕ ПАСЕ НІЧІ ЇНА
 ГРЪ, НЪВА ЛЪСА НІЧІ ЇНА НЕАМПЛІНІТЪ, НІЧІ
 ОДАТА НЪ ВА ПЪКЪТЪІ, СЪФЛЕТЪЛ ЛЪІ ВАФІ ТОТ
 ДЪВНА ЛІНІЩІТЪ ШІ ОМЪЛ ВА ФІ ФЕРІЧІТЪ.

ДЪРЕРІЛЕ КЪМ ТЪРЪВЪРЪ ВІАЦА?

ДЪРЕРЕ НЪ СІМТЕ ОМЪЛ НЪМАІ АТЪНЧІ КЪНД
 СЕ-КОЛІЗВЕЩЕ ТРЪПЪЛ САЪ ВРЕ О ПАРТЕ А ЛЪІ; ДЪ-
 РЕРЕ МАІ СІМЦІТОАРЕ ЕСТЕ АТЪНЧІ КЪНД КЪІВА АІ
 МОАРЕ ПЪРІНЦІІ, ФРАЦІІ, СЪРОРІЛЕ РЪДЕНІІЛЕ САЪ
 ПРІЕТІНІ; АШІЖДЕРЪ КЪНД ЧІНЕВА АШІ ПІЕРДЕ АВЪ-
 РЪ, КАСА ШІ АЛТЕ ЛЪКЪРЪІ ПРІН ФОК, АПЪ, САЪ
 АЛТЕ НЕНОРОЧІРІ. АІ ТОАТЕ АНТЪМПАВРІЛЕ АЧЕС-
 ТЕ ОМЪЛ СІМЦІНД ДЪРЕРЕ, ЕСТЕ НЕКЪЖІТЪ, СЪПЪ-
 РАТЪ, ТРІСТЪ, ТЪРЪВЪРАТ ШІ НЕ ОДІХНІТЪ.

Дар прімеждііле кѣм тѣрѣдрѣ віаца ?

Прімеждіе нѣмим орї че литѣмпладе ненорочїтѣ каре віне фѣрѣ воѣ ноастрѣ, шї де каре омѣл нѣ поате скѣпа саѣ нічї декѣм саѣ нѣмаї кѣ маре грѣтате. Асфел де прімеждїї сѣит чїзма, фодметѣ, скѣмпетѣ, сечетѣ, потоапе, фок, рѣсводе шї алтеле. Ачесте прімеждїї кѣнд се-апропіе сѣ віе с'аѣ нѣмаї вѣнѣше чїнева кѣ о сѣ віе, ісе мѣхнеше сѣфлетѣл, трѣпѣл дѣрѣже де фрїкѣ, омѣл нѣ шї гѣсеше скѣпарѣ шї істе тѣрѣдрат шї нелїніцїт.

Анче кїп омѣл поате вірѣї дѣрѣїле шї прімеждїіле ?

Кѣ анкредїнцарѣ ли дѣмнезѣ, кѣ лицелепчївїѣ шї кѣ статорїїчїа.

Кѣм вірѣше омѣл дѣрѣїле шї прімеждїіле кѣ ли кредїнцарѣ ли дѣмнезѣ ?

Омѣл кѣ кредїнцѣ таре ли дѣмнезѣ шї сѣрѣнере ла тоате воїле лѣї, нѣ се тѣрѣдрѣ де дѣрѣї, нічї се-амфрїкошаѣ де прімеждїї; пентрѣ кѣ ел шїе кѣ орї че се-литѣмплаѣ, нѣ се-литѣмплаѣ фѣрѣ шїрѣ лѣї дѣмнезѣ. Асеменѣ шїе кѣ дѣмнезѣ орї че ласѣ сѣ се литѣмпле оаменїлор, ачѣста о фаче пентрѣ ніше сѣѣршїтѣрї фолосїтоаре. Ан сѣѣршїт омѣл кѣ кредїнцѣ ли дѣмнезѣ шїе шї істе анкредїнцат кѣ дѣмнезѣ ка ѣн татѣ прѣѣди ал тѣтѣлор

ВА ФАЧЕ СЪ ТРѢКЪ АНГРАВЪ ДЪРЕРІЛЕ АЧЕЛЪ САЪ
 ПРІМЕЖДІЛЕ, ТАР НЕПЪТЪИД ТРЕЧЕ; ДЪМИЕЗЕЪ О
 СЪЛ МЪНГЪЕ АНТР'АЛТ КІП ПОТРІВІИД КА ЧЕ А ПІЕР-
 ДЪТ ДІИТР'О ПАРТЕ СЪ КЪЩІЦЕ ДІИ ЧЕЛЪ ААЛТЪ.

КЪ АНЦЕЛЕПЧІВНЪ КЪМ БІРЪЩЕ ЧІНЕ ВА ДЪРЕ-
 РІЛЕ ШІ ПРІМЕЖДІЛЕ?

ОМЪЛ КЪ АНЦЕЛЕПЧІВНЕ ЖЪДЕКЪИД БІНЕ ТОАТЕ
 АЪКРЪРІЛЕ ДІИ ЧЕ ПРІЧІИЪ ВІИ ШІ ЧЕ ЪРМЪРІ АЪ ИЪ
 СЕ-МЪХНЕЩЕ НІЧІ СЕ-ТЪРЪРЪРЪ ДЕ ДЪРЕРІ ШІ ПРІ-
 МЕЖДІІ; ПЕНТРЪ КЪ ЩІЕ КЪ ДЪРЕРІЛЕ ДІИ ПРІЧІИА
 БОАЛЕЛОР ПОТ СЪ СЕ-ТЪМЪДЪІАСКЪ, ЧЕЛЕ ДІИ ПРІЧІ-
 ИА ПІЕРДЕРІІ АВЕРІЛОР АИКЪ ПОТ СЪ ТРѢКЪ КЪЩІ-
 ГЪИДЪ ШІ ЧІНЕ ВА АВЕРІЛЕ ПІЕРДЪТЕ; СІТАР ДЪРЕРІЛЕ
 ДІИ ПРІЧІИА МОРЦІІ КЪІВА, ЩІЕ СЪЛЕ ДЕПЪРТЕХЕ
 МЪНГЪІИДЪСЕ, КЪ АША СЪИТ АЪКРЪРІЛЕ ОМЕНЕЩІ,
 КЪ ТОТ ОМЪЛ О СЪ МОАРЪ О ДАТЪ ШІ КЪ ДАКА
 С'АР ЛЪСА ОМЪЛ ДЪПЪ ДЪРЕРЕ АР ПЪТЪ АЖЪИЦЕ ЛА
 О СТАРЕ МАІ РЪ. ЯСЕМЕНЪ ШІ ПЕНТРЪ ПРІМЕЖДІІ
 ОМЪЛ КЪ АНЦЕЛЕПЧІВНЕ ОРІ КЪ КАДТЪ ШІ ГЪСЕЩЕ
 МІЖЛОАЧЕ КА СЪ СКАПЕ ДЕ ЕЛЕ, ОРІ ДАКА ИЪ СЕ-ПОА-
 ТЕ НІЧІ ДЕКЪМ, РАБДЪ КЪ ТЪРІЕ КА ЪИ ЕРОЪ, ШІ
 СЕ-ЛАСЪ АИВОЪ АЪІ ДЪМИЕЗЕЪ МЪНГЪІИДЪСЕ КЪ
 АЧЪСТЪ ГЪИДІРЕ КЪ АСФЕЛ ДЕ АИТЪМПАЪРІ АДЕСЕ-
 ОРІ АЪ ЪРМЪРІ БЪИЕ ШІ ФОЛОСІТОАРЕ.

Дар кѸ статорнічіа кѸм кірѸеще чіне ва дѸ-
ререле ші прімеждііле?

Статорнічіа есте арма чѸ маї некірѸітѸ да-
тѸ омѸлѸі ка сѸ кірѸтаскѸ орї че лї стѸ анпро-
тївѸ, пентрѸ кѸ дака ар трекѸі омѸл сѸ се-пле-
че ла орї че л тѸрѸѸрѸ пѸцінтел, атѸнчі віаца
лѸі н'ар фі де кѸт иѸмаї иеферїчірїї. ОмѸлѸі
статорнік нѸї пасѸ нічі де дѸрерї нічі де прї-
междїї; пентрѸ кѸ де ва а фла мїжлок ка сѸ ска-
пе де дѸрерї ші де прїмеждїї, атѸнчі ел иѸ ласѸ
нічі о кліпѸ сѸ трѸкѸ пѸнѸ иѸ скапѸ де еле;
Іар дака дѸрерїле ші прїмеждїіле сѸнт асфел,
анкѸт иѸ поате скѸпа де дѸнседе, атѸнчі се-
антрагмѸѸз кѸ лицеленїѸнѸ ші сѸфере ка кѸм
и'ар фі нїмїк; слѸвїчїѸнѸ ші дѸсїздѸждѸїрѸ
нѸ се-поате апропіа де дѸнседа, пентрѸ кѸ ел ле
гонеще кѸ рѸѸдарѸ ші кѸ кѸражѸ, ел е чел маї
маре вітѸѸ ан мїжлокѸ лїтѸмплѸрїлор ачелор
иенорочїте, лшї гѸсеще мѸнїгѸерѸ кѸ поате сѸ-
ферї, ші кѸ рѸѸдѸнд поате кірѸі орї че.

Фрїка де моарте кѸм тѸрѸѸрѸ віаца?

СѸнт Ѹнїї оаменї мїчі ла сѸфлет корї кѸнд
лшї адѸк амінте кѸ еї трекѸе сѸ моарѸ, пїерд
кѸражѸ д'а маї трѸї, се-антрїстѸѸз, иѸ лї-
грїжеск де нїмїк ші ласѸ балтѸ тоате даторїїле
лор, ші трѸеск о віацѸ тїкѸлошїтѸ ші мор асе-
менѸ тїкѸлошї. Длцїї дїнпротївѸ ка сѸ шї бї-

ТЕ КЪ ЕЇ ТРЕБЪЕ СЪ МОАРЪ, ПЪРЪСЕК ТОАТЕ ДАТО-
 РІІЛЕ ЛОР, ИЪ ЛІГРІЖЕСК ДЕКЪТ ИЪМАЇ ДЕ ПЛЪЧЕ-
 РІ ШІ ДЕ ДЕСФРЪЖІЗРІ ЛІ КАРЕ СЕ-ТЪВЪЛЕСК ЗІОА ШІ
 МОАПТЪ, ШІ ТОТ ТРЪЕСК О ВІАЦЪ ТІКЪЛОШІТЪ ШІ
 НЕВРЕДНІКЪ ДЕ ОМ; ПЕНТРЪ КЪ ОРІ КЪТ ВОРЕЇ СЪ
 ШІ БІТЕ ДЕ МОАРТЕ, ГЪНДЪЛ АЧЕСТА КЪ АТЪТ МАЇ
 МЪЛТ ЛІ ТІРАНІСЕЩЕ, ШІ ТОТ АЖЪНГ ЛА СОАРТА
 ЧЕЛОР ДІНТЪІЪ.

ЧЕ ТРЕБЪЕ СЪ ФАКЪ ОРІ ЧЕ ОМ КА СЪ СКАПЕ ДЕ
 ФРІКА ДЕ МОАРТЕ?

ТОТ ОМЪЛ КЪ МІНТЕ ШІ КЪ ЖЪДЕКАТЪ ТРЕБЪЕ СЪ
 ШІЕ, КЪ ДАКА С'А ИЪСКЪТ ТРЕБЪЕ СЪ ШІ МОАРЪ;
 ДАР ПЕНТРЪ КЪ ЕЛ ТРЕБЪЕ СЪ МОАРЪ О ДАТЪ, ИЪ
 ТРЕБЪЕ СЪ ШІ БРАСКЪ ВІАЦА АЧЪСТА, САЪ С'ОПЪН-
 ГЪРЪСЕКЪ ТОТ ПРИН ДЕСФРЪЖІЗРІ. ФРІКА ДЕ МОАР-
 ТЕ ТРЕБЪЕ СЪ ЛІСПЪІМЖИТЕЪЕ ИЪМАЇ ПЕ ОАМЕНІІ
 АЧЕЇ РЪІ КАРІ ЛІ ВІАЦА АЧЪСТА ИЪ Ш АЪ ЛМПЛІНІТ
 ДАТОРІІЛЕ, Н'АЪ ФЪКЪТ ВІІЕ, ЧІ МАЇ КЪ СЪКЪ АЪ
 ФЪКЪТ ТОТ РЪЪ, ПЕНТРЪ КЪ АЪПЪ МОАРТЕ ШІЪ
 КЪ ЕСТЕ РЪСПЛЪТІРЕ ШІ КЪ ДЪМНЕЪЕЪ АЪПЪ ФАП-
 ТЕЛЕ ЛОР ЧЕЛЕ РЕЛЕ О СЪІ ОСЪНДЪСЕКЪ ЛА МЪНЧІ ШІ
 ЛА ПЕДЕПЕ. ОАМЕНІІ ЧЕЇ БЪНІ ШІ АРЕПЦІ ИЪ СЕ-
 ТЕМ НІМІК ДЕ МОАРТЕ, ПЕНТРЪ КЪ ІІ ШІЪ КЪ ВІА-
 ЦА АЧЪСТА ЕСТЕ ДАТЪ ОМЪЛДІ КА СЪ СЕ-ФАКЪ ФЕ-
 РІЧІТ ШІ ЛІ ЛЪМЪ АЧЪСТА ШІ ЛІ ЧЕЪ ЛАЛТЪ; ШІ
 КЪ МОАРТЪ ИЪ ЕСТЕ АЛТ ЧЕВА ДЕКЪТ О ТРЕКЪТОА-
 РЕ ДЕЛА О ФЕРІЧІРЕ СКЪРТЪ, ЛА АЛТА КАРЕ Е ВЕЧІ-

кз. Шіи́нд єї ачѣста, се-сілеск дін тоате пѣ-
теріле лор сз'ші амплінѣскз даторііле, фак тот
віне ші се-фереск де орї че лѣкрѣ рзѣ, сжит фе-
річіці ли лѣмѣ ачѣста, ащѣптз моартѣ фзрз
фрікз, віе кжид ва вені, пентрѣ кз єї шіѣ кз нѣ
трзеще мѣлт ачела каре аре анї мѣлці чї ачела
каре фаче мѣлте фапте євне, ші мор кѣ мжи-
гжерѣ ли гѣрз ші кѣ нѣдеждѣ ли інімз, кз
дѣмнехѣ пентрѣ фаптеле лор челе євне о сз ле
рзсплзтѣскз к'о рзсплзтіре вчнікз.

Ш А Р Т Е А ІІІ

ДАТОРІІЛЕ ОМѢЛЦІ КЪТРЕ ЧѢІ-
ЛАЦІ ОАМЕНІ.

Яре, омѣл даторіі кзтре чѣї лалці оаменї?

Яре; пентрѣ кз лисѣші дѣмнехѣ порѣнчеще
ка сз їкїм пе чѣї лалці оаменї ли токмаї ка ші
пе ної; че рзѣ нѣ врем сз не факз нох алції нічї
ної сз нѣ фачем алтора. Кзтре ачѣста, орї че
ом кѣ мїнте ші кѣ жѣдекатз поате сокотї кз
омѣл и'ар пѣтѣ трзі ли лѣме сїнгѣр, чї нѣмаї
дін преѣнз кѣ алції; дар кѣ алції ли кз нѣ поа-
те трзі омѣл дака нѣ се-ва ферї д'але фаче рзѣ,

ші де нѣ се-ва сілі але фаче біне: аша дар аре ом-
мѣл даторіі кзтре чеї лалці оаменї.

Че фел де даторіі аре орї че ом кзтре чеї-
лалці оаменї?

Орї че ом аре маї литжѣ ніше даторіі де ок-
ще кзтре тоці оаменїї фіе ачеї оаменї де че на-
ціе вор фі саѣ де орї че реліціе вор фі. Ачесте да-
торіі сѣнт: пентрѣ віаца фіешкзрѣта ом, пент-
трѣ сзизтатѣ трѣпѣлѣї фіеце кзрѣта ом, пент-
трѣ аверѣ фіеце кзрѣта ом, пентрѣ чінстѣ фіеце
кзрѣта ом, шї пентрѣ нетѣрѣрарѣ віеції фіеце
кзрѣта ом. — Дѣпѣ ачѣста аре омѣл ніше дато-
ріі шї кзтре чеї морці шї кзтре дѣбітоачеле кѣ
каре се-саѣжаще лнлѣме. — Пелѣнгѣ ачесте,
сѣнт ніше даторіі деосекіте, прекѣм; але сѣнѣ-
шілор кзтре Ѣтѣпѣнїре, але копїлор кзтре пѣ-
рїнці, але фрацілор кзтре фраці шї кзтре сѣ-
рорї, але ѣченїлор кзтре лмвѣцѣторїі, лнгрї-
жіторїі шї маї марїі лор, але богацілор кзтре
сѣрачі, але прїетїнілор кзтре прїетїні, шї лн
сѣѣршіт але фіеце кзрѣта ом кзтре патріа са.

§. 1.

ДАТОРІАѢ ФІЕШѢ КЪРѢТА Ом ПЕНТРѢ
ВІАЦА ЯЛѢМ.

Че даторіі аре орї че ом пентрѣ віаца алѣта?
Фїїнд кѣ віаца орї кзрѣта ом есте ѣнѣл чел

маї скѣмп дїн лѣме; де ачѣк орї че ом е датор
а се-ферї ка сѣ нѣ рѣдїче вїаца алтѣї ом ѣчї-
гжидѣл орї фѣцїшї шї хоцеце, орї пе сѣет а-
скѣнс прїи отравѣ сѣѣ прїи алте лѣкрѣрї; дар
нїчї пе алцїї фїкѣ сѣ нѣ сфѣтѣтскѣ ка сѣ фа-
кѣ ѣи асеменѣ лѣкрѣ; пентрѣ кѣ оморѣл ест
чел маї маре шї маї грохав пѣкат, кѣчї орї че
лѣкрѣ поате сѣ се-маї фїнтоаркѣ фїндѣрѣт, нар
вїаца нїчї о датѣ; шї пентрѣ кѣ орї че ом есте
фрате кѣ ної шї фѣптѣрѣ а лѣї дѣмнехѣ ка шї
ної, фїе де че иацїе шї де че релїцїе ва фї. Кѣ-
тре ачѣста, орї че ом е датор сѣ скапе вїаца
алтѣїа дела прїмеждїа морцїї де ва пѣтѣк, кѣм
ам зїче: дела хоцї, дела отѣвїторї, дела фок,
дела фїекаре фї апѣ шї дела алте фїтѣмплѣрї
прїмеждїоасе; пентрѣ кѣ чел че поате скѣпа вїа-
ца алтѣїа дела моарте шї нѣ ва, алтѣїчї се-
сокотеце ка кѣм л'ар фї оморѣт ел.

§. 2.

ДАТОРІАѢ ОМѢЛѢ ПЕНТРѢ ГѢНѢТА- ТѢ ЯЛТѢИ.

Че е датор сѣ факѣ чїне ва пентрѣ скѣнѣ-
татѣ алтѣїа?

Орї че ом е датор а се-ферї сѣ нѣ батѣ пе ал-
тѣл, сѣ нѣ л локѣкѣ, сѣ нѣ л кѣзїфѣкѣ шї сѣї

БАТЪМЕ СЪИЗТАТЪ, НИЧІ СЪЛ АИДЕМНЕЗЕ АЪ СЪЛ
 СФЪТЪІСКЪ СЪ ФАКЪ ЛЪКРЪРІ КАРЕ ПОТ СЪЛ БОЛ-
 ИЗВЪСКЪ; ПЕНТРЪ КЪ ФІЕЩЕ КАРЕ ОМ Е ФЪПТЪРЪ А
 ЛЪІ ДЪМИЕЗЕШ ШІ ФРАТЕ КЪ ДЪНСЪЛ; ПЕНТРЪ КЪ
 НИЧІ ЛЪІ НЪ ГАР ПЛЪЧЪ СЪІ ФАКЪ АЛТЪЛ АША, ШІ
 ПЕНТРЪ КЪ ДЕ МЪЛТЕ ОРІ СЕ-АНТЪМПЛЪ КА ДІН БЪ-
 ТЪІ, ДІН ЛОВІТЪРІ ШІ ДІН КАЪНЕ САЪ ДІН АЛТЕ
 ЛЪКРЪРІ НЪ ИЪМАІ СЪ СЕ-БОЛИЗВЪСКЪ ОМЪЛ, ЧІ
 СЪ ШІ МОАРЪ. КЪТРЕ АЧЪСТА, ОРІ ЧЕ ОМ Е ДА-
 ТОР СЪ СКАПЕ ПЕ АЛТЪЛ ДЕЛА БЪТЪІ, ДЕЛА ЛОВІТЪ-
 РІ ШІ ДЕЛА АЛТЕ ЛЪКРЪРІ КАРЕ АІВАТЪМЪ СЪИЗ-
 ТАТЪ, ШІ СЪ ОПРЪСКЪ ШІ ПЕ АЛТЪЛ СФЪТЪІНДЪЛ
 КА СЪ ИЪ ФАКЪ ЛЪКРЪРІ КАРЕ АІПРІЧІНЪЕСК БОАЛЪ;
 КЪЧІ ЧЕЛ ЧЕ ПОАТЕ СКЪПА ПЕ АЛТЪЛ ДЕЛА БОАЛЪ ШІ
 НЪ ВАІ, СЕ-СОКОТЕЩЕ КА КЪМ ЕЛ СІНГЪР Л'АР ФІ
 БОЛИЗВІТ. ІАР ДАКА ЧІНЕ ВА СЕ-БОЛИЗВЕЩЕ, ОРІ-
 ЧЕ ОМ Е ДАТОР СЪ МЪРГЪ СЪЛ ЧЕРЧЕТЕЗЕ ФІЕЪНДЕ
 ВА ФІ, СЪЛ МЪНГЪЕ, СЪЛ АИДЕМИЕЗЕ ЛА РЪБДА-
 РЕ ШІ СЪЛ АМВЕЦЕ ЧЕ ТРЕБЪЕ СЪ ФАКЪ КА СЪ ШІ
 КЪЩІЦЕ СЪИЗТАТЪ; ПЕНТРЪ КЪ СЪИТЕМ ДАТОРІ СЪ
 ИЪВІМ ПЕ ОРІ ЧЕ ОМ, ШІ ПЕНТРЪ КЪ МЪНГЪЕРЪ ЧЕ
 СЕ-ФАЧЕ БОЛИВЪЛЪІ АІ ДЪ ПЪТЕРЕ ШІ АИГРАБЪ
 АЛ РЪДІКЪ ДІН ПАТЪЛ АЪРЕРІЛОР.

§. 3.

ДАТОРІЇАБ ОМЪЛЪІ ПЕНТРЪ СЪФЛЕТЪА,
ТЪА ЯЛТЪА.

Че даторіи аре ори че ом пентрѣ съфлетѣа,
Ялтѣа?

Прекѣм тот омѣа аре даторіи кзтре съфлетѣа
сѣѣ ка сѣї кжщѣе ідеї ші кѣнощѣе фолосі-
тоаре, аша е датор сѣ ажѣте ші пе алтѣа ка
сѣ ші кжщѣе асфел де кѣнощѣе ші ідеї фоло-
сітоаре пентрѣ біаца са. Ачест лѣкрѣ ал фаче
чѣне ва фидемнжѣа пе ори че ом ка сѣ се-сілѣскѣ
а фмвѣца ори че кѣнощѣе декарте, сѣѣ де ме-
серіе, сѣѣ де ори че алт лѣкрѣ фолосітор; фмвѣ-
ціндѣа ші арѣтжѣдѣї сѣнгѣр кѣ мѣжлок дѣл-
че ші кѣ деслѣшѣе ка сѣ фнцелѣгѣа бѣне ші а-
дѣвѣрат ачѣк че щѣе ел, ші декарте алт ом аре
тревѣицѣа, пентрѣ кѣ ори че ом е датор сѣ іѣѣ-
скѣ ші пе алціи фнтормаї ка пе сѣне, пентрѣ кѣ
кѣм га пѣкѣт лѣї ка сѣ л фмвѣце алціи, тревѣе
сѣї плакѣ ші лѣї фмвѣціндѣа ші ел пе алціи; ші
пентрѣ кѣ чѣл че щѣе ші иѣ ва сѣ спѣе ші алтѣа
чѣк че щѣе ел, се фаче бѣноват фнаїнтѣ лѣї дѣм-
нежѣе каре га дат пѣтерї сѣ щѣе ка сѣ фмвѣце
ші пе алці; ші пентрѣ кѣ нѣмаї фмвѣціндѣе
ѣнїї пе алці, сѣѣ лѣмінат лѣмѣ ші аѣ фмвѣ-
цат оамениї сѣме де щѣице ші де мѣщѣешѣгѣрї.

Кзтре ачѣста, орі че ом кжид амвацз ші ара-
 тз алтѣа чева, е датор сз нѣ аскѣнхз нѣмѣк дѣн
 чеѣ че шіе ел, сз нѣ'ї спѣе мѣнчѣнї ші рѣшѣлз-
 чѣнї, ші сз нѣ'л амвѣце лѣкрѣрї вѣтзмзтоаре
 ші стрѣкзтоаре, кзчї рѣтжмплжидѣсе ка ачѣла
 сз грѣшаскз, тот пзкатѣл ші осжида о сз ка-
 зз асѣпра ачѣлѣа каре 'ла амвѣцат аша.

§. 4.

ДАТОРІАБ ФІВШБ КЪРЪМ ОМ ПЕНТРЪ АВЕРЪ АЛТЪМ.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Че даторїї аре орі че ом пентрѣ аве-
 рѣ алтѣа?

Орі че ом е датор а се-ферї ка сз нѣ батзме
 аверѣ алтѣа фїе ачѣл ом дѣ че націе ші дѣ че ре-
 ліціе ва фї, кзчї тот ом есте ші ачѣла ші фзп-
 тѣрз алѣї дѣмнезѣс; дар нїчї пе алції сз нѣ
 сфзтѣтаскз ка сз батзме аверѣ алтѣа, кзчї ші
 алѣнчї се-сокотеѣе ка кѣм о арфї вѣтзмат ел;
 пентрѣ кз ачѣ авере 'шї а кжшїгато стзпжидѣ еї
 кѣ мѣка ші кѣ сѣдоарѣ са, ші пентрѣ кз нѣмѣ-
 лѣї нѣ 'тар плзчѣ ка алтѣа сзї батзме аверѣ че
 о аре. Пелжнз ачѣста, орі че ом е датор сз
 ажѣте пе алтѣа ка сз'шї кжшїѣ авере, сзї апере

аверк ші дака подте сз нѣ ласе нічї пе алції сзїо ватзмѣ; пентрѣ кз ачела карѣ подте фаче ачестк ші нѣ ва, орї че пагѣвз ші вхтзмаре с'а фзкѣт лн аверк алтѣа, се-сокотеце ка кѣм о арфі фзкѣт ел сїнгѣр.

Лн кжте кїпѣрї се-вамзмѣ аверк алтѣа? 1

Лн мѣлте кїпѣрї: прїн фѣртїшаг саз хоціѣ, дїн пїзмѣ ші рѣтате, дїн лене ші трѣндзвїре.

Кѣм се-ватзмѣ аверк алтѣа прїн фѣртїшаг саз хоціѣ?

Фѣртїшаг саз хоціѣ есте атѣичї кжнд чїне ва га деле алтѣа вр'ѣн лѣкрѣ фзрз'вок ачелѣа, орї кѣ д'асїла орї пе сѣет акѣсїс. Прїн фѣртїшаг се-ватзмѣ аверк алтѣа фоарте мѣлт, пентрѣ кз і се гаѣ лѣкрѣрїле пентрѣ карѣ ел а мѣнчїт шї карѣ лї сжнт трѣвдїнчоасе пентрѣ вїаца са.

Есте датор тот омѣа а се ферї де фѣртїшаг?

Негрешїт есте датор тот омѣа а се ферї де фѣртїшаг, пентрѣ кз нїмѣлѣї нѣ гаѣр пазчк ка алтѣа сзї фѣре лѣкрѣрїле, шї пентрѣ кз ачест пзкат ал фѣртїшагѣлѣї прїн карѣ се-ватзмѣ аверк алтѣа нѣ се гартз нічї дѣкѣм пжнѣ нѣ се ва лнтоарче лїдзрѣт лѣкрѣл фѣрат, шї пжнѣ нѣ се-ва дѣспзгѣвї стзпжнѣл дела карѣ га фѣрат лѣкрѣл фїе кжт дѣ мїк ва фї лѣкрѣл ачела. Кзтре ачкста, фѣрїї шї хоції сжнт шї нїше оаменї рѣї карї кжнд фѣрз шї хоцѣск адесе орї,

БАТ, КЪЗНЕСК ШІ ОМОАРЪ ПЕ ОАМЕНИ ДЕЛА КАРИ ФЪ-
 РЪ, ШІ ГРЪМЪДЕСК ПЪКАТЕ ПЕСТЕ ПЪКАТЕ; СЪИТ
 НИЩЕ ОАМЕНИ ТІКАЛОШІ АН ЛЪМЕ, ОРОПСІЦІ ШІ А-
 РЪТАЦІ КЪ ДЕЦЕТЪЛА КА ФІЕЩЕ ЧІНЕ СЪ СЕ-ФЕРЪКЪКЪ
 ДЕ ЕІ КА СЪ НЪ'Л ФЪРЕ; АНСФЪРШІТ ШІ ДЪМНЕ-
 ЗЕЪ ШІ ЕТЪПЪНІРЪК АІ ПЕДЕПЕСЕЩЕ, ШІ НИЧІ О ДА-
 ТЪ ФЪРІІ ШІ ХОЦІІ НЪ ПОТ АВЪ СФЪРШІТ БДИ.

ЕСТЕ ШІ АЛТ ФЕЛ ДЕ ФЪРТІШАГ?

МАІ ЕСТЕ ШІ АЛТ ФЕЛ ДЕ ФЪРТІШАГ КАРЕ НЪ СЕ
 ФА ЧЕ ПРІН СІАНИЧІЕ КА ЧЕЛ ДІИТЪИЪ; ДАР ФІИНА КЪ
 ШІ ПРІН АЧЕСТА СЕ-ВАТЪМЪ АВЕРЪК АЛТЪЛА, ДЕ А-
 ЧЕЪ СЕ-ИЪМЕЩЕ ТОТ ФЪРТІШАГ, ШІ ТРЕБЪЕ ТОТ О-
 МЪЛА СЪ СЕ-ФЕРЪКЪКЪ ДЕ ЕЛІКАУШІ ДЕ ЧЕЛ ДІИТЪИЪ;
 АСФЕЛ ДЕ ФЪРТІШАГ ЕСТЕ: КЪНА ЧІНЕ ВА ВІНДЕ
 КЪ МЪСЪРІ НЕДРЕПТЕ ПЕНТРЪ КЪ АТЪИЧІ ЕЛ ФЪРЪ
 БАИІ ДЕЛА ЧЕЛ ЧЕ КЪМПЪРЪ ДЕЛА ДЪНСЪЛА; КЪНА
 ЧІНЕ ВА ІА АМПРЪМЪТ, ВРЕ ДИ ЛЪКРЪ ДЕЛА АЛТЪЛА
 ШІ НЪ'Л МАІ ДЪ АН ДЪРЪТ, ФЪРЪ ЛЪКРЪЛА АЧЕЛА;
 КЪНА ЧІНЕ ВА НЪ ПЪХТЕЩЕ СІМВРІА СЛЪЦІЛОР Ш'А
 ЛЪКРЪ ТОРІЛОР, ФЪРЪ БАИІ АЧЕЛ ДЕЛА ЕІ; КЪНА
 ЧІНЕ ВА ДІИ ЛЕНЕ НЪ ЛЪКРЪЪЪ ЧІ ЧЕРЕ МІЛЪ, ФЪРЪ
 МІЛА АЧЕЪ ДЕЛА ОАМЕНИ; КЪНА ЧІНЕ ВА ПРЕКЪПІ-
 ЦЕЩЕ БЪКАТЕЛЕ ЧЕ ТРЕБЪЕСК СЪРАЧИЛОР, ФЪРЪ БАИІ
 ДЕЛА СЪРАЧІ; АНСФЪРШІТ КЪНА ЧІНЕ ВА ГЪСЕЩЕ
 ВРЕ ДИ ЛЪКРЪ АА АЛТЪЛА ШІ НЪ'Л ДЪ АН ДЪРЪТ ФЪ-
 РЪ ЛЪКРЪЛА АЧЕЛА. ЧЕІ ЧЕ ФАК АСФЕЛ ДЕ ФЪРТІ-
 ШАГ САЪ ХОЦІЕ, СЕ-СОКОТЕСК ДЕ ОАМЕНИ НЕЧІИСТІ-

ці, фбрзторі ші хоці; ертаге н'аѡ, пжиз нѡ се-
вор пзрзсі д'а маї фаче аша, ші пжиз нѡ вор
да-андзрзт че аѡ лѡат дела алції; кѡ ачест
міжлок нечістїт; дар ші Ѣтзпжирѣ кжид лї
доведеще лї педепсеще ка пе-ише хоці.

Дін пізмз ші рѡтате кѡм се-ватзмз
аверѣ алѡга?

Кжид чїне ва нѡ ва сз арате ші сз амбеце пе
алѡга ка сз лѡкреже о месерїе ка сз шї кжшїце
авере пентрѡ віаца са; кжид чїне ва ампїедекз
пе алѡга ші нѡ л ласз ка сз шї лѡкреже месерїа;
кжид амбацз пе алѡга сз факз вр'о негѡцзто-
рїе, нѡ ка сз кжшїце чї ка сз пзгѡбѣскз; кжид
дефаїмз марфа ші лѡкрѡрїле алѡга ка ачеста
сз нѡ ле поатз вінде; ансфжршїт кжид чїне ва
ватзмз ші стрїкз лѡкрѡрїле алѡга ка ачела сз
н'аївз асфел де лѡкрѡрї.

Ѣ датор орї че ом а се-ферї ка сз нѡ ватзм-
ме аверѣ алѡга дін пізмз ші рѡтате?

Негрешїт тот омѡл е датор; пентрѡ кз шї
алѡга е ом ка шї ної; ноз не паре рѡѡ кжид чї-
не ва не стрїкз лѡкрѡрїле, кжид не пзгѡбеше,
кжид нѡ не ласз ші нѡ не аратз, кжид шїе, ка
сз кжшїгзм шї ної авере; аша дар ші ачелѡга
лнкз трекѡе сзї парз рѡѡ асеменѣ. Де ачек
тот омѡл е датор ка сз амбеце сз арате ші сз
ажѡте алѡга ка сз шї кжшїце челе трекѡинчюасе

пентрѣ віацъ; сз се-ферѣскъ де анѣ вѣтзма лѣ-
крѣріле месеріей сале, де а нѣ і ле стріка, ші кѣ
ѣн кѣвѣнт д'а нѣ і ле вѣтзма нічї антр'ѣні кіп;
кѣчї нѣ се кѣвіне, ші кѣчї ачела каре фаче аша
н'аре ҃ртаре де пѣкатѣл сзѣ пѣнѣ нѣ ва деспѣ-
гѣбі пе ачела пе каре ел 'ла вѣтзмаѣт; ші ҃тѣ-
пѣнірѣ анкѣ педепсеѣ пе ачела карі дїн піѣмѣ
ші рѣѣтате стрікѣ лѣкрѣріле алтѣга.

Прїн лене шї трѣндѣвїре кѣм се-ватѣмѣ
аверѣ алтѣга?

Кѣм лѣкрѣріле кѣївашї сѣнт ан прїмеждіе де
а се-пїерде ш'а се-прѣпѣді прїн фок, прїн апѣ,
прїн хоцї шї алте антѣмплѣзрї менорочїте, шї
кѣ тоате кѣ чїне ва цїе шї поате сз ле скапе,
дар дїн лене нѣ ва, атѣчї ел ватѣмѣ аверѣ ал-
тѣга; асеменѣ шї кѣнд чїне ва га вр'ѣн лѣкрѣ
ампрѣмѣт дела алтѣл, шї дїн лене шї невѣ-
гаре де сѣмѣ нѣ лїгрїжаѣе де ел, чї л ласѣ де
сз стрікѣ шї се прѣпѣдеѣе, саѣ се-пїерде, а-
тѣчї тарѣшї ватѣмѣ аверѣ алтѣга.

Че е датор орї че ом сз факѣ ка сз нѣ ва-
тѣме аверѣ алтѣга прїн лене шї трѣндѣвїре?

Дака аверѣ саѣ лѣкрѣріле алтѣга сѣнт ан
прїмеждіе д'а се-пїерде орї прїн хоцї, орї прїн
фок, орї прїн апѣ саѣ алте антѣмплѣзрї, атѣчї
тот омѣл, каре поате, е датор сз сале, сз дѣ
мѣнѣ де ажѣтор, шї сз лїдемнеѣе шї пе алцї ка

СЗІ СКАПЕ ЛЪКРЪРІЛЕ АЧЕЛЪТА ДІН ПРІМЕЖДІЕ; КЪЧІ
 ПЪТЪНД ШІ НЕВРЪНД СЕ-СОКОТЕЩЕ КА КЪМ ЕЛ СІИ-
 ГЪР АР ФІ ФЪКЪТ ПАГЪБА АЧЕЪ. АСЕМЕНЪ ДАКА
 ЧІНЕ ВА М ДЕЛА АЛТЪЛЪ ВРЪН ЛЪКРЪ АМПРЪМЪТ
 ПЕНТРЪ ТРЕВЪИЦА СА, Е ДАТОР СЪ АНГРІЖАСКЪ ДЕ
 ЛЪКРЪЛ АЧЕЛЪТА КА ШІ КЪНД АР ФІ АЛ СЪЪ ШІ ШІ
 МАІ МЪЛТ ДЕ КЪМ АР АНГРІЖІ ПЕНТРЪ АЛ СЪЪ, ШІ
 СЪІ'Л ДЪ ТОТ АН СТАРЪ АН КАРЕ'ЛА ЛЪАТ ДЕЛА
 АЧЕЛА; КЪЧІ АНТР'АЛТ КІП ПЪКЪТЪЩЕ КА ШНД ЧЕ
 АВЪТЪМАТ АВЕРЪ АЛТЪТА, ПЪКАТЪЛ НЪ І СЕ ПАРТЪ
 ПЪНЪ НЪ ВА ДЕСПЪГЪБІ ПЕ СЪЪПЪНЪЛ ЛЪКРЪЛЪІ,
 ШІ ДЕ АЛТЪ ДАТЪ ЛА ОРІ ЧЕ ТРЕВЪИЦЪ А СА ФІЕ
 КЪТ ДЕ МАРЕ НЪ'І ДЪ ІМІНІ ІМІК.

Дар а пофті аверъ ші лъкръріле алтѣта
 есте пѣкат?

А пофті аверъ ші лъкръріле алтѣта а нкъ есте
 пѣкат, пентрѣ кѣ чел че рѣвиѣще врѣн лъкрѣ
 стреін фѣрѣ а се-сілі ка сѣ'ші'л кѣщѣе ші ел, де
 ва гѣсі прілеж бѣн, негрешѣт к'о сѣ се-сіл'ѣскѣ
 ка сѣ'л м дела ачела орї прін фѣртѣшаг орї прін
 алт мѣжлок нечѣнстѣт, де ачѣе орї че ом е да-
 тор а се-ферї де асфел де пофте, пентрѣ кѣ еле
 прегѣтѣск пре ом спре пѣкат, ші пентрѣ кѣ фѣе-
 ще каре ом аре дела дѣмнехѣс мѣжлоаче ка прін
 мѣнка ші остѣн'ѣла са сѣ'ші'л кѣщѣе орї че лъкрѣ
 аї трѣвѣеѣе.

§. 5.

ДАТОРИЈА ФІЩЕ КЪРЪМ ОМ ПЕНТРЪ ЧІНОТЪ АЛТЪМ.

ЧЕ ДАТОРИЈА АРЕ ФІЩЕ КАРЕ ОМ ПЕНТРЪ ЧІ-
СТЪ АЛТЪМ?

ФІИДА КЪ ЧІНОТЪ ФІЩЕ КЪРЪМ ОМ СТЪ ЛА ЛА-
ДА ШІ ИДМЕЛЕ ЧЕЛ БДИ ЧЕЛ АРЕ ДЕЛА АЛЦІ, ШІ ФІ-
ИДА КЪ АЧКСТЪ ЧІНОТЕ ФІЩЕ КЪРЪМ ОМ ЛІ ЕСТЕ
АТЪТ ДЕ СКЪМПЪ, ЛА КЪТ ФЪРЪ ДЪНСА СЕ СОКО-
ТЕЩЕ КА БИ ОМ МОРТ ЛАТРЕ ЧЕЛ АЛЦІ ОАМЕНІ; ДЕ
АЧЕФ ОРЧЕ ОМ Е ДАТАР ІА СЕ-ФЕРІ КА СЪ НЪ БАТЪ-
МЕ ЧІНОТЪ АЛТЪМ ИЧІ ПЕ АЛЦІ СЪ НЪ І СФЪТЪМ-
СКЪ КА СЪ ФАКЪ АЛТЪМ БИ АСФЕЛ ДЕ ЛЪКРЪ; ЧІ
ДІНПРОТІВЪ ТОТ ОМЪЛ Е ДАТОР А АПЪРА ЧІНОТЪ АЛ-
ТЪМ Ш'А І О АММЪЛЦІ ДЕ ВА ПЪТЪ, ПЕНТРЪ КЪ ФІЩЕ
КЪРЪМ ЛІ ПЛАЧЕ КА СЪ ФІЕ ЛЪБДАТ ШІ ЧІНОТІТ
ЛА ЛЪМЕ.

КЪМ СЕ-БАТЪМЪ ЧІНОТЪ АЛТЪМ?

ЧІНОТЪ АЛТЪМ СЕ-БАТЪМЪ КЪИДА ЧІНЕ ВА ІА ЛА
БЪТАЕ ДЕ ЖОК РЕЛІЦІА АЛТЪМ САЪ НАЦІА ДІНКАРЕ
СЕ-ТРАЦЕ АЧЕЛА; КЪИДА РЪДЕ ДЕ АЛТЪЛ ПЕНТРЪ ВРЕ
БИ КЪСЪР АЛ ТРЪПЪЛЪДІ ШІ АЛ ФЕЦІІ АЧЕЛЪМ; КЪИДА
ДЕФАЙМЪ ЛЪКРЪРІЛЕ АЛТЪМ ШІ ЛЕ ІА ЛА БЪТАЕ ДЕ
ЖОК; КЪИДА ОКЪРАЩЕ, БЛЕСТЕМЪ ШІ ЛАЖЪРЪ ПЕ АЛ-
ТЪЛ; КЪИДА МІНТЕ ПЕ АЛТ ОМ, ЛА ЛАШАЛЪ ШІ

нѣї спѣне а девѣрѣл; кѣнд нѣ се-ціне де ворѣа
ші легѣтѣра че а фѣкѣт кѣ алѣл; ꙗн сфѣршіт
кѣнд нѣ дѣ сѣпѣиере ші аскѣлѣаре ла чеї маї
марї ші ла чеї маї вѣтрѣиї дѣкѣт дѣнѣл.

Че треѣде сѣ факѣ чіне ва ка сѣ нѣ батѣме
чінстѣ алѣлѣ лѣжнѣ ꙗн вѣтѣе дѣ жок релі-
ціа саѣ. Націа алѣлѣ?

Орї че ом е дѣтор сѣ чінстѣскѣ реліціа алѣлѣ
сѣ нѣ се-атінгѣ де ла, нічї сѣ рѣжѣ де церемо-
ніїле еї, саѣ сѣ хѣлѣскѣ пе алѣлѣ кѣ креде ші
фаче алѣ фел дѣпѣ кѣм креде ші фаче ел; пен-
трѣ кѣ німік нѣ е маї сфѣнт ла фіеѣе каре ом
ка реліціа са. Асеменѣ ші де націа алѣлѣ ꙗн-
кѣ нѣ треѣде сѣ се-стінгѣ німіні; пентрѣ кѣ ні-
міні нѣ е вреднік сѣ хѣлѣскѣ ші сѣ дефаїме о
Націе ꙗнтрѣгѣ.

Кѣм треѣде сѣ се-ферѣскѣ фіеѣе че ом ка сѣ
нѣ нечінстѣскѣ пе алѣлѣ рѣжѣнѣ де кѣсѣ-
рѣріле трѣпѣлѣї ачелѣлѣ, саѣ хѣлнѣ пе чі-
неѣа ші дефѣїмѣнѣлѣї лѣкрѣріле, орї окѣ-
рѣнѣлѣ ші ꙗнжѣрѣнѣлѣ?

Дака чіне ва о дѣтѣ е ом нѣ треѣде німіні сѣ
рѣжѣ де ел пентрѣ кѣ е ѣрѣт саѣ пентрѣ кѣ е
шкіоп саѣ пентрѣ вре ѣн алѣ кѣсѣр, кѣчї фіе кѣм
ѣа фі тот зїдїре алѣї дѣмнеѣе есте ші пентрѣ
кѣ вреднічіа ші чінстѣ ѣнѣї ом нѣ стѣ ꙗн фрѣ-
мѣсеѣѣ образѣлѣї ші а трѣпѣлѣї. Асеменѣ орї

че ом е датор сз чинстѣскз пе алтѣл, сз вор-
 бѣскз бине дега дака е вредник, саѣ маї бине сз
 такз, ші сз опрѣскз ші пе алції ка сз нѣ вор-
 бѣскз де рѣѣ; кѣтре ачѣста сз нѣ дефаїме лѣ-
 крѣрїле нїмѣлѣї кѣтре ѣні алці; кѣчї орї че ом
 чїнстїт се-сілеще кѣт се поате сз факз маї бине
 орї че лѣкрѣѣ; ли сфѣршїт орї че ом е датор а
 се-ферї д'а окѣрѣ, д'а влестїма шї де а лїжѣра
 пе алтѣл, пентѣѣ кѣ нїчїнстѣск пе дѣмнѣзѣѣ шї
 лѣкрѣрїле лѣї, шї пентѣѣ кѣ нїмїні нѣ е вредник
 ка сз окѣрѣскз, сз нѣфтѣскз рѣѣ алтѣл саѣ
 сз'л лїжѣре.

Че треѣѣ сз факз орї че ом ка сз нѣ ва-
 тѣме чїнстѣ алтѣл мїнціндаѣл саѣ лїше-
 лѣитѣл саѣ нїціїндаѣсе де ворѣз шї легѣ-
 тѣрѣ?

Орї че ом е датор сз ворѣѣскз тот д'абнѣ
 дѣвѣрѣл кѣтре алтѣл, саѣ дака дѣвѣрѣл ва
 дѣѣче вр'о сѣпѣрѣре маї бине сз такз; дѣр нїчї
 о дѣтѣ сз нѣ лїшѣле пе алтѣл мїнціндаѣл нїчї
 мѣкар лїглѣмѣ, пентѣѣ кѣ чѣл че мїнте о дѣ-
 тѣ а рѣре орї і се-кѣде, шї пентѣѣ кѣ вѣтѣмѣ
 шї чїнстѣ ачѣлѣл че аскѣлѣтѣ фїїнд кѣ фїеще кѣре
 ом ворѣеще дѣпѣ кѣм сїмте. лїсеменѣ кѣнд
 ворѣеще чѣва, дѣ фѣгѣдѣеще саѣ фѣче вр'о лѣ
 гѣтѣрѣ кѣ чїнеѣа треѣѣ сз се-ціе де ворѣз, кѣ

ЧІ ЛІТР'АЛТ КІП ПІЕРДЕ КРЕДІТЪА ДЕЛА ОАМЕНІ,
ТРЕЧЕ Д'ЪН ЛІШЕЛЪТОР ШІ МІНЧІНОС ШІ НІМІНІ НЪ-
МАІ ВОЕЩЕ А АВЪ А ФАЧЕ КЪ ДЖИСЪА.

ЧЕ ТРЕБЪЕ СЪ ФАКЪ ОРІЧЕ ОМЪ КА СЪ ІНЪ БА-
ТЪМЕ ЧІНСТЪ ЧЕЛОР МАІ МАРІ?

ТОТ ОМЪА Е ДАТОР СЪ ЧІНСТЪСКЪ ПЕ МАІ МА-
РІІ СЪІ ШІ ПЕ ЧЕІ МАІ ВЪТЪЖНІ ДЕКЪТ ЕА, ПЕНТЪРЪ
КЪ АША СЪ КЪВІНЕ КА ЧЕІ МАІ МІЧІ СЪ ЧІНСТЪСКЪ
ПЕ ЧЕІ МАІ МАРІ ШІ МАІ ВЪТЪЖНІ ДЕКЪТ ЕІ; СЪ
ФІЕ СМЕРІТ ЛІАІНТЪ ЛОР, [СЪІ АСКЪАТЕ ШІ СЪ СЕ-
ФЕРЪСКЪ ДЕ А НЪ ФАЧЕ НІМІКЪ ЧЕ ЕСТЕ [АМПРОТІВА
ЧІНСТЕІ ЛОР.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

§. 6.

ДАТОРІАЪ ФІВЩЕ КЪРЪМ ОМ ПЕНТЪРЪ НЪ-
ТЪРЪЪРАРЪ ВІЕЦІ ДАТОР ОАМЕНІ.

ЧЕ ДАТОРІІ АРЕ ФІЕЩЕ КАРЕ ОМ ПЕНТЪРЪ НЕТЪРЪ-
ВЪРАРЪ ВІЕЦІ АЛЪГА?

ФІІНД КЪ НЕТЪРЪВЪРАРЪ ВІЕЦІІ ФАЧЕ ДЕСЪВЪРШІ-
ТЪ МЪАЦЪМІРЪ ШІ ФЕРІЧІРЪ ДІН АЪМЪ АЧЪСТА;
ДЕ АЧЕЪ ОРІЧЕ ОМ Е ДАТОР А СЕ-ФЕРІ КА СЪ ІНЪ А-
МЪРАКЪ ВІАЦА АЛЪГА, СЪ ІНЪ А СЪПЕРЕ, СЪ НЪ А
НЕКЪЖАЕКЪ, ПЕНТЪРЪ КЪ НІЧІ АЪІ ІНЪ ТАР ПЛЪЧЪ КА
СЪІ ФАКЪ АЛЪА АША; ДІНПРОТІВЪ ОРІЧЕ ОМ Е ДА-
ТОР А СЕ-СІЛІ КА СЪ ФАКЪ ПЛЪКЪТЪ ШІ МЪАЦЪМІ-

ТЪ ВІАЦА АЛТЪІА, ПЕНТРЪ КЪ ШІ ЛЪІ 'ІАР ПЛЪЧЪ
СЪІ ФАКЪ АЛТЪІА АСЕМЕНЪ.

ПРИН ЧЕ ЛЪКРЪРІ СЕ-АМЪРЪЩЕ ШІ СЕ-ТЪРЪРЪЖ
МАІ КЪ СЪМЪ ВІАЦА АЛТЪІА?

ПРИН НЕДРЕПТЪЦІРЕ, ПРИН ГЪЛЧЕВІРЕ, ПРИН НЕ-
АМЪЖКАРЕ, ПРИН НЕМЪЛЦЪМІРЕ ШІ ПРИН НЕКЪГАРЕ
АИ СЪМЪ.

КЪМ СЕ-АМЪРЪЩЕ ВІАЦА АЛТЪІА ПРИН НЕ-
ДРЕПТЪЦІРЕ?

НЕДРЕПТЪЦІРЕ, ЕСТЕ АТЪИЧІ КЪИД ЧІНЕ ВА ФАЧЕ
АЛТЪІА РЪЪ ШІ'Л ВАТЪМЪ, ШІ КЪИД ИЪ ЛАСЪ ШІ
ПЕ АЛТ ОМЪ СЪ СЕ-ЕЪКЪРЕ ДЕ ПЪЖЧЕРІЛЕ ВІЕЦІІ КЪ КА-
РЕ СЕ-ВЕСЕЛЕСК ШІ АЛЦІ ОАМЕНІ. НЕДРЕПТЪЦІРЪ А-
ЧЪСТА ЕСТЕ ФОАРТЕ ВЪТЪМЪТОАРЕ; ПЕНТРЪ КЪ ЧІНЕ
ИЪ СЕ-ВА МЪХНИ ШІ ИЪ СЕ-ВА АМЪРЪЖ КЪИД ВА БЕДЪ
ПЕ АЛЦІ ВЕСЕЛІНДЪСЕ ШІ ЕЪКЪРЪЖИДЪСЕ ДЕ ЧЕВА, АИ
ВРЕМЕ ЧЕ ПЕ ЕЛ ИЪ'Л ЛАСЪ НІМЕНІ ЧІ'Л ОПРЕШЕ, ИЪ'Л
КАГЪ АИ СЪМЪ ШІ'Л ЪРІСЕШЕ? ДЕ АЧЪ ОРІ ЧЕ ОМЪ
Е ДАТОР А СЕ-ФЕРІ КА СЪ ИЪ НЕДРЕПТЪЦІКЪ ПЕ АЛ-
ТЪІА ФЪКЪИДЪІ ОРІ ЧЕ РЪЪ, ПЕНТРЪ КЪ ШІ ЕЛ Е ОМЪ
ШІ АРЕ СЪФЛЕТ СІМЦІТОР; ШІ ДІПРОТІВЪ СЪ СЕ СІ-
ЛЪКЪ А ФАЧЕ ШІ ПЕ АЛТЪІА ПЪРТАШ ДЕ МЪЛЦЪМІ-
РІЛЕ ВІЕЦІІ, ПЕНТРЪ КЪ АША ПОРЪИЧЕШЕ ДЪМНЕХЪ
КА СЪ ИЪІМ ПЕ ЧЕІ АЛЦІ ОАМЕНІ АНТОКМАІ КА ШІ
ПЕ ИОІ.

КЪМ СЕ-ТЪРЪРЪЖ ВІАЦА АЛТЪІА ПРИН ГЪЛЧЕВІРЕ?
ВЪИДЪ ЪИ ОМЪ АШІ ЪРМЪЪЪ ДАТОРІІЛЕ САЛЕ АИ

шаче ші фллініще, се-поменеце кѹ алтѹл кѹ
 дін пізмѹ, дін ѹрѹ, саѹ дін завістіе каѹтѹ
 прічинѹ де чѹртѹ, сѹпѹрѹ пе алтѹл кѹ вѹрѹе а-
 спре, ал некѹжаще, ші адесе орї дін асфел де
 лѹкрѹрї мїчі се-коѹдарѹ ла алтеле маї марї.
 Де ачеѹ, орї че ом е датор а се-фїрї де чїле ка
 ачестѹ, ші ші пе алці фнкѹ саї сфлгѹмкѹ сѹ
 нѹ ѹрмеѹе фл асфел де кїп; дїнпротївѹ тот о-
 мѹл е датор а ѹвї пе алтѹл ші алї вої тот вїне-
 ле; е датор а се-пѹрта кѹтре орї чїне кѹ чїнсте
 ші кѹ бландеце, алї ворѹе кѹ дѹлчкѹѹ ші алї фа-
 че тоате каре алї фммѹщеск пачѹ ші лініщк;
 пентрѹ кѹ нїмїк нѹ е маї фрѹмос ка кжид оа-
 менїї пентрѹк флн ѹнїре ші флн драгосте фнтре сі-
 не, лѹкрѹ каре алї плаче ші лѹї дѹмнеѹеѹ ші
 оаменїлор.

Кѹм се-тѹреѹрѹ вїаца алтѹла прїн не-
 фмпѹкаре?

Нежмпѹкаре се-зіче кжид чїнеба грешаще че-
 ва алтѹла ші кѹ тоате кѹ се-роагѹ деертаре,
 дар ачела нѹ ба сѹл ерте нїчі дѹкѹм. Нежм-
 пѹкарѹ ачѹста тѹреѹрѹ прѹ мѹлт вїаца ачелѹла
 каре дїн неорочїре сѹл фнтѹмплат сѹ вагѹме
 пе алтѹл; де ачеѹ орї че ом е датор сѹ ерте пе
 ачела че ѹла грешїт ші ѹла вѹтѹзлат кѹ чева, пен-
 трѹ кѹ ші дѹмнеѹеѹ алї гартѹ пе джисѹл; сѹ
 нѹ щїе мжїне асѹпра ачелѹла, нїчі сѹ поартѹ гжид

АШМЗНЕСК асѡра нѣмѡлѣ, пентрѡ кз дѣн
мѣнѣ лесне се поате антѡмпа аѡкрѡрѣ маї ма-
рѣ, шѣ нѣчѣ о датѣ нѡ есте слобоа ка омѡл сз
рзсплѡтѣскз рзѡ кѡ рзѡ.

Кѡм се-амѡраше вѣаца алѡѡа прѣн немѡл-
цѡмѣре?

Кѡнд чѣнева прѣѣмеше дела алѡѡа нѣскаї фа-
черѣ де вѣне, шѣ нѡ кѡноаше, ашѣ ѡѣтѣ ка сз
мѡлцѡмѣскз шѣ нѡ шѣ маї адѡче амѣнте, атѡн-
чѣ се-зѣче кз есте немѡлцѡмѣтор. Немѡлцѡмѣрѣ
аѡѡста есте ѡн пѣкаѡт фѡрте маре прѣн каре се-
мѡхнеше шѣ се-амѡрѡше вѣаца фѡкѡторѡлѣ де
вѣне; фѣеше че ом е датѡр а се-ферѣ де дѡнса
пентрѡ кз антѡ алѡт кѣп дѣ дѡрѣт тѡтѡлѡр оа-
менѣлѡр ка ла орѣче тѡрѣѡицѣ а са сз нѡї дѣ
нѣмѣнѣ нѣмѣк; шѣ фѣеше каре е датѡр а се-арѡта
тѡт дѡдѡна рѣѡѡѡекѡторѡ шѣ мѡлцѡмѣтор кѡтѡре
фѡкѡторѣї сѡї де вѣне, пентрѡ кз атѡнчѣ тоѡї
ла ѡѡекѡ шѣ ла орѣче нѣс ал сѡѡ тоѡї алѡрѣгѣ
ка сѡї фѡкѡ вѣне шѣ сѡл аѡѡте.

Кѡм се-амѡрѡше вѣаца алѡѡа прѣн немѡлѡ-
ре ан сѣмѡ?

Немѡлѡре ан сѣмѡ се-зѣче кз есте атѡнчѣ
кѡнд чѣнева веде пе алѡѡа ан лѣпѡ шѣ нѡї па-
сѣ, кѡнд лѣ чере чѣнева чева пентрѡ тѡрѣѡица
са шѣ нѡл аѡѡѡлѡтѣ, кѡнд веде пе алѡѡа ан дѡ-
рѣрѣ шѣ некаѡѡрѣ шѣ ан прѣмеѡдѣї шѣ ел нѡ сз

тѣрѣрѣзімік. Ачест пзкат есте ѡнѣл дін челе маїмарї; пентрѣ кз ачела каре нѣ багз пеллїї ансѣмз, ашї бате жок де фазз де оменїре; де ачѣ орї че ом е датор а се-ферї де ачест пзкат, шї кжт ва пѣтѣ сз ажѣте пе чеї че аї веде анліпсз, сз аѣ челор че аѣ требѣицз де ажѣторѣл лѣї, сз мжигже пе чеї антрїстацї, сз аисѣфле кѣраж аи чеї некзжїцї шї сз сѣфере ампреднз кѣ чеї че сжнт аи прїмеждїе; кѣн кѣвжнт орї че ом е датор сз фіе прїетен ал оменїрїї, пентрѣ кз аша боеше дѣмнезѣѣ, шї аша чер даторїїле фіеше кѣрѣга ом каре трѣеце кѣ оаменї ан лѣме.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

§. 7.

ДАТОРІІЛЕ ОАМЕНІЛОР КЪТРЕ ЧЕї МОРЦї.

Че даторїї аѣ оаменїї кѣтре чеї морцї?

Даторїїле оаменїлор кѣтре чеї морцї сжнт ачестѣ, сзї ангроапе кѣ чїнсте рекоманджндѣї лѣї дѣмнезѣѣ, шї пжнз ла гроапз петрежнндѣї фѣрз а фаче келтѣелї марї каре сжнт де прїсос шї аѣк нѣмаї пагѣбе фѣрз нїчї ѣн фолос; сз нѣї ласе сз пѣтрѣѣскз афарз аи аер шї сз фіе прадз пѣсѣрїлор шї алтор докїтоаче пентрѣ кз сжнт трѣпѣрї де оаменї. Кѣтре ачѣста трѣпѣ-

ріле оаменілор морці каре пѣтреск ан аер саѣ
 нѣ сжит ангропате дестѣла де аджик, прічинѣск
 пѣтоаре каре отрѣвеше аерѣла ші адѣче сѣме де
 боале; пе морці нѣ требѣ чіне ва сѣї желѣскѣ
 прѣ мѣлат, нічі сѣ пажигѣ песте мѣсѣрѣ пе ѣр-
 ма лор, пентрѣ кѣ е де прісос, кѣчі кѣ пажисѣла
 нѣ се-маї анвіазѣ морції, ші пентрѣ кѣ ан-
 трістарѣ ші пажисѣла чел мѣлат зѣтікиеше пе см
 дела алте даторії ші адесе орї прічинѣеше алте
 реле маї марї; де кѣте орї корѣеше чіне ва де
 морці, требѣ сѣ борѣскѣ кѣ сфіалѣ де аджшї,
 саѣ маї кіне сѣ такѣ; мар а боркі рѣѣ де морці
 требѣ сѣ се-ферѣскѣ тот д'адна; ан сфжршіт
 орї че ом е датор сѣ амплініскѣ воінца пѣрін-
 цілор саѣ а рѣденіілор де апроапе че аѣ дескопе-
 ріто ла чѣсѣла морції, ші тот омѣла е датор а
 се-рѣгалѣї, дѣмнезѣ пентрѣ морці.

§. 8.

ДАТОРІІАВ ОАМЕНІЛОР ПЕНТРѢ ДОБІТОАЧѢ

Че даторії аѣ оаменії кѣтре добітоаче;

Фіінд кѣ добітоачеле сжит лѣсате дела дѣм-
 незѣ пентрѣ требѣицеле оаменілор, оаменії нѣ
 требѣ сѣ ле антребѣицезе рѣѣ, кѣчі пѣкѣтѣ-
 ск. Добітоачеле кѣ каре се-саѣжаще омѣла, а

ДАТОР СЪ ЛЕ АНГРІЖСКЪ БІНЕ, СЪ І ФІЕ МІЛЪ ДА
 ДЖНСЕЛЕ, СЪ ЛЕ ХРЪНІКСКЪ БІНЕ ШІ СЪ ЛЕ АДАПЕ КЪЧІ
 ФЪКЖИД АНТР'АЛТ КІП, СЕ АРАТЪ ОМЪЛ КА КЪМ
 И'АР ФІ ВРЕДНІК СЪ ЛЕ АЙКЪ ДЕЛА ДЪМНЕХЪВ; СЪ
 ИЪ ЛЕ КЪЗНІКСКЪ ФЪРЪ ОРЪНДЪТАЛЪ, НІЧІ СЪ ЛЕ БА-
 ТЪ ФЪРЪ МІЛОСТІВІРЕ, КЪЧІ ОМЪЛ КАРЕ ФАЧЕ АША
 ДОВЕДЕЩЕ КЪ АРЕ ДИ СЪФЛЕТ РЪВ. ІАР КЖИД ТРЕ-
 БЕ СЪ ТАЕ ДОВІТОАЧЕ ПЕНТРЪ ХРАИЪ, АТЪИЧІ Е
 ДАТОР ОМЪЛ СЪ ИЪ ЛЕ КІИЪТАСКЪ МЪЛТ, ЧІ СЪ ЛЕ
 ОМОАРЕ АИ ГРАВЪ; СЪ ИЪ ШІ ФАКЪ НІМІНІ ПЛЪЧЕРЕ
 А ОМОРЪ ДОВІТОАЧЕ ФЪРЪ ТРЕБІИЦЪ Д'АЛЕ ОМОРЪ,
 КЪЧІ ЧЕЛ ЧЕ ФАЧЕ АША ДОБЖИДЕЩЕ О ІНІМЪ КРЪДЪ
 ШІ ПОАТЕ ДОБЖИДІ ПЛЪЧЕРЕ КА СЪ ВАЪЪ ШІ ОАМЕНІ
 МОРЦІ. BCU Cluj / Central University Library Cluj.

§. 9.

ДАТОРІІ ДВОСЪВІТЪ ЯЛЪ ОАМЕНІЛОР.

А.

ДАТОРІЛЕ СЪПЪШІЛОР КЪТРЕ СТЪПЪНІРЕ.

ЯЪ ДАТОРІІ СЪПЪШІІ КЪТРЕ СТЪПЪНІРЕ?

АНТРЕ ДАТОРІІЛЕ ЧЕ АЪ ОАМЕНІІ ДНІІ КЪТРЕ АЛ-
 ЦІІ, ДАТОРІІЛЕ СЪПЪШІЛОР КЪЧІ РЕ СТЪПЪНІРЕ СЪНТ
 ЧЕЛЕ МАІ ДЕ ФРЪДИТЕ; ПЕНТРЪ КЪ ДЪПЪ ДЪМНЕХЪВ

ліче "пе пзмжит Отзпжнірѣ Ангріжаше" де бѣиа
 петречере ші ферічире а тѣтѣлор оаменілор; Отз-
 пжнірѣ есте ка ѡн де оѡще пзрїнте ал тѣтѣлор
 оаменілор фіе богат, фіе сзрак, фіе кѡм ва фі;
 Отзпжнірѣ фаче ші цїне лініщѣ ші пачѣ Анца-
 рз, де поате фіеше каре ом сз'шї лѡкрѣзе месерїа
 са, сз'шї Анвжртѣскз негоцѣл сзѡ шї орї че алт
 лѡкрѡ; Отзпжнірѣ пззеше де врзжмашї шї де
 фзкзторї де реле віаца ноастрз, аверѣ ноастрз
 шї орї че лѡкрѡ; Отзпжнірѣ Антеметахз школї ка
 оаменїї, сз Амбеце орї че лѡкрѡрї де фолос спре
 а се-фаче оаменїї бѡнї шї чїнстїцї, шї еа фаче
 орї че Анлеснїре де каре се-бѡкѡрз оаменїї; Отз-
 пжнірѣ прїн порѡнчїле (сале Амвацз) пе оаменїї
 сз факз орї че лѡкрѡ бѡн пентрѡ ферїчїрѣ лор,
 шї'ї опреше дела орї че лѡкрѡ рзѡ каре ле батз-
 мз ферїчїрѣ; к'ѡн кѡвжит орї че кїне абем саѡ
 пѡтем авѣ нѡмаї прїн апзрарѣ Отзпжнїрїї Ал
 абем, саѡ Ал пѡтем кжщїга. Аша дар пентрѡ
 атжтѣ фолоаге шї фачерї де кїне каре ле фаче
 Отзпжнірѣ, аѡ шї сѡпѡшї даторїї кзтре джнса.

Че сжнт даторї сѡпѡшїї сз факз пентрѡ
 Отзпжнїре?

Сѡпѡшїї сжнт даторї сз чїнстѣскз Отзпж-
 нїрѣ, сз о аскѡлте, сз'ї фіе кредїнчошї ал дої-
 лѣ дѡпз дѡмнїезѡ, пентрѡ кз дела джнса пїн

ТОАТЕ АМЕДНХТХЦІРІЛЕ АНТРО ЦАРХ; СХ ЧІСТК-
 СКХ, СХ АСКДАТЕ ШІ СХ ФІЕ КРЕДІНЧОШІ ШІ ЛА ТО-
 ЦІ ДРЕГХТОРІІ, СЛДЖЕАШІ ШІ ОАМЕНІ ПЕ КАРІ
 ОТЗПЖНІРК АІ ОРЖНДВЕЩЕ ПРІН ЦАРХ КА СХ АН-
 ГРІЖАСКХ ДЕ ЛІНЕЩК ЦЗРІІ, КА СХ НД І СЕ ФАКХ НІ-
 МДЛДІ ВР'ДИ РЗД, СХ АНГРІЖАСКХ ДЕ ПАЗА ДРЕП-
 ТХЦІІ КА СХ НД; І СЕ-ФАКХ НІМДЛДІ НЕДРЕПТАТЕ ШІ
 КА СХ ПБЕ АН ЛДКРАРЕ ПОРДНЧІЛЕ ОТЗПЖНІРІІ; СХ
 ЧІСТКЕСКХ ПРАВІЛІЛЕ ЦЗРІІ ШІ СХ ЛЕ ПХХАСКХ КД
 КРЕДІНЦХ, ПЕНТРДКХ НДМАІ ПАЗА АЧЕСТОР ПРХ-
 ВІЛІ ФАЧЕ КА СХ ФІЕ ПАЧЕ, ШІРЕ, ЛІНІЩЕ, ПЕТРЕЧЕРЕ
 БДИХ ШІ ФЕРІЧІРЕ АНТРЕ ОАМЕНІ, СХ АСКДАТЕ ДЕ
 ОРІ ЧЕ ПОРДНЧКХ А ОТЗПЖНІРІІ ШІ СХ СЕ СІЛКЕСКХ А О
 АМПЛІНІ ФХРХ ЗХВАНХ, ПЕНТРДКХ ОРІ ЧЕ ПОРДН-
 ЧЕЩЕ ОТЗПЖНІРК, ПОРДНЧЕЩЕ ПЕНТРД БІНЕЛЕ СД-
 ПДШІЛОР; СХ ПЛХТКЕСКХ ФІЕЩЕ КАРЕ КД БДКДРІЕ
 ДАЖДІА ЧЕ І СЕ-ЧЕРЕ, ПЕНТРД КХ КД АЧКСТА СЕ-ФАК
 ТОАТЕ ЛДКРДРІЛЕ ПЕНТРД ФОЛОСДЛ СДПДШІЛОР, КД
 АЧКСТА СЕ-ПЛХТЕСК СЛДЖЕАШІІ ОТЗПЖНІРІІ КАРІ
 ПДИ АН ЛДКРАРЕ ПОРДНЧІЛЕ ОТЗПЖНІРІІ, КД АЧК-
 СТА СЕ-ПЛХТЕСК ЖДДЕКХТОРІІ КАРІ ЖДДЕКХ ДРЕП-
 ТАТК АНТРЕ ОАМЕНІ, КД АЧКСТА СЕ-ПЛХТЕСК СОЛ-
 ДАЦІІ КАРІ АПХРХ ЦАРА ДЕ ВРХЖМАШІ ШІ ДЕ ФХ-
 КХТОРІІ ДЕ РЕЛЕ, ШІ К'ДН КДВХНТ КД АЧКСТХ ДАЖ-
 ДІЕ ДЕЛА ТОЦІ СЕ-ПЛХТЕСК ТОЦІ АЧЕТА КАРІ СЛДЖЕСК
 ОТЗПЖНІРІІ ПЕНТРД ФОЛОСДЛ ДЕ ОБЩЕ АЛ ТДТД-
 ЛОР СДПДШІЛОР; СХ ФАКХ ФІЕЩЕ КАРЕ КД ПЛХЧЕРЕ

ПОДВЕЖІЛЕ ЧЕ СЕ-ПОРЪНЧЕСК ДЕ КЪТРЕ ӨТЪПЪНІРЕ ,
 ПЕНТРЪ КЪ ТОАТЕ СЖИТ ПЕНТРЪ БІНЕЛЕ СЪПЪШІЛОР
 ДІНТР'О ЦАРЪ , ШІ АН СФЪРШІТ СЪПЪШІ ПЕНТРЪ А
 ТЪТЕ ФАЧЕРІ ДЕ БІНЕ СЖИТ ДАТОРІ А СЕ-РЪГА АДЪ
 ДЪМНЕХЪ ПЕНТРЪ ӨТЪПЪНІРЕ КА С'О ЦІЕ АН ПАЧЕ
 ШІ ЛІНІЩЕ КА СЪ ПОАТЪ ФАЧЕ ПЕ СЪПЪШІ ФЕРІЦІІ .

Б .

ДАТОРІАВ КОПІЛОР КЪТРЕ ПЪРІНЦІ .

АЪ КОПІІ ДАТОРІІ КЪТРЕ ПЪРІНЦІІ ЛОР ?

ЧЕЛЕ МАЇ ДРОСЕКІТЕ ДАТОРІІ АЛЕ КОПІЛОР СЖИТ
 ЧЕЛЕ КЪТРЕ ПЪРІНЦІІ ЛОР ; ПЕНТРЪ КЪ ПРІНЦІІ ДАЪ
 ВІАЦЪ КОПІЛОР , ШІ АЪ О АНГРІЖІРЕ НЕАДОРМІТЪ
 ПЕНТРЪ ДЪНШІ КА СЪ ИЪ ЛІСЕ АНТЪМПЛЕ НІЧІ ДН
 РЪЪ ПЪНЪ СЖИТ МІЧІ ; ПЕНТРЪ КЪ ПЪРІНЦІІ ХЪЗ-
 НЕСК ШІ АМЕРАКЪ ПЕ КОПІІ ШІ СЕ-СІЛЕСК АЛЕ ДА О
 КРЕЩЕРЕ БЪНЪ КА СЪ ФІЕ ОАМЕНІ БЪНІ ШІ ЧІНСТІЦІ
 АН АДМЕ ; ПЕНТРЪ КЪ ПЪРІНЦІІ СЕ-СТРЪДЪЕК АН
 ТОТ КІПЪА КЪ КОПІІ ЛОР ДЪНДЪЛЕ ЧЕЛЕ МАЇ БЪНЕ
 ПОВЕЦЕ КА СЪ СЕ-ФАКЪ ФЕРІЦІІ , ШІ АН СФЪРШІТ
 ПЕНТРЪ КЪ ПЪРІНЦІІ АНТР'АТЪТА ЮБЕСК ПЕ КОПІІ
 ЛОР , АН КЪТ ДЕ МЪЛЪТЕ ОРІ СЕ-ЛІЛЕСК ЕЇ АН БЪШІ
 ДЕ КЪТЕ ЧЕВА КА СЪ ФАКЪ ТОАТЪ ПЪЧЕРЪ ШІ МЪЛ-
 ЦЪМІРЪ КОПІЛОР ЛОР .

ЧЕ СЖИТ ДАТОРІІ КОПІІ СЪ ФАКЪ ПЕНТРЪ ПЪ-
 РІНЦІІ ЛОР ?

КОПІІ СЖИТ ДАТОРІІ СЪ ЮБЪСЪКЪ ШІ СЪ ЧІНСТЪ-

екз пе пзрінції лор маї мѣлт де кѣт пе тоці чей-
 аалці оаменї; дїн лѣме; пентрѣ кѣ дѣпѣ дѣм-
 нехѣд копїї, дела пзрінції лѣ віаца де трѣск шї
 пот фі ферїчіці лї лѣме; сѣ аскѣте де амѣз-
 цѣтѣрїле шї повеціле лор; шї сѣ ле пѣзѣкѣкѣ лї-
 токмаї, пентрѣ кѣ пзрінції нѣ амѣацѣ пе ко-
 пїї лор де кѣт тот че ле есте де фолос спре ферї-
 чїрѣ лор; сѣ нѣї сѣпере прїн пѣртарѣ лор чѣ
 рѣ, нїчї сѣї некѣжаскѣ кѣ неспѣнерѣ, сѣс
 сѣї амѣраскѣ фѣкѣнд чеѣа лїпротїѣа воїнциї
 лор, пентрѣ кѣ нѣ пѣкѣтѣск копїї нїчї о датѣ
 маї гроѣѣ ка кѣнд факї чеѣа че есте лїпотрїѣа
 воїнциї пзрінцілор; сѣ се-мѣлѣдѣмѣскѣ пе чеѣ че ле
 фак пзрінції лор фѣрѣ а мѣрмѣра вѣо датѣ,
 пентрѣ кѣ пзрінції де вѣнѣ воѣ лор шї дїн 18-
 вїрѣ лор фак тоате че трѣѣде шї се-кѣвїне копїї-
 лор; лїр ла време де вѣтрѣнеце кѣнд пзрінції
 сѣнт слаѣї, копїї сѣнт даторї сѣ факѣ пентрѣ
 пзрінції лор ачеѣ че лѣ фѣкѣт шї пзрінції лор кѣ
 вї; сѣї цїе кѣ дѣншїї, сѣ нѣ се-сѣпере де вѣ-
 трѣнецеле лор, сѣї хрѣзнѣскѣ шї сѣї мѣнѣѣ;
 пентрѣ кѣ копїї карї лїшї амплїнеск тоате да-
 торїїле лор кѣтре пзрінції, дела пзрінції лор прїї-
 меск бласловенїї ка сѣ фіе ферїчіці, дела дѣм-
 нехѣд прїїмеск рѣсплѣтїре, шї дела чей аалці чїн-
 сте шї лѣдѣт.

ДАТОРИЛЪ ФРАЦІАЛОР КЪТРЪ ФРАЦІ ШІ
КЪТРЪ СЪРОРІ.

ЧЕ ДАТОРІІ АЪ ФРАЦІІ КЪТРЕ ФРАЦІ ШІ КЪ-
ТРЕ СЪРОРІ?

ФРАЦІІ ШІ СЪРОРІЛЕ СЪИТ ДАТОРІ СЪ СЕ-НЪКЪСКЪ
ЛНТРЕ СІНЕ ДІН ІНІМЪ АЛ ДОІЛЪ ДЪПЪ ПЪРІНЦІ ;
ПЕНТРЪ КЪ ТОЦІ СЪИТ КОПІІ АІ ЪНОР ПЪРІНЦІ КАРІ
НЪЕСК ПЕ ТОЦІ КОПІІ ЛОР Д'О ПОТРІВЪ ; СЪ НЪ СЕ-ВА-
ТЪМЕ ЪНЪЛ ПЕ АЛЪЛ ФЪКЖИД РЪЪ ЪНЪЛ АЛЪЛ ;
ПЕНТРЪ КЪ ДАКА ЕСТЕ ПЪКАТ А ВЪТЪМА ПЕ АЛЪЛ ,
КЪ КЪТ МАІ ВЪРТОС ВА ФІ ПЪКАТ А ВЪТЪМА ЧІНЕВА
КАР ПЕ ФРАТЕЛЕ СЪЪ ; СЪ НЪ СЕ СЪПЕРЕ САЪ СЪ СЕ-
НЕКЪЖАСКЪ ЪНЪЛ ПЕ АЛЪЛ , НІЧІ СЪ СЕ-ЧЕРТЕ ШІ
СЪ СЕ-ГЪЛЧЕВЪСКЪ ЛНТРЕ СІНЕ , ПЕНТРЪ КЪ ІНІМІК НЪ
ЕСТЕ МАІ ЪРЖТ КА КЪНД ЕСТЕ ДІХОНІЕ ЛНТРЕ ФРА-
ЦІ ШІ СЪРОРІ , ШІ ПЕНТРЪ КЪ ДЕ АСФЕЛ ДЕ ОАМЕНІ
КАРІ ПЕ ФРАЦІІ ЛОР ИЪ'І НЪЕСК , ТОАТЪ ЛЪМЪ ФЪ-
ЦЕ КА ДЕ НІЩЕ ОАМЕНІ РЪІ ; СЪ АСКЪЛТЕ ЧЕЛ МАІ МІК
ФРАТЕ ПЕ ЧЕЛ МАІ МАРЕ ФРАТЕ САЪ СОРЪ АЛ ДОІЛЪ
ДЪПЪ ПЪРІНЦІ ; ЛА ОРІ ЧЕ ТРЕБЪІНЦЪ СЪ СЕ-АЖЪТО-
РЕХЕ ЪИДЛ ПЕ АЛЪЛ ФЪРЪ ЛНТЪРЪІЕРЕ ФЪКЖИ-
ДЪШІ ЪИДЛ АЛЪЛ ТОТ ВІНЕЛЕ ЧЕ СЕ-ВА ПЪТЪ ; КЪ
ЪН КЪКЪИТ , ФРАЦІІ ШІ СЪРОРІЛЕ СЪ ТРЪЛАСКЪ ЛН-
ТРЕ СІНЕ ЛН ЪНІРЕ , ПАЧЕ , ШІ ЛІНІЩЕ , ПЕНТРЪ КЪ
ІНІМІК НЪ ЕСТЕ МАІ ФРЪМОС КА КЪНД ФРАЦІІ ШІ

СЪроріле трзеск біне дупреѣнъ, фіида кѣ атѣи-
чї шї пе пѣрїнциї лор дї веселеск шї чеї лалцї оа-
менї днкъ дї біне кѣвїнтѣкъ.

Г.

Даторїіле копїі лор кѣтре дмвццѣ-
торїї лор, кѣтре днгрїжіторї шї кѣ-
тре орї че ом маї маре де кѣт дѣишї.

Че даторїї аѣ копїї кѣтре дмвццѣторїї лор,
кѣтре днгрїжіторї шї маї марїї лор?

Дмвццѣторїї копїі лор сѣнт ачега карї дратъ
шї снѣн копїі лор деосекїте ідеї шї кѣиошїнце тре-
бїнчоасе шї фолосїтоаре, шїї дмвацъ дн тот
кїндл ка сѣ сѣ факъ оаменї чїнстїцї шї ферїчїцї.
Пе дмвццѣторї сѣнт даторї копїї сѣ ѣвѣскъ ка
шї пе пѣрїнциї лор, кѣчї еї днкъ воеск тот біне ле
ла копїї ка шї пѣрїнциї лор; сѣї чїнстѣскъ дїн
тоатъ ініма шї сѣ аскѣте де тоатѣ дмвццѣтѣ-
рїле лор; сѣ дмвеце тот д'аѣна челе че ле даѣ
дмвццѣторїї лор шї сѣ нѣї сѣпере нїчї о датъ
прїн пѣртарѣ лор чѣ рѣ, нїчї сѣї мѣхнѣскъ не
дмвццѣнд біне кѣте лѣ аѣ дат дмвццѣторїї лор
сѣ шїе. — Ясеменѣ сѣнт даторї копїї сѣ ѣвѣскъ
шї пе днгрїжіторїї лор карї дї пѣзеск шїї апѣрѣ
де орї че лѣкрѣ рѣѣ, шїї повццѣск тот спре лѣ-
крѣрї бѣне; сѣї аскѣте кѣ тоатъ сѣпѣнерѣ шї
сѣ нѣї некѣжаскъ нїчї о датъ прїн непѣзїрѣ

Амвццторілор че ле даѵ ей. — Ан сфършіт ,
сжит даторі копії сз чінстѣскз ші пе чеї маї
марї ші маї вѣтржиі декят сіне, пентрѵ кз а-
ша се-кѵвіне сз чінстѣскз чеї маї мінї пе чеї маї
марї, ші сз ї аскѵлте орї че рї амвацз, пентрѵ
кз чеї маї марї ші маї вѣтржиі шїѵ тот д'ад-
на маї мѵлте декят копії, ші пентрѵ кз ші а-
честѣ нічі о датз нѵ амвацз пе копії декят
тот лѵкрѵрї вѵне ші фолосітоаре .

Д.

ДАТОРІАѢ БОГАЦІЛОР КЪТРѢ СЪРАЧІ.

Че даторіі аѵ богаці кзтре сзрачі?

Богат сз зїче кз есте ачела каре аре маї мѵ-
лт декят лѵкрѵріле тревѵнчоасе; тар сзрак сз-
зїче кз есте ачела каре н'аре нічі лѵкрѵріле челе
неапзрат тревѵнчоасе адїкз: хранз, амерзкз-
мінте ші лзкаш, ші нѵ поате лѵкра ка сз'шіле
подтз кжшіга, пентрѵ кз вѣтржи, саѵ слак
ші непѵтїнчос, орї вѵтзмат ла трѵп, саѵ ла
окї, орї ла мжїні саѵ ла пічоаре ші алтеле. Орї
че богат е датор а мїлѵї пе сзрачі, пентрѵ кз
ші ачешїа сжит фзптѵрї але лѵї дѵмизеѵ, ші
пентрѵ кз ей арї тревѵї сз моарз де фоаме, да-
ка оаменї мїлостївї нѵ с'ар анѵбра ка сзле дѵ
челе тревѵнчоасе спре віаца лор'. Дар анїнте
д'а мїлѵї пе чїнеѵа, тревѵе віне деосекїт чел аде-

ВЪРАТ СЪРАК, ДЕ ЧЕЛ ЧЕ СЕ ВЕДЕ ИЪМАЙ АФІ СЪРАК,
 ПЕНТРЪ КЪ СЪНТ ШІ ОАМЕНІ ДЕ АЧЕА КАРІ ДІН ЛЕ-
 ИЕ ИЪ ВОР СЪ ЛЪКРЕЖЕ, ЧІ СЕ-ФАК СЪРАЧІ ШІ ТРЪ-
 ЕСК КЪ МІЛЪ. ЧІНЕ ДЪ МІЛЪ ЛА АЧЕСТ ФЕЛ ДЕ ОА-
 МЕНІ ИЪ ФАЧЕ ИЧІ ДИ ВІНЕ, ЧІ ФАЧЕ ДИ ПРЪМАРЕ
 РЪД; ПЕНТРЪ КЪ КЪ АЧЕСТ МІЖЛОК О СЪ СЕ АММЪЛ-
 ЦЪКЪ СЪРЪЧІА ШІ ЧЕРШЕТОРІА. ДЪПЪ ЧЕ С'А ДЕ-
 ОСЕКІТ ВІНЕ ЧЕЛ АДЕВЪРАТ СЪРАК, АТЪНЧІ ПОАТЕ
 ЧЕЛ БОГАТ СЪ Д'К СЪРАКЪЛЪІ ДІН ЧЕ ВА АБ'КЪ ХРА-
 ИЪ, АМЕРЪКЪМІНТЕ, ОРІ ЛЪКАШ; ТАР ДАКА Н'АРЕ
 САЪ ИЪ І СЕ АТЪМПЛЪ АТЪНЧІ КА СЪІ Д'К, СЪ ИЪІ
 ВОРЪКЪКЪ РЪСТІТ, ЧІ КЪ БЛАНДЕЦЕ СЪІ ЗІКЪ,
 СЪА ЕРТЕ ПЪНЪ Д'АЛЪ ДАТЪ.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

В.

ДАТОРИАЪ ПРИЕТЪНИЛОР КЪТРЕ ПРИЕТЪНІ.

ЧЕ ДАТОРИІ АЪ ПРИЕТЕНІ КЪТРЕ ПРИЕТЕНІ ЛОР?

ПРИЕТЕШЪГ СЪ ЗІЧЕ КЪНД ДОІ ОАМЕНІ САЪ МАЙ
 МЪЛЦИ СЕ ДЪЕСК АНТРЕ СІНЕ, СЕ ИЪЕСК ДІН ІНІМЪ
 ШІ МАЙ Д'АПРОАПЕ, АШІ ФАК ДИДЛА АЛТДА ТОГ
 ВІНЕЛЕ ЧЕСЕ ПОАТЕ, ШІ ПЕТРЕК АМПРЕДЪНЪ ОВІАЦЪ
 ПРЪ МЪЛЦЪМІТЪ. ПРИЕТЕШЪГЪЛ ЕСТЕ ОМАРЕ МЖИ-
 ГЖЕРЕ ПЕНТРЪ ВІАЦА ОМЕНЪКЪКЪ, АНКЪТ СЕ ПОАТЕ
 ЗІЧЕ КЪ ЧЕЛ ЧЕ Н'АРЕ ПРИЕТЕНІ, ЕСТЕ СІНГЪР АНЛЪ-
 МЕ, ШІ АИКЪ ИЪ КЪНОАЩЕ ЧЕ ЕСТЕ ФЕРІЧІРЪК ВІЕЦІІ
 ОРІ КЪТ АР ФІ ДЕ БОГАТ ШІ ДЕ ЧІНСТІТ. ЧЕЛ ЧЕ
 ВОЕЩЕ СЪ АІВЪ ПРИЕТЕНІ ТРЕВЪЕ СЪІ АЛЪГЪ СЪ ФІЕ

даменї вѣнї, дрепцї, шї чїстїцї, кзчї кѣ оа-
 менї нечїстїцї чїне боеще а авѣ афаче? Уз иѣ
 аѣкз чїнева прїетенї прѣ мѣлцї, кзчї нѣе кѣ пѣ-
 тїнцз ка сзї ѡвѣскз прѣ тоцї кѣм се каде ла
 прїетенї, шї кзчї чел че аре прїетенї прѣ мѣлцї
 н'аре нїчї ѡнѣл; сз фїе статорнїк аи прїетешѣт
 кредїнчос ла тоате таїнїле прїетенѣлѣ фзрз а-
 ле окщї аи лѣме вр'одатз, шї сз ѡвѣскз пе
 прїетенї асфел аи кжт рзѣл прїетенѣлѣ сз'а со-
 котѣскз ка кѣм ар фї ал сзѣ, шї де бїнеле прї-
 етенѣлѣ сз се вѣкѣре аитокмаї ка шї а'ал сзѣ;
 сз иѣ фїе прїетенї кѣ алѣл нѣмаї аи иорочї-
 ре, чї маї мѣлт ла орї че неиорочїре, кзчї а-
 тѣчї се кѣноаще прїетенѣл чел адеврѣт, кжнѣ
 прїетенѣл мжїгже пе прїетен маї мѣлт де кжт
 орї каре алѣл, кжнѣ алѣргз пентрѣ прїетенї
 орї аи кзтро, шї кжнѣ прїетенѣл кѣ вѣкѣрїе
 жертвеще дїн авѣрѣ са пентрѣ тревѣнцел прї-
 етенѣлѣ.

Ж.

ДАТОРІІ ДВ ФІВЩЕ КЪРЪН ОМ [ПЕНТРЪ ПАТРІЯ СЯ.]

Че даторїї аре фїеще каре ом кзтре патрїа
 са?

Патрїе се нѣмеще локѣл саѣ цара ачѣк ѡнде
 чїневашї с'а нзскѣт, ѡнде тржеще, ѡнде ашї

аре аверѣ ши ъиде аши петрече вѣаца. Кзтре па-
 трѣа лор тоцї оаменї аѣ даторїї; пентрѣ кз
 патрѣа еете о мѣмз де обще атѣтѣлор оаменї-
 лор кжцї лзкѣск лилокѣа ачела, дела еа аѣ
 абере, дела еа аѣ чїнсте ши дела еа аѣ тоате
 кжте ле трекѣск пентрѣ вѣацз. Даторїїле кзтре
 патрѣе сжнт ачестѣ маї кѣ сѣмз: фїеше каре
 ом е датор сз'ши ѡвѣскз ши сз'ши чїнстѣскз па-
 трѣа са, кзчї ачела каре нѣ'ши ѡвеще ши нѣ'
 'ши чїнстеше патрѣа нѣ еврѣнїк сз лзкѣскз
 пе пжмжнтѣа еї, нѣ еврѣнїк сз аїкз нїмїк пе
 пжмжнтѣа патрѣеї, ши нѣ еврѣнїк нїчї сз трз-
 скз пе пжмжнтѣа еї; сз чїнстѣскз стзпжнї-
 рѣ патрѣеї сале ши пе тоцї слѣжкашї вїсерїчешї,
 полїтїчешї ши мїлїтзрешї, кзчї еї лїгрїшеск де
 ферїчїрѣ патрѣеї ка тоцї сз фїе мѣлцѣмїцї кжцї
 лзкѣск пе пжмжнтѣа еї; сз чїнстѣскз правї-
 лїле патрѣеї сале, кзчї ачестѣ цїи патрѣа ли па-
 че, ли ѡнїре ши ли лїнїше фзрз тѣркѣраре; сз
 аскѣте ши сз амплїнѣскз тоате порѣнїле стз-
 пжнїрїеї патрѣеї сале, пентрѣ кз тоате ачесте сз
 фак пентрѣ вїнеле патрѣеї; сз чїнстѣскз тоате
 ашззжмжнтѣрїле патрѣеї сале прекѣм школї, спї-
 талѣрї, дрѣмѣрї ши алтеле, сз ажѣте кжт
 ва нѣтѣ спре цїнерѣ ши аммѣлцїрѣ лор, кзчї
 прїн тр'ачестѣ се амфрѣмѣсецѣкз патрѣа ши се
 фаче лзѣдатз ши лїтр'алте пзрїцї; сз ѡвѣскз

ПЕ ТОЦІ КОМПАТРІОЦІ СЗІ КАПЕ НІЩЕ ФРАЦІ ЧЕ С'АВ
 ИЗСКЪТ, КАРІ ТРЪЕСК ШІ КАРІ ПЕТРЕК ТОТ ЛІТР'О
 ПАТРІЕ КЪ ДЖНСЛА, КЪЧІ ПРІНТР'АЧЪСТА СЕ МЪРЕ-
 ЩЕ ШІ СЕ АММЪЛЦЕЩЕ ЧІНСТЪ ПАТРІЕІ; СЪ ФІЕ ОМ
 БЪИ ЧІНСТІТ ШІ ДРЕПТ КЪЧІ АТЪИЧІ СЕ ЛАЪДЪ ПА-
 ТРІА КЪНД АЪКЪІТОРІ ЕІ СЪНТ ОАМЕНІ ДЕ ОМЕНІЕ,
 ДЕ ТРЪЕЪ, ЧІНСТІЦІ, БЪНІ ШІ ДРЕПЦІ; КЪНД БІ-
 НЕЛЕ ПАТРІЕІ ЧЕРЕ КАСЪ ДЪ ЧІНЕВА ДІНТР'АЛ СЪЪ
 НЪМАІ ЕА СІНГЪР, СЪ ДЪ КЪ БЪКЪРІЕ, ПЕНТРЪ КЪ
 ДЪ ДІН ЧЕЪ ЧЕ ЕСТЕ АЛ ПАТРІЕЕ НЪ ДІНТР'АЛ СЪЪ,
 ПЕНТРЪ КЪ ОРІ ЧЕ АРЕ ЧІНЕВА ЕСТЕ АЛ ПАТРІЕІ, ШІ
 ПЕНТРЪ КЪ ЧІНЕ ДЪ ПЕНТРЪ ПАТРІА СА ДЪ КІАР
 ПЕНТРЪ СІНЕ СІНГЪР; РЕЛІЦІА ПАТРІЕІ КАРЕ ЕСТЕ ТЕ-
 МЕЪА ФЕРІЧІРІІ ВІЕЦІІ С'ОПЪЪЪЕКЪ ДРЕПТ ШІ ПРІН
 ФАПТЕ БЪНЕ СЪ СЕ СІЛЪЕКЪ А О ФАЧЕ КА С'ОЪЕКЪ-
 СКЪ ШІ АЛЦІ ДЕ РЕЛІЦІІ СТРЕІНЕ; АН СФЪРШІТ ПА-
 ТРІОТЪА ЧЕЛ БЪН ТРЕБЪЕ СЪ ФІЕ ЛІКРЕДІЦАТ КЪ
 ЧЕРЖІА ТРЕБЪІЦА, НІМІК НЪ ЕСТЕ МАІ ДЪЛЧЕ ШІ
 МАІ ЧІНСТІТ КА КЪНД МОАРЕ ПЕНТРЪ ПАТРІА СА.

Ѡфжршіт.

РЕГИСТРЪ.

ДВ

ЧЕЛЕСЕ-КОПРИНДЪ АНТРАЧЕСТКАТИХІСМ
ФАЦА

ЉИТРОДЪЧЕРЕ. - - - - - 3

ПАРТЪ. I.

ДАТОРИЛЪ ОМЪЛЪІ КЪТРЪ ДЪМНЕЗЪЪ 10

- §. 1. ДЕСПРЕ КОНОШІНЦА ДЕ ДЪМНЕЗЪЪ. - 11
§. 2. ДЕСПРЕ ІВІРЪКЪ ДЕ ДЪМНЕЗЪЪ. - 17
§. 3. ДЕСПРЕ ЧІНІСТІРЪКЪ ДЕ ДЪМНЕЗЪЪ. - 19
§. 4. ДЕСПРЕ СЛЪЖІРЪКЪ ДЕ ДЪМНЕЗЪЪ. - 27
§. 5. ДЕСПРЕ НЪДЪЖАКЪ АН ДЪМНЕЗЪЪ. - 29

ПАРТЪ. II.

ДАТОРИЛЪ ОМЪЛЪІ КЪТРЪ СІНЪ. - - 33

- §. 1. ДАТОРИІЛЕ ФІЕЩЕ КЪРЪІА ОМ ПЕНТРЪ
ВІАЦА ШІ СЪИЗТАТЪКЪ ТРЪПЪЛЪІ, СЪЪ. ІДЕМ
§. 2. - ПЕНТРЪ - СЪФЛЕТЪЛ СЪЪ. 1 - - 39
§. 3. - ПЕНТРЪ АВЕРЕ ШІ БОГЪЦІЕ. - - 42
§. 4. - ПЕНТРЪ ЧІНСТЕ. - - - - 52
— 5. - ПЕНТРЪ НЕТЪРЪЕЪРАРЪКЪ ВІЕЦІІ САЛЕ. 58

ДАТОРИИЛЕ ОМЪЛЪИ КЪТРЕ ЧЪИ
АЯЦІ ОЯМЪНИ. - 68

§. 1.	Даторіиле фіеціе кърѣла ом пентрѣ віаца алтѣла. - - - - -	69
§. 2.	- пентрѣ сзизтатѣ алтѣла. - - -	70
§. 3.	- пентрѣ сѣфлетѣла алтѣла. - - -	72
§. 4.	- пентрѣ аверѣ ші когзціа алтѣла. - - -	73
§. 5.	- пентрѣ чінстѣ алтѣла. - - - - -	79
§. 6.	- пентрѣ иетѣрѣрарѣ віеціи алтѣла. - - -	82
§. 7.	- пентрѣ чеї морці. - - - - -	86
§. 8.	- пентрѣ довітоаче. - - - - -	87

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ДАТОРИ ДВОСІБИТВ ЯДЕ ОЯМЪНИЛОР. 88

А.	Даторіиле сѣпѣшілорѣ кърѣ стзпжніре. ідем	
Б.	Даторіиле копіилорѣ кърѣ пѣрінцілор. - - -	91
В.	Даторіиле фракцілорѣ кърѣ фракці ші сѣрорі. - - -	95
Г.	Даторіиле копіилорѣ кърѣ дивзцзторі, дигіжіторі ші маї маріилор. - - - - -	94
Д.	Даторіиле когацілорѣ кърѣ сзрачі. - - - - -	95
Е.	Даторіиле пріетінілорѣ кърѣ пріетені. - - - - -	96
Ж.	Даторіиле фіеціе-кърѣла ом кърѣ патриа са	98

